

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

ul. Czołgistów 5, 84-300 Lębork

tel./fax. 059 8628106

e-mail: pcpr@pcprleborg.pl

www.pcprleborg.pl

Załącznik nr 2
do protokołu nr 89/2020
z dnia 15.04.2020r.

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku za 2019 rok

WSTĘP	2
I. PODSTAWA PRAWNA FUNKCJONOWANIA I REALIZACJI ZADAŃ PCPR	2
II. STRUKTURA ORGANIZACYJNA, KADRA, BUDŻET	6
III. PIECZA ZASTĘPCZA – RODZINNA I INSTYTUCJONALNA.....	10
III.1. Rodzinna piecza zastępcza	15
III.2. Instytucjonalna piecza zastępcza	37
III.3. Projekt na rzecz rozwoju usług społecznych w systemie pieczy zastępczej.....	44
IV. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	58
V. REHABILITACJA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ	63
V.1. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych	67
V.1.1. Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	67
V.1.2. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny	68
V.1.3. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.....	68
V.1.4. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.....	68
V.1.5. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.	69
V.1.6. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej	70
V.2. Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych.....	71
V.3. Program PFRON pn. „Aktywny Samorząd”	72
V.4. Program PFRON pn. „Program wyrównywania różnic między regionami”	75
VI. POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI.....	75
VI.1. Orzekanie niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności	76
VI.2. Legitymacje osób niepełnosprawnych.....	79
VI.3. Karty parkingowe osób niepełnosprawnych.....	79
VII. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE I INTERWENCJA KRYZYSOWA.....	80
VIII. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ.....	88
VIII.1. Potrzeby w zakresie obszarów pomocy społecznej	90
VIII.2. Potrzeby w zakresie systemu pieczy zastępczej.....	92
VIII.3. Potrzeby jednostki w zakresie realizowanych zadań	94
SPIS TABEL:	95
SPIS WYKRESÓW:.....	95

WSTĘP

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku za 2019 rok sporządzono na podstawie:

- art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 24 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 1507, z późn. zm.), który wskazuje, że: *Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa radzie powiatu coroczne sprawozdanie z działalności centrum oraz przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej,*
- art. 182 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 1111, z późn. zm.), który wskazuje, że: *Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa zarządowi powiatu coroczne sprawozdanie z działalności powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz przedstawia zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.*

I. Podstawa prawna funkcjonowania i realizacji zadań PCPR

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku zostało powołane na podstawie uchwały Nr III/20/98 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 30 grudnia 1998 roku w sprawie utworzenia Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. Rozpoczęło swoją działalność z dniem 1 stycznia 1999 roku. PCPR jest jednostką organizacyjną powiatu lęborskiego, prowadzoną w formie jednostki budżetowej powiatu, podporządkowaną bezpośrednio Zarządowi Powiatu Lęborskiego. Centrum obejmuje swoim działaniem obszar powiatu lęborskiego.

W 2019 roku zakres działania jednostki regulował statut przyjęty uchwałą Nr IV/18/2015 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 30 stycznia 2015 roku w sprawie nadania statutu Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku oraz regulamin przyjęty uchwałą Zarządu Powiatu Lęborskiego Nr 406/2014 z dnia 17 października 2014 roku w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, który został zmieniony w okresie sprawozdawczym uchwałą Zarządu Powiatu Lęborskiego Nr 54/2019 z dnia 17 kwietnia 2019 roku oraz Nr 131/2019 z dnia 4 grudnia 2019 roku.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku wykonuje zadania własne i zlecone na podstawie ustaw i przepisów wykonawczych, a także uchwał Rady Powiatu Lęborskiego i Zarządu Powiatu Lęborskiego. W 2019 roku obowiązywały następujące podstawowe akty prawne regulujące działalność jednostki:

1. ustawa z dnia 24 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 1507, z późn. zm.),

akty wykonawcze:

- a) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 roku w sprawie domów pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku, poz. 734, z późn. zm.),
 - b) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 sierpnia 2012 roku w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z 2012 roku, poz. 954),
 - c) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 roku, poz. 1358);
2. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 1111, z późn. zm.),

akty wykonawcze:

- a) obwieszczenie Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 stycznia 2017 roku w sprawie listy ośrodków adopcyjnych upoważnionych do współpracy z organami centralnymi innych państw lub z licencjonowanymi przez rządy innych państw organizacjami lub ośrodkami adopcyjnymi (M. P. z 2017 roku, poz. 35),
 - b) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 roku, nr 292, poz. 1720),
 - c) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 sierpnia 2015 roku w sprawie wzoru kwestionariusza wywiadu adopcyjnego oraz wzoru karty dziecka, w tym metryki prowadzenia sprawy (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1303),
 - d) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 roku w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 roku, nr 274, poz. 1620),
 - e) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 roku w sprawie wzoru zaświadczenia kwalifikacyjnego (Dz. U. z 2011 roku, nr 272, poz. 1609);
3. ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 1172, z późn. zm.),

akty wykonawcze:

- a) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 roku w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane

- ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku, poz. 926),
- b) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 roku w sprawie algorytmu przekazywania środków państwowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 1605, z późn. zm.),
- c) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 marca 2011 roku w sprawie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku, poz. 93),
- d) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 grudnia 2018 roku w sprawie przyznania osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej (Dz. U. z 2018 roku, poz. 2342),
- e) rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 roku w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku, poz. 2027),
- f) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 roku w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia (Dz. U. nr 17, poz. 162, z późn. zm.),
- g) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 listopada 2007 roku w sprawie warunków, sposobu oraz trybu gromadzenia i usuwania danych w ramach elektronicznego krajowego systemu monitoringu orzekania o niepełnosprawności (Dz. U. nr 228, poz. 1681),
- h) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 roku w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. nr 230, poz. 1694),
- i) rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2003 roku w sprawie organizacji oraz trybu działania wojewódzkich i powiatowych społecznych rad do spraw osób niepełnosprawnych (Dz. U. nr 62, poz. 560);
4. ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku, poz. 1390);
5. ustawa z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 511, z późn. zm.);
6. uchwała Nr XXV/192/2012 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 18 grudnia 2012 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Lęborskim na lata 2012 – 2020;

7. uchwała Nr VI/33/2019 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 21 marca 2019 roku w sprawie ustalenia zadań i wysokości środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych do realizacji w 2019 roku - zmieniona uchwałą Nr XIII/92/2019 z dnia 14 listopada 2019 roku oraz uchwałą Nr XIV/110/2019 z dnia 18 grudnia 2019 roku;
8. uchwała Nr XXXI/197/2017 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 27 marca 2017 roku w sprawie przyjęcia Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Lęborskim na lata 2017 - 2019;
9. uchwała Nr 97/2015 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 16 grudnia 2015 roku w sprawie zasad finansowania rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Lęborskim;
10. uchwała Nr XV/118/2012 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 29 lutego 2012 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej;
11. uchwała Nr XXVII/160/2016 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 6 października 2016 roku w sprawie przyjęcia do realizacji Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2016 - 2020;
12. uchwała Nr XXX/186/2017 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 17 lutego 2017 roku w sprawie przyjęcia Powiatowego programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2017 - 2020;
13. uchwała Nr XXX/187/2017 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 17 lutego 2017 roku w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2017 - 2022;
14. zarządzenie Nr 19/2011 Starosty Lęborskiego z dnia 28 września 2011 roku w sprawie wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Lęborskim;

W powiecie lęborskim obowiązuje Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Lęborskim na lata 2012 - 2020 (uchwała Nr XXV/192/2012 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 18 grudnia 2012 roku). Podstawą prawną jej wdrażania i realizacji jest art. 19 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, zgodnie z którym do zadań z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez powiat należy m.in. opracowanie tego dokumentu. Celem Strategii jest podejmowanie rozwiązań w zakresie problemów społecznych w powiecie lęborskim oraz planowanie i realizacja wyznaczonych kierunków działań w zakresie lokalnej polityki społecznej. Realizacja zadań postawionych przed pomocą społeczną na poziomie społeczności lokalnej, rodziny jak i jednostki. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku, podejmując zadania w zakresie pomocy społecznej,

wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, rehabilitacji osób niepełnosprawnych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, monitoruje działania oraz dostosowuje ich realizację do zmieniającej się sytuacji i możliwości, tak aby udzielane mieszkańcom powiatu łęborskiego wsparcie było jak najbardziej adekwatne do ich potrzeb.

Powiatowa Strategia, w określonych celach strategicznych polityki społecznej, opiera się na istniejącym lokalnym systemie pomocy społecznej. Zakłada rozwój pomocy społecznej i wskazuje na konieczność budowania zintegrowanego systemu wsparcia dla grup szczególnie zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Przedstawione kierunki działań wpisują się w sformułowaną misję Strategii, którą jest podejmowanie działań zmierzających do poprawy życia mieszkańców powiatu łęborskiego, określoną wizją natomiast: polityka społeczna w powiecie łęborskim jako systemowo realizowany model wsparcia rodzin, pieczy zastępczej, osób starszych i niepełnosprawnych, oparty na aktywności społeczności lokalnej i współpracy struktur samorządowych z organizacjami pozarządowymi.

Cele projektowanych zmian strategicznych pogrupowano w czterech priorytetach:

Priorytet I – Rodzina w środowisku lokalnym - społeczność: Aktywność członków rodzin w prawidłowym wypełnianiu ról społecznych;

Priorytet II – Piecza zastępcza: Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców;

Priorytet III – Niepełnosprawność: Dążenie do samodzielnego i aktywnego życia osób niepełnosprawnych;

Priorytet IV – Seniorzy: Wsparcie osób starszych w ich środowisku zamieszkania, aktywizacja społeczna seniorów.

Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Łęborskim przebiega na podstawie przyjętych kierunków działań. Stan ich realizacji za 2019 rok scharakteryzowano w niniejszym sprawozdaniu z działalności jednostki.

II. Struktura organizacyjna, kadra, budżet

Struktura organizacyjna Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku i zakres działania poszczególnych komórek organizacyjnych Centrum w roku 2019 były zorganizowane zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku - na podstawie uchwały Nr 406/2014 Zarządu Powiatu Łęborskiego z dnia 17 października 2014 roku oraz wdrażano zmiany organizacyjne wprowadzone uchwałą Nr 54/2019 z dnia 17 kwietnia 2019 roku oraz uchwałą Nr 131/2019 z dnia 4

grudnia 2019 roku. Na mocy ww. dokumentów w skład Centrum wchodziły następujące komórki organizacyjne i samodzielne stanowiska pracy:

Tabela 1. Komórki organizacyjne i samodzielne stanowiska pracy PCPR w Łęborku w 2019 roku

Komórki organizacyjne i samodzielne stanowiska pracy PCPR w Łęborku w 2019 roku		
na podstawie uchwały Nr 406/2014 z dnia 17 października 2014 roku	na podstawie uchwały Nr 54/2019 z dnia 17 kwietnia 2019 roku	na podstawie uchwały Nr 131/2019 z dnia 4 grudnia 2019 roku
Kierownik	Kierownik	Kierownik
Zastępca kierownika	Zastępca kierownika	
Zespół Finansowo - Księgowy	Zespół Finansowo - Księgowy	Dział Finansowo-Kadrowy
Zespół ds. Pieczy Zastępczej	Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej	Dział Pieczy Zastępczej
Zespół ds. Pomocy Instytucjonalnej i Świadczeń	Zespół ds. Pomocy Instytucjonalnej i Świadczeń	- Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej - Zespół ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej i Świadczeń
Zespół ds. Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	Zespół ds. Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	- Mieszkanie chronione treningowe Dział Pomocy Społecznej i Rehabilitacji Osób z Niepełnosprawnością - Zespół ds. Pomocy Społecznej - Ośrodek Interwencji Kryzysowej - Zespół ds. Rehabilitacji Osób z Niepełnosprawnością
Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności
Sekcja Organizacyjno - Gospodarcza	Sekcja Organizacyjno - Gospodarcza	Dział Administracyjny
Radca Prawny	Radca Prawny	- Sekretariat - Radca Prawny - Zespół ds. Wdrażania Projektów

Źródło: opracowanie własne na podstawie Regulaminów PCPR w Łęborku - 2019.

W wyniku zmian organizacyjnych wynikających z wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku zgodnie z uchwałą Nr 131/2019 Zarządu Powiatu Łęborskiego z dnia 4 grudnia 2019 roku, podstawą struktury organizacyjnej PCPR są działy, zespoły i samodzielne stanowiska pracy. Dział jest podstawową komórką organizacyjną zajmującą się określoną problematyką i działalnością w sposób kompleksowy lub kilkoma pokrewnymi zagadnieniami, których realizacja w jednej komórce organizacyjnej umożliwia prawidłowe zarządzanie i organizację pracy.

W strukturach tych według stanu na 31 grudnia 2019 roku zatrudnionych było 21 pracowników na 21,00 etatach.

W ramach szkoleń i doskonalenia zawodowego pracownicy Centrum podnosili swoje kwalifikacje poprzez realizację studiów na kierunkach związanych z obszarem pomocy społecznej oraz bezpośrednio związanych ze stanowiskiem pracy, jak również uczestniczyli w szkoleniach, konferencjach i seminariach, takich jak:

- „Tworzenie planu pomocy dziecku jako skuteczne narzędzie pracy” - 5 os.,
- „Zaburzenia osobowości, zachowań i rozwoju dzieci” - 2 os.,
- „Zasady komunikacji z dzieckiem w środowisku rodziny zastępczej” - 5 os.,
- „Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej - kompetentny rzecznik dziecka i rodziny zastępczej” - 5 os.,

- „Pracownik socjalny i asystent rodziny, a rola kierownika OPS w podziale zadań pomiędzy nimi” - 4 os.,
- „Terapia zachowań niepokojących” - 4 os.,
- „Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej - przegląd zadań i wytyczne do ich wykonywania” - 4 os.,
- „Realizacja potrzeb psychicznych dziecka przebywającego w pieczy zastępczej” - 3 os.,
- „Pierwszy krok w dorosłość - usamodzielnienie wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych” w dniu 10.12.2019r. - 15 os.,
- „Praca z dzieckiem po traumie umieszczonym w rodzinie zastępczej” - 2 os.,
- „Praca z rodziną z problemem uzależnienia, z problemem przemocy” - 1os.,
- „Praca z dzieckiem z rodziny wieloproblemowej. Diagnoza rodziny” - 1os.,
- „Autyzm, Zespół Aspergera, dzieci z nadpobudliwością psychoruchową, depresja, zaburzenia odżywiania. Praca z dzieckiem nadpobudliwym” - 1os.,
- „Realizacja zasady równości szans i niedyskryminacji oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020” - 5os.,
- „Szkolenie z zakresu praw dziecka” - 7os.,
- Szkolenie dla sekretarzy miejskich/powiatowych zespołów ds. orzekania o niepełnosprawności - 1os.,
- „Wdrażanie i realizacja praw osób z niepełnosprawnością w kontekście Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz tzw. obsługi klienta z określoną niepełnosprawnością” - 3 os.
- szkolenie i instruktaż w zakresie bhp i p.poż - 4os.,
- studia podyplomowe z zakresu organizacji pomocy społecznej - 1 os.;
- studia podyplomowe w zakresie doradztwa zawodowego - 1os.,
- specjalizacja I stopnia w zawodzie pracownik socjalny - 2 os.,
- studia magisterskie na kierunku psychopedagogika - 1os.

Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku jest zrzeszone w Pomorskim Forum Pomocy Społecznej w ramach Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej Ośrodka Regionalnego w Gdańsku. W ramach Forum w 2019 roku co miesiąc odbywały się spotkania tematyczne, w których brał udział kierownik lub pracownik jednostki, o następującej tematyce:

- „Wybrane zagadnienia z zakresu Pomocy Społecznej 2019”,
- „KPA w Pomocy Społecznej”,
- „Praca z osobami uwięzonymi w przemoc domową. Nowelizacja ustawy o pomocy społecznej”,

- „Tryby nadzwyczajne zmiany decyzji administracyjnych z zakresu zabezpieczenia społecznego (pomoc społeczna świadczenia rodzinne i wychowawcze, pomoc dla rodzin zastępczych i opłaty dla rodziców biologicznych)”,
- „Uchylenie i zmiana decyzji, wznowienie postępowania, stwierdzanie nieważności decyzji, wygaśnięcie decyzji”,
- „RODO w Pomocy Społecznej”,
- „Polityka społeczna wobec osób starszych-bezpieczeństwo, uczestnictwo, solidarność”,
- „Zmiany w przepisach ustawy o pomocy społecznej. Zmiany uchwalone oraz projektowane”,
- „Świadczenie wychowawcze 500 +, bieżące problemy oraz planowane zmiany”,
- „Ocena zasobów pomocy społecznej”,
- „Nowości orzecznicze i praktyczne zagadnienia dotyczące DPS”,
- „Centra Usług Społecznych - założenia ustawowe a możliwości realizacji”.
- „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, praktyczna realizacja przepisów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i realizacji procedury NK”,
- „KPA w praktyce jednostek organizacyjnych pomocy społecznej”,

Budżet Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie obejmuje rozdziały w zakresie obsługi PCPR, Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz warsztatów terapii zajęciowej, a ponadto środków z algorytmów PFRON i projektu Regionalnego Programu Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 pn. Wsparcie Postępu – Rozwój usług społecznych w Powiecie Lęborskim. Wykonanie wydatków za 2019 rok z podziałem na rozdziały, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Wydatki Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku w 2019 roku

Rozdział	Wydatek	Kwota
85218	PCPR	933.363,40 zł
85321	PZOON, w tym:	382.153,05 zł
	- dotacja z Budżetu Wojewody	316.382,35 zł
85510	Instytucjonalna piecza zastępcza	579.469,75 zł
85508	Rodzinna piecza zastępcza, w tym:	2.988.512,83 zł
	- dotacje z Budżetu Wojewody, w tym:	699.844,55 zł
	- na program ws. koordynatorów pieczy zastępczej	59.212,00 zł
	- dodatek wychowawczy rodzinnej pieczy zastępczej	566.338,87 zł
	- dodatek wychowawczy instytucjonalnej pieczy zastępczej	74.293,68 zł
85504	- „Dobry Start”	35.960,00 zł
85205	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	4.737,92 zł
85311	Warsztaty terapii zajęciowej	60.320,00 zł
85395	Projekty RPO WP 2014-2020, w tym:	531.687,74 zł
	- Wsparcie Postępu – Rozwój usług społecznych	417.882,36 zł
	- Otwieramy Horyzonty	113.805,38 zł
Wydatki pozabudżetowe		
-	Algorytm środków PFRON	1.354.159,00 zł
Razem:		6.870.363,69 zł

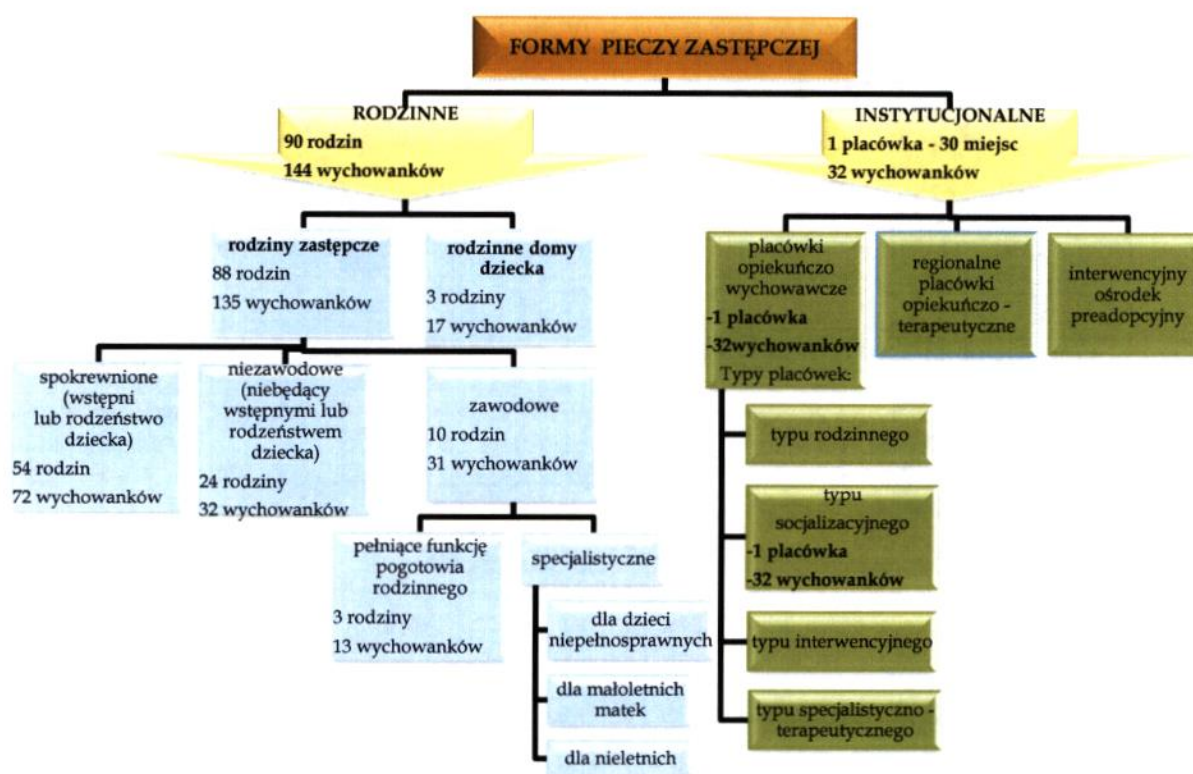
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych PCPR w Lęborku za 2019.

III. Piecza zastępcza – rodzinna i instytucjonalna

Zadania z zakresu pieczy zastępczej w 2019 roku regulowała ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W powiecie łębarskim w zakresie pieczy zastępczej obowiązywała podjęta przez Radę Powiatu Łębarskiego uchwała Nr XXXI/197/2017 z dnia 27 marca 2017 roku w sprawie przyjęcia Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Łębarskim na lata 2017 – 2019. Niniejszy rozdział, referujący funkcjonowanie rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie powiatu łębarskiego w 2019 roku, stanowi jednocześnie sprawozdanie merytoryczne i finansowe z realizacji w/w Programu oraz z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Pieczka zastępcza nad dziećmi sprawowana jest w dwóch formach – rodzinnej i instytucjonalnej. Jest to rodzaj usług społecznych, będących dopełnieniem i uzupełnieniem wsparcia rodzin naturalnych, które z różnych względów nie mogą zapewnić swoim dzieciom opieki i wychowania. Zasady ich organizacji i prosperowania uregulowane są w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawa wymienia, w ramach tych form, różne typy podmiotów sprawujących pieczę zastępczą, które przedstawiono na poniższym schemacie. Podane na schemacie dane ilościowe wskazują ilości podmiotów pieczy zastępczej i przebywających w nich dzieci na terenie powiatu łębarskiego w okresie sprawozdawczym narastająco w ciągu roku.

*Schemat 1. Formy pieczy zastępczej, w tym w powiecie łębarskim w 2019 roku**

Podane w/w dane ilościowe wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej uwzględniają przekształcenia rodzin i RDD w inne formy oraz przeniesienia wychowanków dlatego nie sumują się.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 – 2019.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku realizowało w obszarze pieczy zastępczej w 2019 roku ustawowe zadania przypisane powiatowym centróm pomocy rodzinie oraz organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej – na podstawie zarządzenia Nr 19/2011 Starosty Lęborskiego z dnia 28 września 2011 roku w sprawie wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Lęborskim.

Zadania z zakresu pieczy zastępczej realizowane są przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku, zgodnie z przyjętymi w 2019 roku zmianami regulaminu organizacyjnego jednostki, należą do kompetencji Działu Pieczy Zastępczej, w skład którego wchodzi: Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej, Zespół ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej i Świadczeń oraz Mieszkanie chronione treningowe¹.

Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej stanowi Zespół, o którym mowa w art. 76 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Jego działalność koncentruje się na realizacji ustawowych zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. W jego skład wg stanu na 31 grudnia 2019 roku wchodziło: 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz 2 specjalistów pracy z rodziną, a także wykonywali zadania – psycholog i pedagog. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej obejmowali wsparciem funkcjonujące w powiecie lęborskim rodziny zastępcze - zgodnie z wymaganiami obowiązującej ustawy mieli pod opieką do 15 rodzin zastępczych.

W obszarach pieczy zastępczej, pracownicy Zespołu ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej i Świadczeń prowadzą sprawy dotyczące przede wszystkim zadań w zakresie zapewnienia pieczy zastępczej w formach instytucjonalnych, świadczeń w zakresie pieczy zastępczej i usamodzielnienia osób opuszczających pieczę zastępczą.

Na system pieczy zastępczej w powiecie lęborskim składa się piecza rodzinna, czyli funkcjonujące rodziny zastępcze, w tym rodziny zastępcze zawodowe, niezawodowe i spokrewnione oraz rodzinne domy dziecka, a także piecza instytucjonalna, czyli prosperująca Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza. Poniższa tabela i wykres przedstawiają wielkości statystyczne ilość wychowanków pieczy rodzinnej i instytucjonalnej w powiecie lęborskim od 2006 roku do 2019 roku.

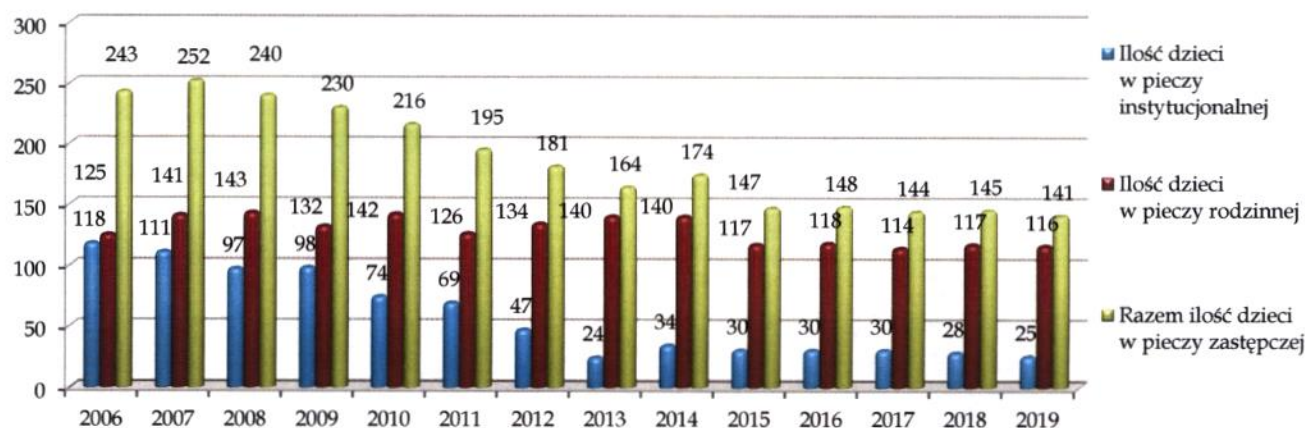
¹ Zmiany Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku przyjętego uchwałą Zarządu Powiatu Lęborskiego Nr 406/2014 z dnia 17 października 2014 roku nastąpiła w 2019 roku uchwałami Zarządu Powiatu Lęborskiego Nr 54/2019 z dnia 17 kwietnia 2019 roku oraz Nr 131/2019 z dnia 4 grudnia 2019 roku. Do 4 grudnia 2019 roku zadania z obszarów pieczy zastępczej realizował Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej i Zespół ds. Pomocy Instytucjonalnej i Świadczeń. Od tego dnia realizuje je Dział Pieczy Zastępczej.

**Tabela 3. Wychowankowie pieczy rodzinnej i instytucjonalnej
w powiecie łębskim w latach 2006 – 2019 wg stanu na 31 grudnia danego roku**

Wyszczególnienie	Rok													
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ilość wychowanków w pieczy instytucjonalnej	118	111	97	98	74	69	47	24	34	30	30	30	28	25
Ilość wychowanków w pieczy rodzinnej	125	141	143	132	142	126	134	140	140	117	118	114	117	116
Razem wychowankowie pieczy zastępczej	243	252	240	230	216	195	181	164	174	147	148	144	145	141

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborku za lata 2006 – 2019.

**Wykres 1. Wychowankowie pieczy rodzinnej i instytucjonalnej
w powiecie łębskim w latach 2006 – 2019 (wg stanu na 31 grudnia danego roku)**

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborku za lata 2006 – 2019.

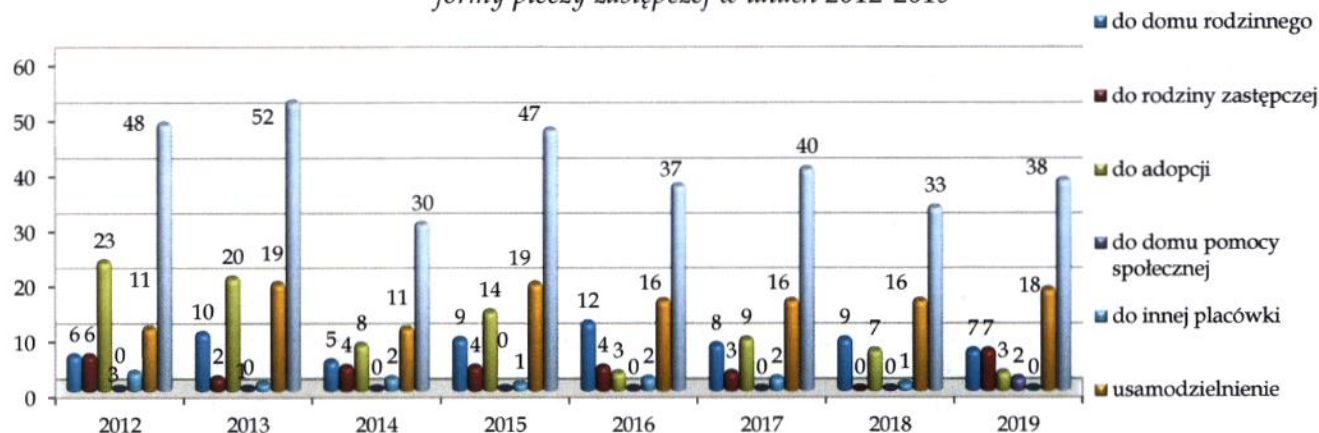
Rodzinną i instytucjonalną pieczę zastępczą w 2019 roku opuściło łącznie 38 dzieci, w tym 31 z rodzin zastępczych i 7 z placówki. Dokładne dane w tym zakresie w ostatnich latach przedstawiono w poniższych tabelach i wykresie.

**Tabela 4. Liczba dzieci opuszczających rodzinne i instytucjonalne
formy pieczy zastępczej w latach 2012-2019**

Wyszczególnienie	Rok							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba dzieci opuszczających pieczę zastępczą (rodzinną i instytucjonalną), w tym :	48	52	30	47	37	40	33	38
do domu rodzinnego	6	10	5	9	12	8	9	7
do rodziny zastępczej	6	2	4	4	4	3	-	7
do adopcji	23	20	8	14	3	9	7	3
do domu pomocy społecznej	-	-	-	-	-	-	-	2
do instytucjonalnej placówki	3	1	2	1	2	2	1	-
program usamodzielnienia	11	19	11	19	16	16	16	18

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborku za lata 2006 – 2019.

Wykres 2. Liczba dzieci opuszczających rodzinne i instytucjonalne formy pieczy zastępczej w latach 2012-2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 - 2019.

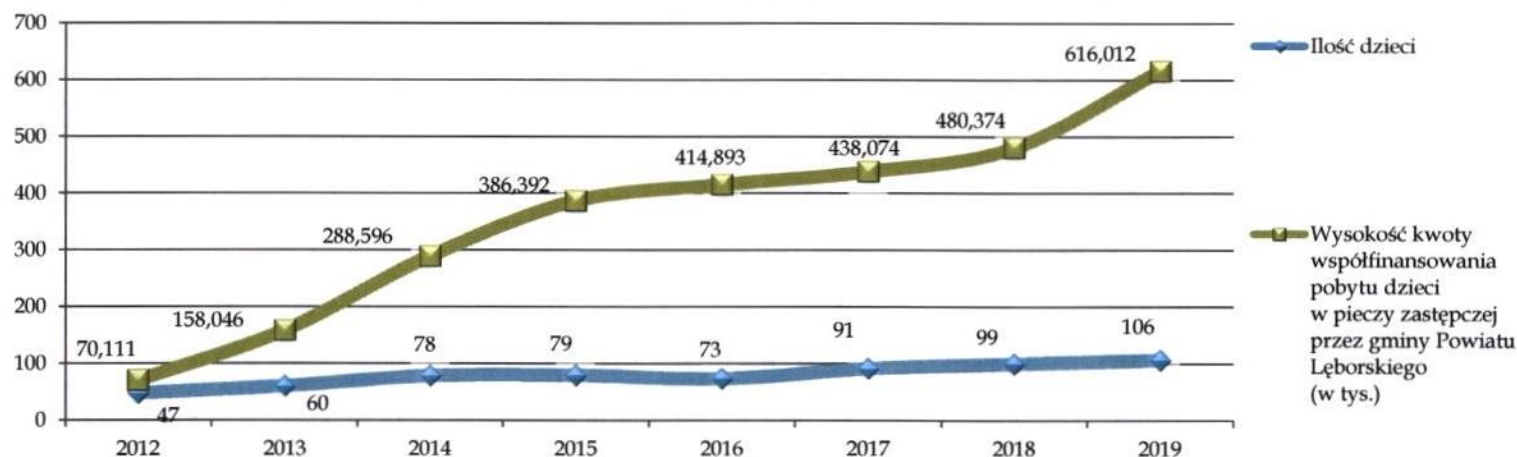
W 2019 roku funkcjonowało współfinansowanie pieczy zastępczej przez gminy powiatu lęborskiego. Od 1 stycznia 2012 roku, tj. od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gminy partycypują w ponoszeniu wydatków na dzieci umieszczone po 1 stycznia 2012 roku w pieczy zastępczej w wysokości 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% tych wydatków w drugim roku oraz 50% w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Obowiązują ze wszystkimi gminami z terenu powiatu lęborskiego (Lębork, Łeba, Cewice, Nowa Wieś Lęborska, Wicko) porozumienia ustalające zasady zwrotu tych wydatków. Wysokość tego współfinansowania w stosunku do dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówce opiekuńczo - wychowawczej przedstawiają poniższy wykres i tabele.

**Tabela 5. Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonego
po dniu 1 stycznia 2012 roku w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2012 - 2019 rok**

Wyszczególnienie	2012 rok		2013 rok		2014 rok		2015 rok		2016 rok		2017 rok		2018 rok		2019 rok	
Gmina	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł
Gmina Miasto Lębork	16	23.036	20	56.966	37	133.272	36	180.210	37	234.498	57	265.165	68	331.761	67	439.052
Gmina Miasto Łeba	0	0	1	352	1	3.261	3	9.324	3	16.010	2	14.669	3	5.620	3	5.165
Gmina Cewice	1	514	3	1.783	7	11.118	9	33.686	9	35.991	8	34.919	8	51.041	7	23.089
Gmina Nowa Wieś Lęborska	7	11.892	15	32.132	17	76.094	17	100.806	11	63.970	7	46.396	11	51.500	10	53.021
Gmina Wicko	23	34.666	21	66.813	16	64.856	14	62.363	13	64.422	17	67.919	9	40.449	19	105.983
Razem	47	70.111	60	158.046	78	288.596	79	386.392	73	414.893	91	438.074	99	480.374	106	616.012

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 - 2019.

**Wykres 3. Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonego
po dniu 1 stycznia 2012 roku w pieczy zastępczej w latach 2012 - 2019**

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 - 2019.

III.1. Rodzinna piecza zastępcza

Zadania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku w obszarze rodzinnej pieczy zastępczej, także jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie lęborskim, to przede wszystkim²:

- prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej i szkolenia tych osób do pełnienia pieczy zastępczej,
- zapewnianie osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, pomocy i wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, także w formie prowadzonego poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy,
- zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego,
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej,
- współpraca ze środowiskiem lokalnym w zakresie organizacji i funkcjonowania pieczy zastępczej,
- zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji,
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo wypoczynku,
- prowadzenie postępowań dotyczących finansowania pobytu dzieci w pieczy zastępczej, w szczególności świadczeń, dodatków i wynagrodzeń,
- realizacja procesów usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej,

² na podstawie art. 76 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

- prowadzenie postępowań w zakresie alimentacji na rzecz małoletnich przebywających w pieczy zastępczej,
- prowadzenie obsługi informatycznej i sprawozdawczości rzeczowo-finansowej pieczy zastępczej.

W 2019 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku prowadziło nabór i szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzących rodzinne domy dziecka. W ramach promocji rodzicielstwa zastępczego Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku organizowało następujące zadania:

- informacje o poszukiwaniu kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej,
- zwrócenie się z prośbą o udostępnienie na tablicach ogłoszeń i odczytanie podczas ogłoszeń parafialnych, mówiących o potrzebie rozwoju i naborze kandydatów na opiekunów zastępczych w parafiach na terenie powiatu łęborskiego,
- publikacja artykułów i informacji w mediach: lokalnej prasie oraz stronach internetowych: www.powiat-lebork.com, www.lebork.pl, www.naszemiasto.pl, a także na stronach portalu społecznościowego FB, na temat funkcjonowania form pieczy zastępczej i promocji rodzicielstwa zastępczego,
- przygotowanie i kolportaż plakatów, broszur informacyjnych i materiałów promocyjnych (długopisów, notatników, cukierków i balonów) z nadrukiem informującym o naborze kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej,
- uczestnictwo pracowników PCPR na spotkaniach z rodzicami w lokalnych szkołach naszego powiatu, gdzie przedstawiali tematykę sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej oraz odpowiadali na wszelkie pytania i wątpliwości w tym zakresie zgromadzonych osób,
- wystawienie z pracownikami Starostwa Powiatowego w Łęborku punktu informacyjnego, podczas corocznego święta miasta tzw. Dni Jakubowych w dniu 20 lipca 2019 roku,
- prowadzono stronę internetową jednostki, na której umieszczane były aktualne informacje o potrzebie naboru kandydatów na opiekunów zastępczych oraz o bieżących działaniach na rzecz dzieci w pieczy zastępczej, usamodzielnianych wychowanków i opiekunów zastępczych - www.pcprlebork.pl,
- przeprowadzono konkurs plastyczny pt. *Podaruj dzieciom dom* - rozpowszechniono ogłoszenia wraz z informacją o idei rodzicielstwa zastępczego we wszystkich placówkach oświatowych powiatu. Dzieci i młodzież z 8 szkół i placówek powiatu złożyli 108 prac plastycznych, z których najlepsze zostały nagrodzone i wykorzystane

do wydania plakatów i broszur promujących rodzinną pieczę zastępczą, a wszyscy uczestnicy otrzymali podziękowania za przygotowanie prac.

Prowadzono postępowania kwalifikacyjne spełnienia ustawowych warunków oraz posiadania predyspozycji i motywacji do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej oparte na ocenie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Kwalifikacja kandydatów do pełnienia funkcji rodzinnej pieczy zastępczej ma na celu przede wszystkim zagwarantowanie dobra małoletnich wychowanków, dlatego jest procesem złożonym, trwającym kilka miesięcy. Rodzice zastępczy winni wypełniać rolę kompensacyjną wobec braku naturalnego środowiska rodzinnego dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej. Muszą z troską otoczyć opieką przyjęte dzieci i zagwarantować im należyte wychowanie. Niezbędne do tego są właściwe motywacje i predyspozycje, reprezentowane postawy opiekuńczo – wychowawcze, ale także stosowne przygotowane merytoryczne. Rodzice zastępczy muszą posiadać odpowiednie kompetencje, ale także powinni potrafić szukać pomocy i wsparcia wobec ewentualnie pojawiających się trudności w wypełnianiu swoich funkcji. Aby byli do podjęcia tej roli dobrze przygotowani, uczestniczą w szkoleniach, z tym, że dla rodzin zawodowych i niezawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka są one obowiązkowe, jako realizacja programów zatwierdzonych przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej, natomiast dla rodzin spokrewnionych występuje dowolność w zakresie szkoleń i praktyk.

Wymagania dotyczące kandydatów wymienia art. 42 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który mówi, iż funkcję rodziny zastępczej może pełnić „małżeństwo lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, którzy:

- dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej;
- nie są i nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona;
- wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego;
- nie mają ograniczonych zdolności do czynności prawnych;
- są zdolni do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone zaświadczeniem lekarskim o stanie zdrowia wystawionymi przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej oraz opinią o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wystawioną przez psychologa;
- przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

- zapewniają odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, w tym: rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego, właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań, wypoczynku i organizacji czasu wolnego;
- nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo;
- co najmniej jedna osoba tworząca rodzinę posiada stałe źródło dochodów"³.

Kwalifikacji kandydatów dokonują organizatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, działający w powiatach. W przyjętej praktyce składa się ona z kilku, następujących po sobie etapów:

Etap 1. Bezpośredni kontakt i spotkanie z przedstawicielem zespołu do spraw rodzinnej pieczy zastępczej danej jednostki celem zapoznania się z podstawowymi informacjami w zakresie rodzicielstwa zastępczego oraz pobraniem formularzy.

Etap 2. Zgromadzenie i złożenie u organizatora (PCPR) wymaganych dokumentów, np.:

- wniosku kandydatów do pełnienia funkcji pieczy zastępczej, zawierającym szczegółowy opis sytuacji rodziny wraz uzasadnieniem,
- odpisu aktu małżeństwa - osób będących w związku małżeńskim lub odpis aktu urodzenia - osoby samotnej,
- zaświadczeń o osiągniętych dochodach;
- potwierdzenia praw do zajmowanego lokalu (np. notarialny akt własności budynku) lub aktualne potwierdzenie zameldowania,
- zaświadczeń lekarskich o stanie zdrowia wystawionych przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej,
- oświadczeń, że kandydaci nie są i nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej, władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona i że wypełniają obowiązek alimentacyjny - w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego i nie są ograniczeni w zdolności do czynności prawnych oraz że kandydaci nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo (wg wzoru),
- opinii w zakresie funkcjonowania rodziny w środowisku.

Etap 3. Organizator dokonuje sprawdzenia spełniania przez kandydatów ustawowych warunków do pełnienia funkcji pieczy zastępczej, jest to tzw. wstępna akceptacja do szkolenia kandydatów.

³ Na podstawie art. 49 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Działania te obejmują m.in. wizytę pracowników PCPR w miejscu zamieszkania kandydatów, opinię z właściwego ośrodka pomocy społecznej, konsultację psychologiczną i pedagogiczną, kontakt pracownika ze środowiskiem lokalnym kandydatów, wystąpienie o wydanie zaświadczenia o niekaralności. Zgromadzone i weryfikowane dokumenty pozwalają dokonać wstępnej akceptacji oceny spełnienia w/w ustawowych warunków. W przypadku pozytywnej jej wyniku, kandydaci otrzymują skierowanie na szkolenie.

Etap 4. Szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze

Kandydaci na rodziny zastępcze uczestniczą w bezpłatnym szkoleniu organizowanym przez organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Zajęcia prowadzone są najczęściej przez dwóch trenerów i trwają około 3 m-cy. Obejmuje ono minimum 60 godzin dydaktycznych sesji grupowych i indywidualnych, odbywanych także w domu kandydatów. Obligatoryjne są także 10 godzinne praktyki w funkcjonujących, doświadczonych rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo - wychowawczych. Szkolenia prowadzone są w formie ćwiczeń - warsztatów, gdzie kandydaci mają możliwość sprawdzenia samych siebie w różnych sytuacjach opiekuńczo - wychowawczych. Jest to czas, gdy zarówno trenerzy jak i kandydaci mogą skonfrontować swoje wyobrażenia i oczekiwania względem pełnienia roli rodzica zastępczego z rzeczywistymi potrzebami i wymaganiami. Rodzina także zastanawia się i rozważa czy jest gotowa do podjęcia tego trudnego i wymagającego wyzwania.

Programy szkoleń zatwierdzane są decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej⁴. Muszą one obejmować swym zakresem określone minimum programowe, np. zdobycie lub ugruntowanie wiedzy i umiejętności dot. zaspokajania potrzeb opiekuńczych, rozwojowych, kompensowania opóźnień, wzmacniania więzi z rodziną naturalną oraz pracy zespołowej na rzecz umieszczonego w rodzinie dziecka. Szkolenie jest bardzo ważnym elementem kwalifikacji kandydatów na opiekunów zastępczych. „Proces edukacji rodziców zastępczych nie może być tylko procesem przyswajania pewnych treści, przekonań, czy wartości, lecz zdobywania kompetencji, przede wszystkim do współpracy (wymiar indywidualny i instytucjonalny) oraz kompetencji do udzielania wsparcia

⁴ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 roku w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej (Dz. U. nr 274, poz. 1620).

i pomocy nie tylko dziecku ale i jego rodzinie biologicznej, co stanowi w praktyce ogromny problem natury psychospołecznej”⁵.

Po zakończeniu udziału w szkoleniu uczestnicy, na wniosek, otrzymują od organizatora świadectwo jego ukończenia. Odbycie i uzyskanie świadectwa szkolenia dla rodzin zastępczych nie jest równoznaczne z otrzymaniem uprawnień do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Opisane szkolenie dotyczy kandydatów na rodzinę zastępczą, najczęściej niezawodową. W przypadku kandydatów np. na rodzinę zastępczą zawodową czy rodzinny dom dziecka muszą przejść w późniejszym okresie tzw. szkolenie z dodatkowym zakresem programowym. Ponadto wymagane jest doświadczenie i dokonanie kwalifikacji na tę formę pieczy zastępczej. Potencjalnych opiekunów zastępczych spokrewnionych natomiast ustawy obowiązek szkolenia nie dotyczy, mogą oni je odbyć według indywidualnego planu w zależności potrzeb ich i dziecka.

Kandydaci na pełnienie funkcji rodziny zastępczej zamieszkujący na terenie powiatu łęborskiego, składają do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku wymagane wnioski w tej sprawie. Na ich podstawie, pracownicy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej dokonywali kwalifikacji i kierowali osoby do odbycia szkoleń. W 2019 roku rozpoczęło szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 9 rodzin zastępczych spokrewnionych oraz jedna rodzina zastępcza niezawodowa. Ilość rodzin biorących udział w szkoleniu w latach 2006 – 2019 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Ilość rodzin biorących udział w szkoleniu kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka w latach 2006 - 2019

Ilość rodzin ¹ biorących udział w szkoleniu kandydatów	Rok													
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
na zawodowe	0	0	0	0	5	2	4	0	1	0	2	3	1	0
na niezawodowe	0	4	0	0	0	7	6	8	8	6	2	3	2	1
na spokrewnione	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	3	2	7	9

¹ rodzin - przez co rozumie się: małżonków lub osób niepozostających w związku małżeńskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborku za lata 2006 – 2019.

Szkolenia kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej prowadzone były do 2019 roku na zlecenie jednostki przez zewnętrzne podmioty. W 2014 roku dwóch pracowników PCPR odbyło szkolenie trenerów i uzyskało uprawnienia do przeprowadzania szkoleń dla kandydatów na wszystkie formy rodzin zastępczych oraz dyrektorów placówek

⁵ M. Joachimowska, *Praca socjalna i polityka społeczna – obszary współdziałania wobec wykluczenia społecznego*, pod red. K. Marzec-Holka, A. Rutkowska, M. Joachimowska, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2008, s. 141.

opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego. Prowadzone szkolenia odbywają się na podstawie programów zatwierdzonych decyzją Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej⁶. Obecnie obowiązuje minimum programowe według następujących wytycznych - obligatoryjny zakres programowy szkoleń programu „Razem”:

1. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i rodziny zastępczej spokrewnionej – moduł A – 60 godz. (w tym 10 godzin praktyk) (rodziny zastępcze spokrewnione wg. indywidualnego planu szkolenia, w zależności od potrzeb rodziny i dziecka)
2. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego – łącznie moduły A i B – 75 godz.
3. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, które będą sprawować opiekę i wychowanie nad dziećmi niepełnosprawnymi – łącznie moduły A, B i C – 95 godz.
4. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, która będzie sprawować opiekę i wychowanie nad dziećmi umieszczonymi na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach nieletnich – łącznie moduły A, B i D – 95 godz.
5. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego – łącznie moduły A, B i E – 85 godz.

Na zakończenie procesu kwalifikacji, kandydaci nabywają uprawnienia do pełnia funkcji rodziny zastępczej, których potwierdzeniem jest, wydane przez zespół kwalifikacyjny organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, zaświadczenie o kwalifikacji kandydata do pełnienia tej funkcji. Natomiast w zakresie przyjęcia dziecka do pieczy zastępczej, do konkretnej rodziny ostateczną rozstrzygnięcie podejmuje właściwy sąd rodzinny.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej odbywa się na podstawie procedur, których zastosowanie jest uzależnione od okoliczności wystąpienia konieczności zabezpieczenia dziecka. Wyszczególnia się dwa podstawowe tryby postępowania: sądowy lub administracyjny.

⁶ Szkolenia prowadzone były w ramach programu pn. „Dom dziecięcych marzeń” (decyzja nr 2/2014/RZ z dnia 16 stycznia 2014 r.) i pn. „Razem” (decyzją Nr 15/2012/RZ z dnia 21 czerwca 2012 r.). Obecnie: program „Razem” (decyzja Nr DSR.I.8307.24.2017.AKU z dnia 27 lipca 2017 roku).

Tryb sądowy umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej ma miejsce wówczas, gdy do tego umieszczenia dochodzi na podstawie wydanego postanowienia sądu. Może ono stanowić zarówno o zabezpieczeniu dziecka w rodzinie zastępczej jak też jednocześnie wskazywać na ograniczenie lub pozbawienie władzy rodzicielskiej. Zarządzenia sądu tej treści wydawane są w sytuacjach:

- naruszenia dobra dziecka – na podstawie art. 109 Krio,
- przejawiania przez nieletniego symptomów demoralizacji – na podstawie art. 6 ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich,
- jako pomoc rodzicom w wykonywaniu władzy rodzicielskiej przez organy państwa – na podstawie art. 100 Krio.

Sąd w postępowaniach o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej wydaje postanowienia na podstawie informacji i na wniosek instytucji, najczęściej takich jak ośrodek pomocy społecznej i placówki oświatowe, ale też na wniosek samych rodziców dziecka lub z urzędu. Po jego uprawomocnieniu, po upływie 7 lub 21 dni, lub w trybie natychmiastowej wykonalności, rodzice naturalni zobowiązani są oddać dziecko uprawnionym osobom – wskazanym rodzicom zastępczym. W praktyce w tej procedurze, pracownicy powiatowych centrów pomocy rodzinie udają się do miejsca przebywania dziecka celem wykonania postanowienia. Wraz z przyjęciem dziecka do rodziny mówi się o utworzeniu dla niego rodziny zastępczej. Nieco inaczej sytuacja kształtuje się w przypadku rodzin zastępczych, w których dziecko przebywało przed wydaniem stosownego rozstrzygnięcia sądu, najczęściej spokrewnionych lub niezawodowych, gdzie występuje pokrewieństwo. Wówczas momentem utworzenia rodziny nie jest dzień przyjęcia dziecka lecz termin wskazany w orzeczeniu sądu.

Tryb administracyjny umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej występuje w przypadku nagłej i pilnej konieczności jego zabezpieczenia oraz gdy nie ma możliwości, aby wcześniej wydane zostało postanowienie sądu w tej sprawie. Przewiduje się kilka sytuacji wystąpienia przesłanek do jego zastosowania. Rodzice sami mogą złożyć wniosek o umieszczenie ich dziecka w pieczy zastępczej lub zrobić to może samo dziecko za ich zgodą. Wówczas, starosta powiatu lub osoba przez niego upoważniona, w przypadku uznania tego wniosku za zasadny, na podstawie zawartej umowy cywilnoprawnej z rodziną zastępczą umieszcza w niej dziecko. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej w trybie administracyjnym, tj. bez postanowienia sądu, ma miejsce także, gdy jest ono doprowadzone przez policję czy straż graniczną, a także w efekcie interwencji pracownika socjalnego, działającego na podstawie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W takich okolicznościach dzieci kierowane są do rodzin zastępczych

zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, które mają być w nieustanie gotowości do ich przyjęcia. Sąd jest tutaj powiadamiany o fakcie umieszczenia dziecka poza jego rodziną niezwłocznie, nie później niż w ciągu 24 godzin przez rodzinę zastępczą. Następnie sąd, w toku postępowania w sprawie dziecka, wydaje postanowienie, w którym albo postanawia o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej, albo o jego powrocie do rodziny naturalnej. W tych przypadkach terminem utworzenia rodziny zastępczej będzie dzień przyjęcia dziecka. W 2019 roku przyjęcia dzieci z terenu powiatu lęborskiego do pieczy zastępczej w trybie art. 12a nastąpiły w 6 przypadkach.

Bezpośrednie wsparcie merytoryczne dla rodzin zastępczych w powiecie lęborskim realizowane było w okresie sprawozdawczym przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz specjalistów pracy z rodziną. Pracownicy ci realizują zadania zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej m.in. w zakresie:

- udzielania pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej, w szczególności w nawiązaniu wzajemnego kontaktu,
- przygotowania, we współpracy z odpowiednio: rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny - we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną, planu pomocy dziecku,
- zapewniania rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej,
- zgłaszania do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- udzielania wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej;
- przedstawiania corocznego sprawozdania z efektów pracy.

Ponadto, we współpracy z zatrudnionymi na podstawie umów zlecenia psychologiem, pedagogiem oraz przedstawicielami innych instytucji, w szczególności asystentami rodzin i pracownikami socjalnymi ośrodków pomocy społecznej, pedagogami szkolnymi i kuratorami, na przestrzeni 2019 roku koordynatorzy realizowali zadania z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przeprowadzili wizytacje rodzin zastępczych, sporządzili plany pomocy dziecku i ich modyfikacje, przygotowywali informacje i opinie dotyczące adopcji, brali udział w ocenach rodzin zastępczych oraz w zakresie opinii do sądu w zakresie zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, pod kątem sytuacji opiekuńczo-wychowawczej, edukacyjnej, materialnej oraz rodzinnej z uwzględnieniem

należytego sprawowania opieki i wychowania odpowiedniego do umiejętności, predyspozycji i potrzeb dziecka u wszystkich rodzin zastępczych i wychowanków rodzin zastępczych. PCPR w 2019 roku współpracował z ośrodkami pomocy społecznej, będącymi na terenie naszego powiatu realizatorami zadań ustawowych z poziomu gmin, w zakresie konsultacji sporządzanych w/w dokumentów, a także współfinansowania przez gminy wydatków ponoszonych na dzieci umieszczone w pieczy zastępczej (rodzinnej i instytucjonalnej) pochodzących z tych gmin. Spotkania z przedstawicielami OPS, w szczególności asystentami rodzin, odbywały się cyklicznie i były poprzedzone przekazaniem szczegółowych informacji o zakresie merytorycznym, tematach do analizy i wskazaniem, których dzieci w pieczy zastępczej będzie dotyczyło. Odbywały się w PCPR posiedzenia zespołów realizujących te zadania. W zależności od okoliczności mających wpływ na ustalanie aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka, analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, modyfikowanie planu pomocy dziecku, monitorowanie procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie, ocenę stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb, ocenę zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W posiedzeniach uczestniczą:

- odpowiednio rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka,
- pedagog, psycholog, właściwy asystent rodziny, przedstawiciel ośrodka adopcyjnego,
- koordynator rodzinnej pieczy zastępczej,
- rodzice dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej oraz
- mogą być zapraszani w szczególności przedstawiciele: sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka, właściwego powiatowego centrum pomocy rodzinie, ośrodka pomocy społecznej, Policji, ochrony zdrowia, instytucji oświatowych oraz organizacji społecznych statutowo zajmujących się problematyką rodziny i dziecka, a także osoby bliskie dziecku.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku realizowało świadczenia i wynagrodzenia przysługujące funkcjonującym rodzinom zastępczym. Poniższa tabela przedstawia szczegółowy wykaz ustawowych świadczeń jednostek samorządu terytorialnego. Świadczenia obligatoryjne były na bieżąco finansowane przez powiat łęborski, natomiast świadczenia fakultatywne ze względu na niższe możliwości finansowe realizowane były na ograniczonym poziomie. Kwestię tę, w 2019 roku, regulowała uchwała Nr 97/2015 Zarządu Powiatu Łęborskiego z dnia 16 grudnia 2015 roku w sprawie zasad finansowania rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie łęborskim.

Tabela 7. Wykaz świadczeń i wynagrodzeń powiatu lęborskiego zrealizowanych na rzecz rodzinnych form pieczy zastępczej w 2019 roku

POWIAT				
Świadczenia				
Lp.	Rodzaj świadczenia	Podstawa prawna (z ustawy)	Wysokość wydatków w zł	Informacje o świadczeniu
Rodzinna piecza zastępcza				
1.	Świadczenia dla rodzin zastępczych lub osób prowadzących rodzinny dom dziecka, z tego:			
1.1.	świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka	Art. 80	1.226.401,11	obligatoryjne a) nie mniej niż 694 zł m-c w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej b) nie mniej niż 1.052 zł m-c w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka
1.2.	dodatek wychowawczy	Art. 80 ust. 1a	560.736,00	obligatoryjne 500 zł do 18 roku życia dziecka
1.3.	dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	Art. 81 ust. 1	46.488,74	obligatoryjne nie niższy niż 211 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka
1.4.	dodatek z tytułu umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej zawodowej, na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach nieletnich	Art. 81 ust. 2	0,00	obligatoryjne nie niższy niż 211 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka
1.5.	świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	Art. 83 ust. 1 pkt 2 lit. a	29.400,00	fakultatywne a) do 1.500 zł na dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej spokrewnionej, b) do 2.200 zł na dziecko umieszczone w zawodowej i niezawodowej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka
1.6.	świadczenie jednorazowe lub okresowe na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki	Art. 83 ust. 1 pkt 2 lit. b	10.660,00	fakultatywne do 3000 zł jako świadczenie jednorazowe lub okresowe
1.7.	dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania	Art. 83 ust. 1 pkt 1	11.560,00	fakultatywne do wypoczynku powyżej 7 dni do 1000 zł, dwa razy w roku
1.8.	środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego (dla rodziny zawodowej i niezawodowej)	Art. 83 ust. 2	12.647,60	fakultatywne, obligatoryjne w przypadku wskazanym w art. 83 ust. 3 w wysokości odpowiadającej wydatkom ponoszonym przez odpowiednio rodzinę zastępczą zawodową/rodzinny dom dziecka, na czynsz, opłaty z tytułu najmu, opłaty za energię elektryczną i ciepłą, wodę, gaz, odbiór nieczystości stałych i płynnych, dźwig osobowy, antenę zbiorczą, abonament telewizyjny i radiowy, usługi telekomunikacyjne oraz związanym z kosztami eksploatacji
1.9.	środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego (rodzinny dom dziecka)	Art. 84 pkt 1	23.346,93	
1.10.	świadczenie na pokrycie kosztów przeprowadzenia niezbędnego remontu (rodzina zastępcza zawodowa)	Art. 83 ust. 4	4.000,00	fakultatywne dla rodziny zastępczej, w której umieszczono powyżej 4 dzieci lub osób które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej do 2000 zł, raz na 4 lata

1.11.	środki finansowe na pokrycie kosztów związanych z remontem lub ze zmianą lokalu (rodzinny dom dziecka)	Art. 84 pkt 2	4.000,00	obligatoryjnie dla prowadzących rodzinne domy dziecka do 4000 zł, raz na 2 lata
1.12.	środki finansowe na pokrycie innych nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka oraz funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka	Art. 84 pkt 3	1.100,00	obligatoryjnie dla prowadzącego rodzinny dom dziecka do 1000 zł
Wynagrodzenia wraz z pochodnymi				
2.	Wynagrodzenia dla rodziny zastępczej i rodzinnego domu dziecka, z tego:			
2.1.	za pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępczej lub prowadzenie rodzinnego domu dziecka:	Art. 85 ust. 1, 2 i 4	350.241,24	obligatoryjne nie niższe niż 2000 zł miesięcznie; Rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego przysługuje wynagrodzenie nie niższe niż 2600 zł miesięcznie
2.1.1	świadczenie za pełnienie funkcji rodziny pomocowej (dla rodziny zastępczej zawodowej oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka)	Art. 85 ust. 6	796,39	obligatoryjne nie niższe niż 20% otrzymywanego wynagrodzenia miesięcznie
2.2.	świadczenie za pełnienie funkcji rodziny pomocowej (dla rodziny zastępczej niezawodowej oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej; rodzinnego domu dziecka lub rodziny przysposabiającej)	Art. 85 ust. 7	0,00	obligatoryjne nie niższe niż 400 zł
2.3.	dodatek dla rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego, w której przebywa przez okres dłuższy niż 10 dni w miesiącu kalendarzowym więcej niż troje dzieci lub co najmniej jedno dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	Art. 85 ust. 5	9.784,00	Obligatoryjne dla rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego w wysokości 20% otrzymywanego wynagrodzenia
3.	Wynagrodzenia dla osób pracujących w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka			
3.1.	Na wniosek rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej			
3.1.1	w której przebywa więcej niż 3 dzieci (zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki i przy pracach gospodarskich)	Art. 57 ust. 1	3.471,10	obligatoryjnie wysokość wynagrodzenia określana jest w umowie (godz./tydz.) - 4 dzieci - 4 godz. - od 5 do 6 dzieci - 6 godz. - powyżej 7 dzieci - 8 godz.
3.1.2	w szczególnie uzasadnionych przypadkach (zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki i przy pracach gospodarskich)	Art. 57 ust. 2	6.967,00	fakultatywnie wysokość wynagrodzenia określana jest w umowie
3.2.	Na wniosek prowadzącego rodzinny dom dziecka			
3.2.1	Osoba zajmująca się opieką lub wychowaniem dzieci	Art. 64 ust. 1	4.901,26	Obligatoryjnie w rodzinnym domu dziecka wysokość wynagrodzenia określana w umowie (godz./tydz.) - 4 dzieci - 4 godz. / - od 5 do 6 dzieci - 6 godz. / - powyżej 7 dzieci - 8 godz.

Pomoc dla osób usamodzielnianych				
4.	Pomoc dla osoby usamodzielnianej, z tego:	Art. 140 ust. 1	138.362,03	obligatoryjne, na wniosek osoby usamodzielnianej
4.1.	na kontynuowanie nauki	Art. 140 ust. 1 pkt 1 lit. a	107.524,03	nie mniej niż 526 zł miesięcznie
4.2.	na usamodzielnienie	Art. 140 ust. 1 pkt 1 lit. b	26.107,00	1. w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną – nie mniej niż 3.470 zł, jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat; 2. w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-wychowawczą: a) nie mniej niż 6.939 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat, b) nie mniej niż 3.470 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat, c) nie mniej niż 1.735 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku
4.3.	na zagospodarowanie	Art. 140 ust. 1 pkt 1 lit. c, art. 141-143 i 150	4.731,00	- wypłacana jednorazowo, nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26 roku życia, w wysokości nie niższej niż 1.577 zł, a w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności w wysokości nie niższej niż 3.154 zł - może być przyznana w formie rzeczowej
4.4.	w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych	Art.140 ust. 1 pkt 2 lit. a	0,00	obligatoryjne
4.5.	w uzyskaniu zatrudnienia	Art.140 ust. 1 pkt 2 lit. b	0,00	obligatoryjne

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie danych źródłowych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku.

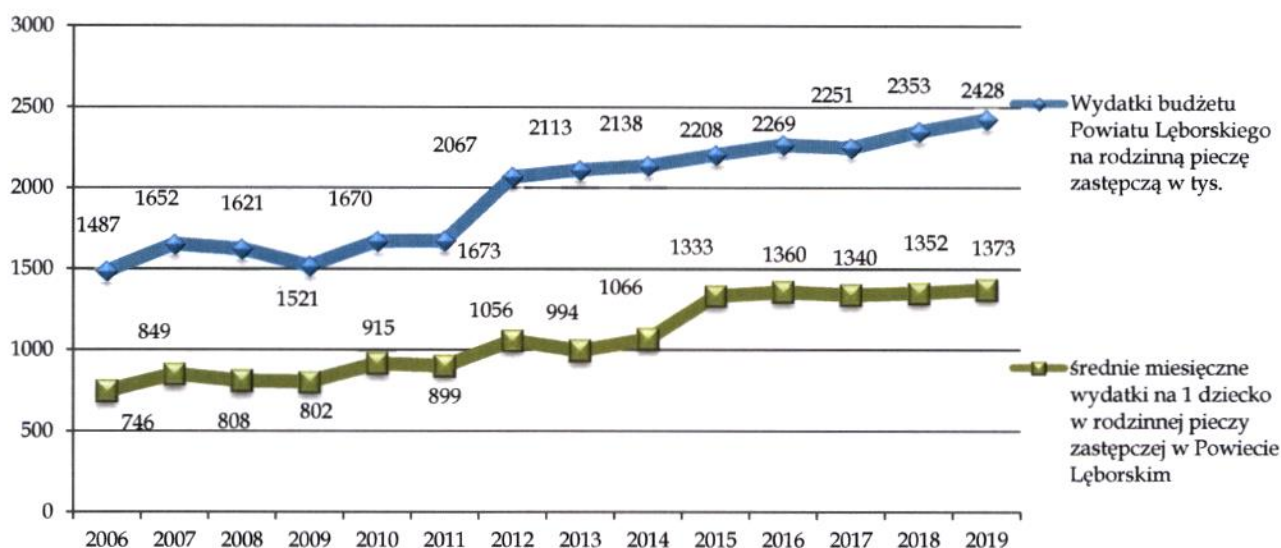
Powiat, wykonując zadania z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej, ponosi wydatki na świadczenia i dodatki obligatoryjne oraz fakultatywne, a także wynagrodzenia opiekunów zastępczych dzieci pełniących swoje funkcje zawodowo. W powiecie łęborskim wysokość środków przeznaczonych na te cele w ostatnim dziesięcioleciu stale wzrasta, co spowodowane było przede wszystkim rozwojem idei form rodzinnych opieki i wychowania, a także rozwojem usług społecznych wspierających osoby objęte systemem pieczy zastępczej i ustawowym wzrostem wysokości świadczeń i wynagrodzeń. Trend ten przedstawia się w poniżej tabeli i wykresie.

Tabela 8. Wydatki z budżetu powiatu łęborskiego na rodziny zastępcze oraz średnie miesięczne wydatki na dziecko w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2006 - 2019

Wyszczególnienie	Rok													
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Wydatki budżetu powiatu na rodzinną pieczę zastępczą (w tys. zł)	1.487	1.652	1.621	1.521	1.670	1.673	2.067	2.113	2.138	2.208	2.269	2.251	2.353	2.372
Średnie wydatki miesięczne na 1 dziecko w rodzinnej pieczy zastępczej (w zł)	746	849	808	802	915	899	1.056	994	1.066	1.333	1.360	1.340	1.352	1.373

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborgu za lata 2006 - 2019.

Wykres 4. Wydatki z budżetu powiatu łęborskiego na rodziny zastępcze oraz średnie miesięczne wydatki na dziecko w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2006 - 2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborgu za lata 2006 - 2019.

Powyższa tabela i wykres wskazują na wzrost środków finansowych przeznaczonych w powiecie łęborskim na rodzinne formy pieczy zastępczej zarówno w ujęciu ogółem wydatków budżetu, jak też średnich wydatków na wychowanka pieczy zastępczej w ostatniej dekadzie. Największy, bo 23,4% wzrost budżetu nastąpił w roku 2012 (z 1.673 tys. zł do 2.067 tys. zł). Było to uzasadnione wdrażaniem nowych uregulowań

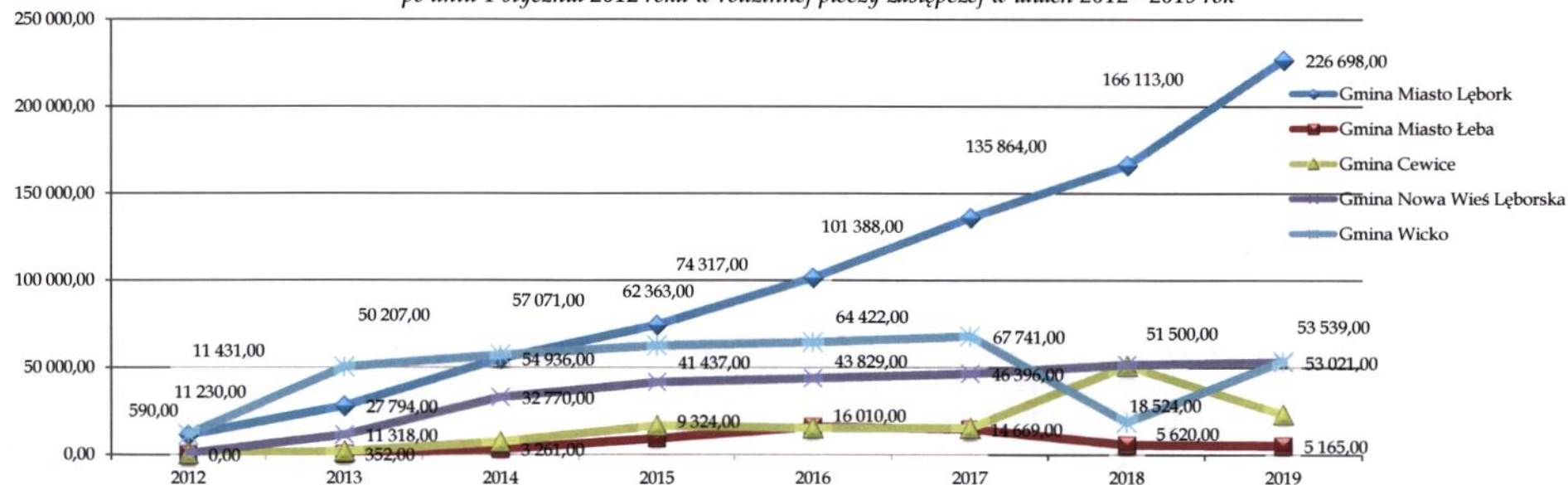
prawnych w zakresie funkcjonowania i finansowania rodzinnej pieczy zastępczej w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Największy wzrost średnich kosztów utrzymania w analizowanym okresie, miejsce w 2015 roku i wyniósł 25% (z 1.066,00 zł na 1.332,00 zł). Wyjaśnieniem takiej sytuacji jest przede wszystkim, wprowadzanie obligatoryjnych świadczeń i dodatków dla rodzin zastępczych od tego roku, ze względu na wcześniej obowiązujący ustawowy okres przejściowy, kiedy to samorządy powiatowe nie były zobowiązane do ich wprowadzania. W całym analizowanym okresie od 2006 do 2019 roku, wzrost wydatków budżetowych wyniósł łącznie 941 tys. zł, co stanowi 63%, natomiast średnich kosztów utrzymania dziecka w pieczy zastępczej wzrósł o 720,00 zł, co stanowi 96,5%.

Tabela 3. Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonego po dniu 1 stycznia 2012 roku w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2012 - 2019 rok

Wyszczególnienie	2012 rok		2013 rok		2014 rok		2015 rok		2016 rok		2017 rok		2018 rok		2019 rok	
Gmina	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł
Gmina Miasto Łęborg	10	11.230	13	27.794	28	54.936	29	74.317	28	101.388	44	135.864	53	166.113	53	226.698
Gmina Miasto Łeba	0	0	1	352	1	3.261	3	9.324	3	16.010	2	14.669	3	5.620	3	5.165
Gmina Cewice	1	514	3	1.783	6	7.317	6	16.608	8	15.276	7	15.254	8	51.041	7	23.089
Gmina Nowa Wieś Lęborska	1	590	9	11.318	13	32.770	13	41.437	8	43.829	7	46.396	11	51.500	10	53.021
Gmina Wicko	16	11.431	18	50.207	15	57.071	14	62.363	13	64.422	14	67.741	7	18.524	14	53.539
Razem	28	23.766	44	91.456	63	155.347	65	204.051	60	240.927	74	279.928	82	292.800	87	361.514

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborgu za lata 2006 - 2019.

Wykres 5. Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonego po dniu 1 stycznia 2012 roku w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2012 - 2019 rok

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborgu za lata 2006 - 2019.

Za pobyt dziecka w pieczy zastępczej opłatę ponoszą także rodzice. W 2019 roku wydawano decyzje w sprawie odpłatności osób zobowiązanych. Łącznie wydano 181 decyzji administracyjnych w tej sprawie.

Kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku wytaczał powództwa o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych w przypadku dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej po upływie roku. Łącznie wystąpiono z powództwami dla 19 dzieci. Sąd zasądził alimenty w 11 przypadkach, w kwotach od 50zł do 500zł.

Realizując zadania w obszarach rodzinnej pieczy zastępczej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku wystąpiło, w odpowiedzi na konkurs Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej pn. *Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej o refundację kosztów zatrudniania koordinatorów rodzinnej pieczy zastępczej*. Zadanie to objęło łącznie 4 osoby (4 etaty) na kwotę 59.212,00 zł.

W 2019 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku realizowało szereg zadań na rzecz rozwoju pieczy zastępczej w powiecie łębskim, zwłaszcza w zakresie doskonalenia obecnie przyjętych form wsparcia dla rodzin oraz podnoszenia kompetencji opiekuńczo-wychowawczych opiekunów zastępczych. Do tych zadań zalicza się między innymi:

- warsztaty umiejętności rodzicielskich w Chmielnie - 4-dniowe wyjazdowe, w ramach projektu „Wsparcie Postępu - Rozwój usług społecznych w Powiecie Łębskim” - warsztaty dla rodzin zastępczych zawodowych i rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego oraz rodzinnych domów dziecka w dniach 26.06.-29.06.2019r., dla 50 osób,
- warsztaty umiejętności rodzicielskich w Chmielnie - 1-dniowe wyjazdowe, w ramach projektu „Wsparcie Postępu- Rozwój usług społecznych w Powiecie Łębskim” - warsztaty dla rodzin zastępczych niezawodowych i spokrewnionych w dniu 24.06.2019r., dla 56 osób,
- szkolenia w zakresie „Psychologiczne konsekwencje dziecięcej traumy” oraz spotkań superwizji dla opiekunów zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka, mających na celu podnoszenie ich kompetencji do sprawowania opieki i wychowania nad dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej oraz zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji, przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego, dla opiekunów zastępczych, w łącznej ilości 12 godzin,
- spotkanie integracyjne dla rodzin zastępczych - współfinansowane w ramach projektu „Wsparcie Postępu - Rozwój usług społecznych w Powiecie Łębskim” - dzieci

- i młodzieży przebywających w pieczy zastępczej oraz ich opiekunów i otoczenia – w Łeba Park w dniu 30.08.2019r. dla 133 osób,
- systematyczne, cykliczne spotkania superwizji grupowych i indywidualnych, w ramach projektu „Wsparcie Postępu – Rozwój usług społecznych w Powiecie Łęborskim” dla opiekunów zastępczych oraz pracowników PCPR i Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej wykonujących zadania w obszarach wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej,
 - szkolenie z zakresu „Prawa Dziecka”, w ramach projektu „Wsparcie Postępu – Rozwój usług społecznych w Powiecie Łęborskim”, w dniach 9.04. i 12.04.2019r., dla 47 osób – opiekunów zastępczych oraz pracowników PCPR i Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej wykonujących zadania w obszarach wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej,
 - warsztaty w zakresie „Nauki właściwych form rozładowania emocji u dzieci, młodzieży i dorosłych”, w dniu 8.02.2019r., dla 15 osób – opiekunów zastępczych,
 - usługi pielęgniarstwa w zakresie rozpoznawanie warunków i potrzeb zdrowotnych podopiecznych przebywających w rodzinnych formach pieczy zastępczej, rozpoznawanie problemów pielęgnacyjnych występujących w rodzinach zastępczych, pomoc opiekunom zastępczym w planowaniu i realizowaniu opieki pielęgnacyjnej wobec dzieci przebywających w pieczy zastępczej, edukacja zdrowotna oraz profilaktyki chorób i promocji zdrowia,
 - szkolenie w zakresie usamodzielniania wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej pn. „Pierwszy krok w dorosłość – usamodzielnienie wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych” w dniu 10.12.2019r.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku, corocznie, od dekady, organizuje z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, przypadającego na 30 maja, spotkania integrujące środowisko pieczy zastępczej oraz promujące idee rodzicielstwa zastępczego. W spotkaniach takich biorą udział rodziny zastępcze wraz z dziećmi, a także podopieczni wraz z wychowawcami z placówki opiekuńczo-wychowawczej w Łęborku. W roku 2019 spotkanie to odbyło się w ramach wyjazdu do parku rozrywki - Łeba Park. Uroczystości cieszą się od lat bardzo dużym zainteresowaniem środowiska pieczy zastępczej, bierze w nich udział około 150 osób. Są to przedsięwzięcia mające na celu wzajemne poznanie się rodzin zastępczych, wymianę doświadczeń oraz wzmocnienie i integrację środowiska pieczy zastępczej powiatu łęborskiego.

Uroczystościami o podobnym charakterze, organizowanym, także od 2009 roku, były Świąteczne Spotkania Rodzin Zastępczych. Co roku, w grudniu zapraszane są dzieci

z pieczy zastępczej wraz z rodzinami na wspólne kolędowanie rodzin, zabawę choinkową lub wigilię. W roku 2019 roku niniejsze spotkanie odbyło się w Centrum Kultury i Rekreacji „Fregata” w Lęborku, gdzie po uroczystej części wstępnej i rozstrzygnięciu konkursu plastycznego promującego ideę rodzicielstwa zastępczego pn. „Podaruj dzieciom dom”, nastąpiła projekcja filmu świątecznego. Na spotkania te przybywa rokrocznie także około 150 osób.

Celem przedstawienia rodzicielstwa zastępczego na terenie powiatu lęborskiego, wskazuje się na podanie wielkości statystycznych tego zjawiska w ujęciu np. ilość dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w ciągu całego roku, jak również ich stan na koniec roku. Podaje się także ilość rodzin zastępczych, w których te dzieci przebywały zarówno w ciągu roku, jak też wg stanu na 31 grudnia. W całym okresie sprawozdawczym 2019 roku na terenie powiatu lęborskiego funkcjonowało 90 rodzin zastępczych, w których przebywało łącznie 144 dzieci. Według stanu na dzień 31.12.2019 roku w powiecie lęborskim istniało 72 rodzin zastępczych, a w nich umieszczonych było 116 dzieci. Łącznie wydatki z budżetu powiatu i dotacji na funkcjonowanie rodzinnej pieczy zastępczej w 2019 roku wynosiły 2.988.512,83 zł.

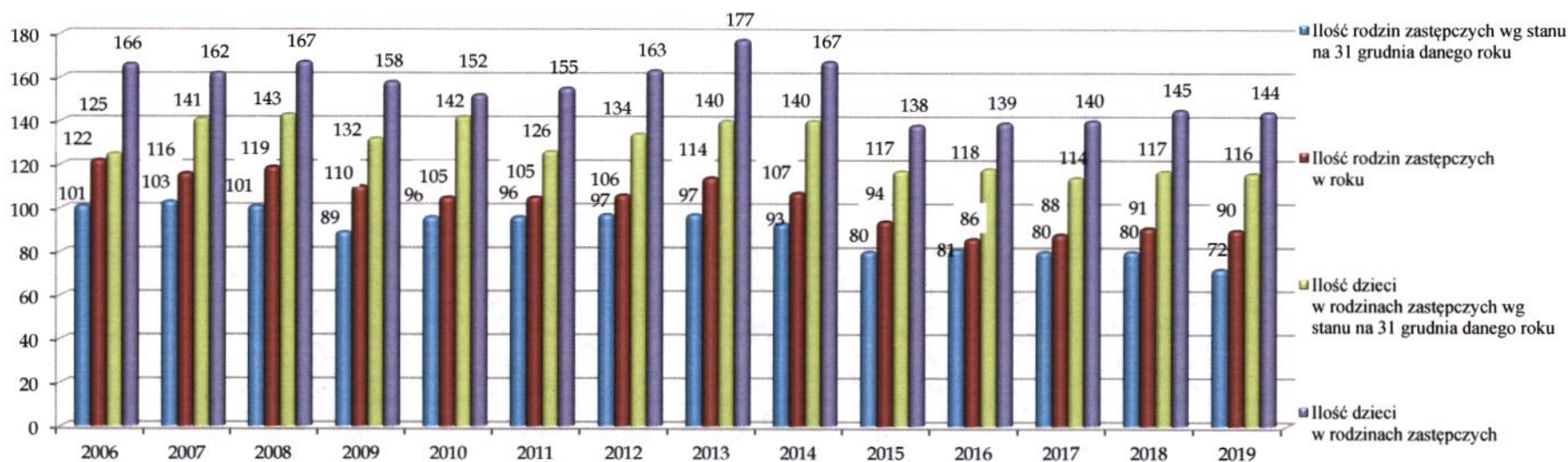
Celem obrazowania stanu rodzicielstwa zastępczego w powiecie lęborskim w ostatnich latach przedstawia się tabelę i wykres dotyczący ilości dzieci w rodzinach zastępczych i rodzin zastępczych w latach 2006 - 2019.

Tabela 9. Ilość rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych w powiecie łęborskim w latach 2006 – 2019

Wyszczególnienie	Rok													
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Rodziny zastępcze wg stanu na 31.12.	101	103	101	89	96	96	97	97	93	80	81	80	80	72
Rodziny zastępcze w roku	122	116	119	110	105	105	106	114	107	94	86	88	91	90
Dzieci w rodzinach zastępczych wg stanu na 31.12.	125	141	143	132	142	126	134	140	140	117	118	114	117	116
Dzieci w rodzinach zastępczych w roku	166	162	167	158	152	155	163	177	167	138	139	140	145	144
Średnia ilość dzieci w rodzinach zastępczych w danym roku	1,36	1,40	1,40	1,44	1,45	1,48	1,54	1,55	1,56	1,47	1,62	1,59	1,59	1,60

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 – 2019.

Wykres 6. Ilość rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych w powiecie łęborskim w latach 2006 – 2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 – 2019.

Spośród 72 funkcjonujących na dzień 31 grudnia 2019 roku w powiecie łębarskim rodzin zastępczych, przedstawia się w poniższej tabeli ilość rodzin i dzieci w nich umieszczonych.

Tabela 10. Ilość rodzin zastępczych i dzieci w rodzinnych formach pieczy zastępczej w powiecie łębarskim w latach 2012 – 2019 (wg stanu na 31 grudnia danego roku)

Wyszczególnienie	Rok															
	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019	
	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci
Rodziny zastępcze ogółem, w tym:	97	134	97	140	93	140	80	117	81	118	80	114	80	117	72	116
Rodzinny zastępcze zawodowe, w tym:	5	15	7	21	8	25	8	18	8	21	11	24	11	24	10	34
– zawodowe	3	11	5	17	6	18	4	10	4	13	5	8	5	11	6	17
– rodzinny dom dziecka*	0	0	0	0	1	5	1	3	1	3	3	11	3	7	2	13
– pogotowie rodzinne	2	4	2	4	1	2	3	5	3	5	3	5	3	6	2	4
– specjalistyczne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rodziny zastępcze niezawodowe	34	52	34	47	31	43	26	37	27	37	24	32	22	31	16	22
Rodziny zastępcze spokrewnione	58	67	56	72	54	72	46	62	46	60	45	58	47	62	46	60

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborku za lata 2006 – 2019.

W okresie sprawozdawczym w 2019 roku na mocy postanowienia sądu rodzinnego powstało 10 nowych rodzin zastępczych, a liczba dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej wyniosła 27, ośmioro dzieci umieszczano w innych rodzinnych formach pieczy zastępczej, jedną rodzinę zastępczą zawodową przekształcono z pogotowia rodzinnego oraz jeden rodzinny dom dziecka przekształcono na rodzinę zastępczą zawodową. W całym 2019 roku natomiast było 90 rodzin zastępczych, w których było 144 dzieci. Łącznie w ciągu całego okresu sprawozdawczego 17 dzieci w 3 rodzinnych domach dziecka, 31 dzieci w 10 rodzinach zastępczych zawodowych, w tym 13 dzieci w 3 rodzinach pełniących funkcję pogotowia oraz 32 dzieci w 24 rodzinach zastępczych niezawodowych i 72 dzieci w 54 rodzinach zastępczych spokrewnionych.

Wszystkim dzieciom w rodzinach zastępczych przyznane było comiesięczne świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, (w łącznej kwocie 1.226.401,11 zł), a w przypadku dzieci niepełnosprawnych także dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka po 211,00zł (w łącznej kwocie 46.488,74 zł) oraz dodatek wychowawczy po 500,00zł (w łącznej kwocie 560.736,00 zł).

Kierownik PCPR, z upoważnienia starosty właściwego dla miejsca zamieszkania rodziny zastępczej udzielał dzieciom umieszczonym w rodzinach zastępczych, świadczenia na pokrycie kosztów ich utrzymania, w drodze decyzji administracyjnej w minimalnej ustawowej wysokości. Podstawę ustalenia w/w świadczeń od 2012 roku stanowi art. 80 i 81

ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z którym jest to świadczenie obligatoryjne, w wysokości:

- w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej – nie mniej niż 694,00 zł,
- w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej i rodzinie zastępczej niezawodowej – nie mniej niż 1.052,00 zł,
- dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka – nie mniej niż 211,00 zł.

Dla 15 rodzin dla umieszczanych 24 podopiecznych wypłacono jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka na łączną kwotę 29.400 zł.

W 2019 roku łącznie 11 dzieci z powiatu łębskiego przebywało w 9 rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów. Powiat z tego tytułu poniósł wydatki w wysokości 94.352 zł. Natomiast w 12 rodzinach zastępczych powiatu łębskiego przebywało 16 dzieci z innych powiatów. W okresie 2019 roku w placówkach poza powiatem łębskim przebywało łącznie 7 naszych dzieci, w tym w Placówce Regionalnej w Gdańsku – 1 dziecko, w domach dla dzieci Towarzystwa „Nasz Dom” w Słupsku – 1 dziecko, w Zespole Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Podgórzu – 1 dziecko, w Domu Dziecka w Tarnobrzegu – 1 dziecko, w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej w Człuchowie – 3 dzieci. Z tytułu pobytu naszych dzieci umieszczonych w placówkach na terenach innych powiatów, wydatki powiatu wynosiły łącznie 423.143 zł.

Rodziną pieczę zastępczą opuściło w 2019 roku łącznie 31 dzieci z 26 rodzin (z tego 18 rodzin zastępczych rozwiązano). Wśród wychowanków opuszczających rodzinną pieczę zastępczą: 6 dzieci powróciło do rodziny naturalnej, 0 dzieci umieszczono w placówce opiekuńczo-wychowawczej, 3 dzieci zostało adoptowanych, 6 dzieci zostało umieszczonych w innej rodzinie zastępczej i 14 wychowanków usamodzielniało się.

Tabela 11. Liczba dzieci opuszczających rodzinne formy pieczy zastępczej latach 2012-2019

Wyszczególnienie	Rok							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba rodzin zastępczych rozwiązanych	5	17	12	7	4	8	8	18
Liczba dzieci opuszczających rodziny zastępcze, w tym :	15	21	26	36	22	31	25	31
do domu rodzinnego	3	5	4	7	6	5	6	7
do rodziny zastępczej	-	1	4	2	1	3	-	7
do adopcji	5	3	7	14	3	9	7	3
do domu pomocy społecznej	-	-	-	-	-	-	-	-
do instytucjonalnej placówki	2	1	2	1	2	1	1	-
program usamodzielnienia	6	11	9	12	10	11	11	13

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborku za lata 2006 – 2019.

W 2019 roku naukę kontynuowało 22 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych. Wszyscy otrzymywali comiesięczną pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki. Pomoc ta przysługuje wychowankom rodzin zastępczych, jeśli kontynuują naukę, do 25 roku życia. Łączne wydatki na ten cel w 2019 roku wyniosły 107.524,00 zł.

Jednorazową pomoc pieniężną na usamodzielnienie wypłacono w 2019 roku 5 osobom w łącznej kwocie 26.107,00 zł, także na zagospodarowanie w formie rzeczowej udzielono wsparcia 3 pełnoletnim wychowankom rodzin zastępczych w łącznej kwocie 4.731,00 zł.

III.2. Instytucjonalna piecza zastępcza

W okresie sprawozdawczym (od 01.01.2012 roku), zadania z zakresu zabezpieczenia opieki i wychowania dzieciom pozbawionym opieki rodzicielskiej w całodobowych placówkach opiekuńczo - wychowawczych, określone były w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy oraz w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).

W obszarach pieczy zastępczej, pracownicy Zespołu ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej i Świadczeń prowadzą sprawy dotyczące przede wszystkim zadań w zakresie zapewnienia pieczy zastępczej w formach instytucjonalnych, świadczeń w zakresie pieczy zastępczej i usamodzielnienia osób opuszczających pieczę zastępczą, m.in. rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze, a także schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze i wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii oraz młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie pieczy instytucjonalnej w 2019 roku realizowało:

- kierowanie dzieci, za które powiat jest zobowiązany do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie, do placówek opiekuńczo - wychowawczych prowadzonych przez powiat łęborski, a także występowanie z wnioskami do innych powiatów o umieszczenie dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych na terenie innych powiatów,
- zawierania porozumień w sprawie zapewnienia opieki i wychowania dzieciom z terenu powiatu łęborskiego w placówkach opiekuńczo - wychowawczych, na terenie innego powiatu oraz dzieciom z terenu innych powiatów w placówkach opiekuńczo - wychowawczych na terenie powiatu łęborskiego, a także ponoszenia wydatków

z tym związanych; realizacji tych porozumień, w tym także wystawianie not księgowych;

- zawieranie porozumień w sprawie zwrotu wydatków należnych powiatowi lęborskiemu od gmin w związku z pobytem dziecka w pieczy zastępczej; realizacja tych porozumień, w tym także wystawianie not księgowych;
- ustalanie wysokości opłat osób zobowiązanych za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, jej umorzenia, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalenia opłaty, wydawanie decyzji administracyjnych w tym zakresie;
- przyjęcia dziecka z terenu innego powiatu do placówki opiekuńczo - wychowawczej na terenie powiatu lęborskiego.

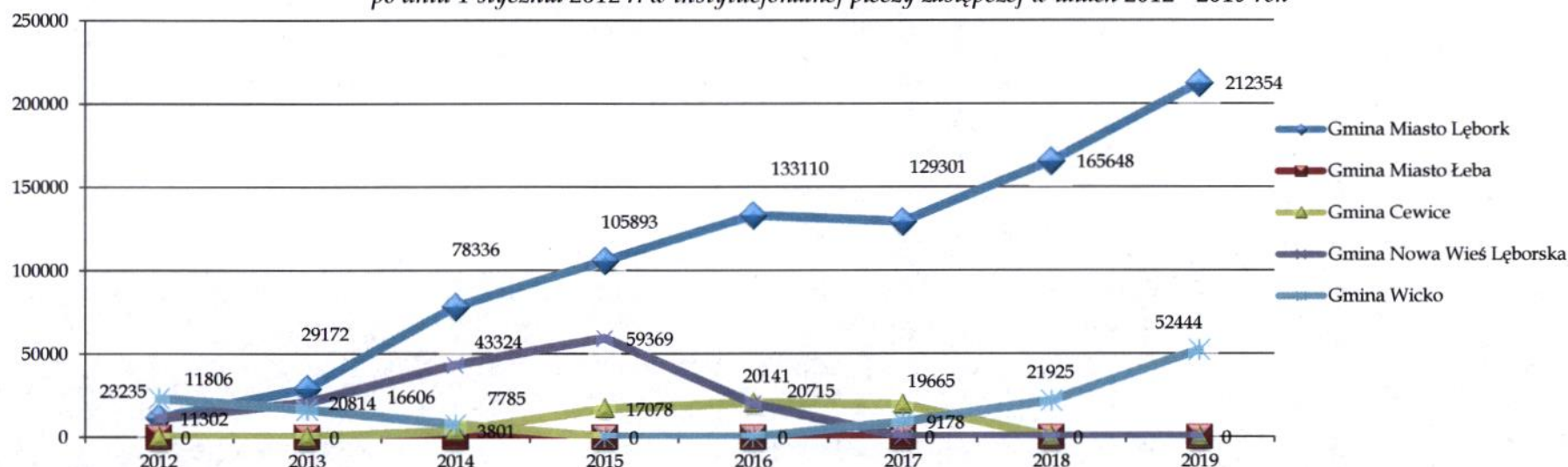
W 2019 roku gminy partycypowały w ponoszeniu wydatków na dzieci umieszczone po 1 stycznia 2012 roku w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Wysokość współfinansowania określona jest na poziomie odpowiednio 10% średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo - wychowawczej w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy, 30% w drugim roku i 50% w trzecim i następnych latach. Zawarte ze wszystkimi gminami z terenu powiatu lęborskiego (Lębork, Łeba, Cewice, Nowa Wieś Lęborska, Wicko) porozumienia, określają zasady zwrotu tych wydatków zarówno w zakresie pieczy rodzinnej jak i instytucjonalnej. Wysokość tego współfinansowania za 2019 rok dotyczące pieczy instytucjonalnej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12. Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonego po dniu 1 stycznia 2012 r. w instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2012-2019 rok

Wyszczególnienie	2012 rok		2013 rok		2014 rok		2015 rok		2016 rok		2017 rok		2018 rok		2019 rok	
Gmina	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł
Gmina Miasto Łębork	6	11.806	7	29.172	9	78.336	7	105.893	9	133.110	13	129.301	15	165.648	14	212.354
Gmina Miasto Łeba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gmina Cewice	0	0	0	0	1	3.801	3	17.078	1	20.715	1	19.665	0	0	0	0
Gmina Nowa Wieś Lęborska	6	11.302	6	20.814	4	43.324	4	59.369	3	20.141	0	0	0	0	0	0
Gmina Wicko	7	23.235	3	16.606	1	7.785	0	0	0	0	3	9.178	2	21.925	5	52.444
Razem	19	46.345	16	66.593	15	133.249	14	182.341	13	173.966	17	158.146	17	187.574	18	254.498

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborku za lata 2006 - 2019

Wykres 7. Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonego po dniu 1 stycznia 2012 r. w instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2012 - 2019 rok

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborku za lata 2006 - 2019.

Na terenie powiatu lęborskiego w 2019 roku funkcjonowała Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza w Lęborku zapewniające opiekę dzieciom pozbawionym całkowitej lub częściowej opieki rodzicielskiej – łączna ilość miejsc 30 (28 miejsc – funkcja socjalizacyjna, 2 miejsca - mieszkanie usamodzielnienia) – przeznaczona dla dzieci powyżej 10 roku życia (na podstawie uchwały Nr VIII/54/2015 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 2 czerwca 2015 roku w sprawie nadania Statutu Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej w Lęborku oraz uchwały nr 58/2015 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 17 lipca 2015 roku w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej w Lęborku). Decyzją Nr 5/2011 z dnia 15 maja 2009 roku, zmienioną decyzją z dnia 31 grudnia 2012 roku Wojewoda Pomorski wyraził zgodę na funkcjonowanie Placówki. Natomiast postanowieniem z dnia 25 lipca 2014 roku, wyraził zgodę na czasowe tj. do dnia 31 grudnia 2016 roku przeniesienie tej Placówki z siedziby przy ul. Gdańskiej 40 do budynku przy ul. Okrzei 15 w Lęborku. W związku z powyższym od 8 sierpnia 2014 roku Placówka mieści się pod nowym adresem. W dniu 16 czerwca 2016 roku Powiat Lęborski wystąpił do Wojewody Pomorskiego celem umożliwienia dalszego funkcjonowania tej jednostki na dotychczasowych zasadach. Obecnie wymagana decyzja w tej sprawie obowiązuje do dnia 31 grudnia 2020 roku (postanowienie nr PS-VI.9421.13.2016 z dnia 16 grudnia 2016 roku).

Na dzień 31 grudnia 2019 roku w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Lęborku, jedynej instytucjonalnej formie opieki na dziećmi prosperującej w powiecie, przebywało 25 wychowanków (w tym 14 dzieci z terenu powiatu lęborskiego, 6 dzieci z terenu powiatu starogardzkiego, 3 dzieci z powiatu gdańskiego i 2 z powiatu słupskiego).

Głównymi powodami umieszczania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej w powiecie lęborskim były:

- bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych,
- uzależnienie rodziców – od alkoholu,
- długotrwała lub ciężka choroba rodziców.

Nie odnotowano natomiast umieszczeń dzieci w placówce z powodu sieroctwa, ubóstwa czy pobytu za granicą rodziców.

Celem porównania funkcjonowania instytucjonalnej pieczy zastępczej na przestrzeni ostatnich lat przedstawia się ilość wychowanków Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej w Lęborku i wszystkich miejsc w instytucjonalnej pieczy zastępczej w powiecie lęborskim w latach 2006 - 2019.

**Tabela 13. Wychowankowie pieczy rodzinnej i instytucjonalnej
w powiecie łębarskim w latach 2006 – 2019 wg stanu na 31 grudnia danego roku**

Wyszczególnienie	Rok													
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ilość wychowanków w pieczy instytucjonalnej	118	111	97	98	74	69	47	24	34	30	30	30	28	25

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborku za lata 2006 – 2019

Kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku wytaczał powództwo o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych w przypadku dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej. W 2019 roku wystąpiono z powództwem wobec 3 dzieci. W tym przypadku sąd zasądził alimenty w kwocie po 100,00zł na każde z dzieci.

W okresie sprawozdawczym wydano ogółem 6 skierowań dzieci do pieczy instytucjonalnej do Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej w Łęborku. Dzieci te pochodziły z terenu powiatu łębarskiego.

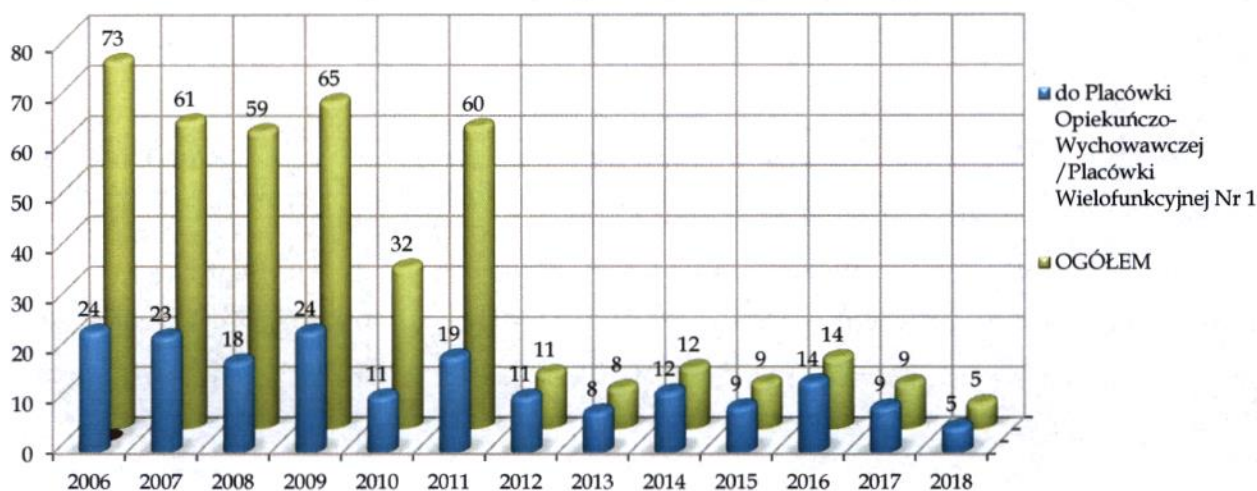
W celu przedstawienia ilości wydanych skierowań do instytucjonalnej pieczy zastępczej w ostatnich latach przedstawiono poniższą tabelę, uwzględniającą przyjęcia dzieci do placówek opiekuńczo – wychowawczych funkcjonujących w latach 2006 – 2019 w powiecie łębarskim.

Tabela 14. Skierowania dzieci do instytucjonalnej pieczy zastępczej powiatu łębarskiego w latach 2006 – 2019

Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ilość wydanych skierowań dzieci do instytucjonalnej pieczy zastępczej powiatu łębarskiego w danym roku	73	61	59	65	32	60	11	8	12	9	14	9	5	6
w tym do Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Łęborku (Placówki Wielofunkcyjnej Nr 1)	24	23	18	24	11	19	11	8	12	9	14	9	5	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborku za lata 2006 – 2019

Wykres 8. Skierowania dzieci do instytucjonalnej pieczy zastępczej powiatu łębarskiego w latach 2006 – 2018, w tym do Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej w Łęborku

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborku za lata 2006 – 2019

Zgodnie z obowiązującym w obszarze polityki społecznej dążeniem do deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej, kładzie się nacisk na rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej, ale przede wszystkim na kwestię umieszczania dzieci poza rodziną generacyjną tylko w ostateczności i po wyczerpaniu wszelkich środków i działań. Wciąż jednak brak chętnych kandydatów do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej, co uwarunkowane jest medialnym i społecznym niezrozumieniem pełnienia tej ważnej i trudnej roli oraz niedofinansowaniem obszarów społecznych w tym zakresie. Występuje więc potrzeba zapewnienia miejsc w instytucjonalnej pieczy zastępczej na dotychczasowym poziomie przy jednoczesnym zintensyfikowaniu działań w zakresie rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej.

W okresie sprawozdawczym w placówkach poza powiatem łęborskim przebywało łącznie 8 naszych dzieci, w tym w Placówce Regionalnej w Gdańsku – 1 dziecko, w domach dla dzieci Towarzystwa „Nasz Dom” w Słupsku – 2 dzieci i w Zespole Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Pogórze – 1 dziecko, w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej w Skopaniu – 1 dziecko, w Placówce Socjalizacyjnej w Człuchowie – 3 dzieci. Z tytułu pobytu naszych dzieci umieszczonych w placówkach na terenach innych powiatów, wydatki powiatu wynosiły łącznie 423.143,61 zł.

Instytucjonalną pieczę zastępczą w ostatnim roku opuściło łącznie 7 wychowanków, w tym 5 usamodzielniało się i 2 wychowanków umieszczono w domu pomocy społecznej. Nie przeprowadzono w 2019 roku ani w roku poprzednim, przysposobienia wychowanków.

Tabela 15. Liczba dzieci opuszczających instytucjonalne formy pieczy zastępczej latach 2012-2019

Wyszczególnienie	Rok							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba dzieci opuszczających placówkę opiekuńczo-wychowawczą, w tym :	33	31	4	11	15	9	8	7
do domu rodzinnego	3	5	1	2	6	3	3	-
do rodziny zastępczej	6	1	-	2	3	-	-	-
do adopcji	18	17	1	-	-	-	-	-
do domu pomocy społecznej	-	-	-	-	-	-	-	2
do instytucjonalnej - innej placówki	1	-	-	-	-	1	-	-
program usamodzielnienia	5	8	2	7	6	5	5	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborgu za lata 2006 – 2019.

Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2019 w całodobowej Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej powiatu łęborskiego przedstawia poniższa tabela.

Tabela 16. Stan zatrudnienia w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej powiatu łęborskiego według stanu na 31.12.2019 roku

Wyszczególnienie	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza
Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2019	25
w tym zajmujących się opieką i wychowaniem	11

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborgu za lata 2006 – 2019.

Dochody z tytułu odpłatności za pobyt dzieci pochodzących spoza powiatu lęborskiego w 2019 roku wyniosły łącznie: 662.829,20 zł, w tym: Powiat Starogardzki: 355.963,92 zł, Powiat Gdański: 154.109,21 zł i Miasto Słupsk: 122.256,07 zł. Wydatki Placówki w 2019 roku wyniosły łącznie 1.782.693,08 zł.

Średni miesięczny koszt utrzymania jednego dziecka na rok 2019 wynosił (na podstawie Zarządzenia Starosty Nr 8/2019 z dnia 3.02.2019 roku) – 4.626,50 zł.

W 2019 roku w ramach procesu usamodzielniania wychowanków pochodzących z terenu naszego powiatu opuszczających instytucjonalną pieczę zastępczą - całodobowe placówki opiekuńczo - wychowawcze, realizowano zadania w zakresie pomocy na usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem dla 17 wychowanków:

- pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki otrzymało 15 wychowanków w łącznej wysokości 58.653,66 zł (wysokość pomocy na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej to 526,00 zł miesięcznie),
- pomoc na zagospodarowanie zrealizowano dla 2 wychowanków na łączną kwotę 3.154,00 zł,
- jednorazową pomoc pieniężną na usamodzielnienie wypłacono 2 wychowankom po 6.939,00 zł, w łącznej wysokości 13.878,00 zł.

Ponadto w 2019 roku świadczone również pomoc dla osób usamodzielnianych na podstawie ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którą osoby pełnoletnie opuszczające całodobową opiekę - schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno - wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, obejmuje się wsparciem mającym na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pracę socjalną, a także pomoc pieniężną na usamodzielnienie, kontynuację nauki, uzyskanie odpowiednich warunków mieszkaniowych, uzyskaniu zatrudnienia oraz pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej. W ramach tego wsparcia w okresie sprawozdawczym wypłacono pomoc pieniężną na kontynuację nauki dla 1 wychowanka opuszczającego MOW w wysokości po 528,90 zł miesięcznie, w łącznej wysokości 6.346,80 zł.

W okresie sprawozdawczym łączna kwota wydatków powiatu na świadczenia dla osób usamodzielnianych instytucjonalną pieczę zastępczą oraz placówki na podstawie ustawy o pomocy społecznej wyniosła 82.032,46 zł. Skorzystało z niech 18 wychowanków.

III.3. Projekt na rzecz rozwoju usług społecznych w systemie pieczy zastępczej

Projekt pn. *Wsparcie Postępu – Rozwój usług społecznych w powiecie łęborskim*, realizowany jest w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, którego celem jest zwiększona liczba trwałych miejsc świadczenia usług społecznych. Celem głównym Projektu jest dążenie do zapewnienia adekwatnego do potrzeb lokalnej społeczności powiatu łęborskiego - dostępu do usług społecznych świadczonych w na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich rodzin należących do następujących grup społecznych: osób z niepełnosprawnością, przewlekle i ciężko chorych oraz objętych systemem pieczy zastępczej. Okres realizacji projektu to 1.11.2018-31.12.2020. W ramach zadania PCPR w Łęborku Projekt skierowany jest do 100 osób – uczestników projektu oraz do osób z ich otoczenia, tj.:

- osoby przebywające w pieczy zastępczej – 54 Uczestników/czek – to osoby w wieku 0-25 roku życia, przebywające w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- osoby usamodzielniane opuszczające pieczę zastępczą – 6 Uczestników/czek – to osoby w wieku 18-25 roku życia, usamodzielniane opuszczające rodzinną lub instytucjonalną pieczę zastępczą,
- opiekunowie zastępczy i rodzice naturalni – 40 Uczestników/czek - to osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą (rodzice zastępczy rodzin spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych oraz prowadzący rodzinne domy dziecka, a także kandydaci na opiekunów zastępczych) – 36 Uczestników/czek oraz rodzice naturalni małoletnich przebywających w pieczy zastępczej – 4 Uczestników/czek.

W ramach zadania PCPR w Łęborku Projekt skierowany jest do 100 osób – Uczestników Projektu oraz do osób z ich otoczenia – rodzin Uczestników Projektu, tj.:

- osoby przebywające w pieczy zastępczej – 54 Uczestników/czek – to osoby w wieku 0-25 roku życia, przebywające w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej z terenu powiatu łęborskiego,
- osoby usamodzielniane opuszczające pieczę zastępczą – 6 Uczestników/czek – to osoby w wieku 18-25 roku życia, usamodzielniane opuszczające rodzinną lub instytucjonalną pieczę zastępczą z terenu powiatu łęborskiego,
- opiekunowie zastępczy i rodzice naturalni – 40 Uczestników/czek - to osoby z terenu powiatu łęborskiego, sprawujące rodzinną pieczę zastępczą (rodzice zastępczy rodzin spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych oraz prowadzący rodzinne domy dziecka, a także kandydaci na opiekunów zastępczych) – 36 Uczestników/czek oraz rodzice naturalni małoletnich przebywających w pieczy zastępczej – 4 Uczestników/czek.

Dostępne formy wsparcia merytorycznego w ramach Projektu to:

a) dla osób przebywających w pieczy zastępczej:

- konsultacje i poradnictwo psychologiczne,
- konsultacje i poradnictwo pedagogiczne,
- diagnozy i wytyczne do terapii małoletnich przyjmowanych i przebywających w pieczy zastępczej,
- konsultacje i poradnictwo specjalistyczne - psychiatryczne,
- terapia małoletnich przebywających w pieczy zastępczej (indywidualna),
- terapia małoletnich przebywających w pieczy zastępczej (grupowa) - udział w terapii ogólnodostępnej,
- wsparcie edukacyjne małoletnich w pieczy zastępczej - korepetycje,
- kolonie/obozы socjoterapeutyczne/edukacyjne (np. j. obcego, sportowe, pływania, jazdy konnej, fotograficzne) - dofinansowanie,
- współudział w zajęciach Grupy Wsparcia Pieczy Zastępczej (GWPZ) opiekunów zastępczych,
- współudział w Warsztatach umiejętności rodzicielskich - 1-dniowe wyjazdowe dla rodzin zastępczych,
- współudział w Warsztatach umiejętności rodzicielskich - 4-dniowe wyjazdowe - dotyczy rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka,
- współudział w Wyjazdach edukacyjno-integracyjnych dla rodzin zastępczych,
- współudział w Spotkaniach plenerowych dla rodzin zastępczych,
- Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny (PWDziR),
- utworzenie dwóch nowych placówek opiekuńczo-wychowawczych 14-osobowych;

b) dla osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą:

- konsultacje i poradnictwo psychologiczne,
- konsultacje i poradnictwo pedagogiczne,
- współudział w zajęciach Grupy Wsparcia Pieczy Zastępczej (GWPZ) opiekunów zastępczych,
- współudział w Spotkaniach plenerowych dla rodzin zastępczych,
- Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny (PWDziR),
- mieszkanie chronione treningowe - zgodnie z uchwałą Rady Powiatu Lęborskiego w sprawie utworzenia tego mieszkania i ponoszenia odpłatności za pobyt w tym mieszkaniu oraz uchwałą Zarządu Powiatu Lęborskiego w sprawie regulaminu funkcjonowania tego mieszkania,

c) dla osób sprawujących pieczę zastępczą - opiekunów zastępczych, kandydatów oraz rodziców naturalnych:

- konsultacje i poradnictwo psychologiczne,
- konsultacje i poradnictwo pedagogiczne,
- Grupa Wsparcia Pieczy Zastępczej (GWPZ) opiekunów zastępczych,
- szkolenia/warsztaty/kursy rozwijające kompetencje opiekuńczo-wychowawcze - sfinansowanie udziału w ogólnodostępnych,
- szkolenia/warsztaty/kursy rozwijające kompetencje społeczno-zawodowe - sfinansowanie udziału w ogólnodostępnych,
- superwizja opiekunów zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka - sesje grupowe i indywidualne,
- szkolenie kandydatów na rodziców zastępczych (spokrewnionych, niezawodowych, zawodowych i prowadzących RDD),
- współudział w Warsztatach umiejętności rodzicielskich - 1-dniowe wyjazdowe dla rodzin zastępczych,
- współudział w Warsztatach umiejętności rodzicielskich - 4-dniowe wyjazdowe - dotyczy rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka,
- współudział w Wyjazdach edukacyjno-integracyjnych dla rodzin zastępczych,
- współudział w Spotkaniach plenerowych dla rodzin zastępczych,
- Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny (PWDziR).

d) dla osób wykonujących zadania związane z pieczę zastępczą w PCPR w Lęborku i Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej w Lęborku:

- szkolenia, warsztaty, kursy rozwijające kompetencje opiekuńczo-wychowawcze - sfinansowanie udziału w ogólnodostępnych,
- superwizja - sesje grupowe i indywidualne,

Ponadto, w ramach partnerstw w realizacji projektów z podziałania 6.2.2. Rozwój usług społecznych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku w 2019 roku współpracowało na rzecz wsparcia rodzin, w tym pieczy zastępczej, z:

- Regionalnym Centrum Młodzieży, które realizowało wsparcie dedykowane do osób przebywających i opuszczających rodzinne i instytucjonalne formy pieczy zastępczej w wieku od 16 do 25 roku życia oraz
- Chorągwią Gdańską - Hufiec ZHP w Lęborku projekcie pn. „Otwieramy horyzonty! Rozwój usług społecznych na rzecz dziecka i rodziny w powiecie lęborskim poprzez uruchomienie placówki wsparcia dziennego typu podwórkowego”.

Realizację poszczególnych działań na rzecz pieczy zastępczej w ramach projektu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborgu przedstawia poniższa tabela.

**Tabela 17. Działania PCPR w Łęborgu w ramach projektu
pn. „Wsparcie Postępu – rozwój usług społecznych w Powiecie Łębskim”**

LP.	NR PUNKTU/DZIAŁANIE PCPR w ŁĘBORKU	REALIZACJA ZADAŃ - DZIAŁANIA
1.	pkt 1 Konsultacje i poradnictwo psychologiczne	Konsultacje i poradnictwo psychologiczne świadczone w ramach projektu stanowi specjalistyczne wsparcie świadczone przez psychologów – terapeutów traumatologów seksuologów dziecięcych oraz psychologa poznawczo-behawioralnego. Objęci byli tu ono pomocą psychoedukacyjną opiekunowie osób małoletnich i kandydaci na rodzinę adopcyjną, w przypadkach dzieci korzystających z psychoterapii. Zrealizowano dla 4 opiekunów 23 godziny konsultacji i poradnictwa specjalistycznego w okresie sprawozdawczym. Wydatek w okresie 01.01.2019-31.12.2019: 3.630,00 zł.
2.	pkt 2 Konsultacje i poradnictwo pedagogiczne	Konsultacje i poradnictwo pedagogiczne świadczone było w ramach projektu dla opiekunów zastępczych i ich podopiecznych oraz dla rodziców naturalnych, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej. Spotkania te odbywały się w Punkcie Wsparcia Dziecka i Rodziny. Odbyło się 68 godzin konsultacji i poradnictwa. Ze wsparcia pedagogicznego korzystało 5 opiekunów zastępczych i 11 małoletnich pod ich opieką oraz 3 rodziców naturalnych i 4 ich dzieci. Wydatek w okresie 01.01.2019-31.12.2019: 6.459,98 zł.
3.	pkt 3 Diagnoza i wytyczne do terapii małoletnich przyjmowanych i przebywających w pieczy zastępczej	W ramach projektu dokonano następujących diagnoz: - psychofizyczne osób małoletnich umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej - 35 diagnoz, - funkcjonalne rodzin sprawujących pieczę zastępczą - 3 diagnozy, - psychotraumatologiczne dzieci, które doświadczyły przemocy seksualnej-1diagnoza, - psychotraumatologiczne - dzieci umieszczonych w PO-W - 5 diagnoz, - psychotraumatologiczne - dziecka przebywającego w rodzinnej pieczy zastępczej - 1 diagnoza. Wydatek w okresie 01.11.2018-31.12.2019: 24.100,00 zł.
4.	pkt. 4 Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne psychiatryczne- dla małoletnich w pieczy zastępczej	Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne psychiatryczne dla osób małoletnich przebywających w pieczy zastępczej zrealizowano w okresie sprawozdawczym w ilości 80 godzin i objęło 34 osoby, z tym że dla 11 z nich były to jednorazowe konsultacje natomiast 17 małoletnich jest tu objętych stałą opieką medyczną. Wydatek w okresie 01.11.2018-31.12.2019: 28.000,00 zł.
5.	pkt 5 Terapia małoletnich przebywających w pieczy zastępczej i opiekunów zastępczych -indywidualna	Terapia osób małoletnich przebywających w pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej oraz opiekunów zastępczych w okresie sprawozdawczym obejmowała: - psychoterapię traumatologiczną dzieci, które doświadczyły przemocy seksualnej - 2 dzieci - 75 godzin, - terapię poznawczo-behawioralną - 3 osób małoletnich - 44 godziny, - zajęcia terapeutyczne - fizjoterapię - 1 osoba małoletnia - 127 godzin, - terapię rodzinną - 3 osoby - 25,2 godziny, - terapię psychotraumatologiczną - doświadczeń traumatycznych - 10 osób małoletnich - 181 godzin, - terapię doświadczeń traumatycznych opiekunów zastępczych - 1osoba - 17 godzin, - terapię dietetyczną - 2os. - 16 spotkań, - terapię logopedyczną - 2 osoby - 22 godziny. Wydatek w okresie 01.11.2018-31.12.2019: 57.775,00 zł.
6.	pkt. 6 Terapia małoletnich przebywających w pieczy zastępczej-grupowa -udział w terapii ogólnodostępnej	Zajęcia terapeutyczne grupowe, w ramach których realizowano wsparcie dla osób małoletnich przebywających w pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej w okresie sprawozdawczym to: - arteterapia - zajęcia terapii poprzez sztukę - rodzaje aktywności twórczej podczas zajęć: choreoterapia, muzykoterapia, biblioterapia, dramaterapia, plastykoterapia. Zajęcia arteterapeutyczne ważne są szczególnie w odniesieniu do dzieci z zaburzonym zachowaniem, które posiadają problem z wyrażaniem własnych emocji. Okazją do budowania systemu wartości, własnej tożsamości oraz pozytywnych kontaktów międzyludzkich jest kontakt ze sztuką, literaturą, muzyką, dzięki uczestniczeniu w zajęciach arteterapeutycznych ubogacają się przeżycia dziecka, a także pogłębia się jego wrażliwość na innych ludzi - 87 osobogodzin, - zajęcia pn. Mądry Małuch - zajęcia sensoryczne - 50 osobogodzin,

		- warsztaty skutecznej nauki - zajęcia z zakresu technik uczenia się, czytania ze zrozumieniem, mnemotechnik, technik skutecznego pokonywania trudności ortograficznych, treningu wyobraźni i myślenia skojarzeniowego, myślenia wizualnego i sketchnotingu - 68 osobogodzin, - metoda dobrego startu - aktywizowania rozwoju psychomotorycznego i rehabilitacji psychomotorycznej. Zajęcia ukierunkowane na jednoczesne rozwijanie funkcji językowych, funkcji spostrzeżeńowych: wzrokowych, słuchowych, dotykowych, kinestetycznych (czucie ruchu) i motorycznych oraz współdziałanie między tymi funkcjami, tzn. integracji percepcyjno-motorycznej - 26 osobogodzin. - warsztaty umiejętności społecznych - program zajęć oparty o programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży, m.in. Jak żyć z ludźmi, Grupa bawi się i pracuje. Celem głównym zajęć było kształtowanie adekwatnej samooceny, pewności siebie, rozwijanie kompetencji społecznych poprzez dostosowanie się do przyjętych norm i zachowań, umiejętności współpracy, asertywności, oraz radzenie sobie z silnymi emocjami: stresem, lękiem i złością, zwłaszcza w nowych sytuacjach. Dzięki zajęciom dzieci i młodzież nabywają umiejętności przydatne w radzeniu sobie ze swoimi problemami, uczą się odpowiednich zachowań społecznych - 60 osobogodzin, - udział w zajęciach grupowych małoletnich przebywających w pieczy zastępczej na pływalni - 2 osoby Wydatek w okresie 01.01.2019-31.12.2019: 12.370,00 zł.
7.	pkt 7 Wsparcie edukacyjne małoletnich w pieczy zastępczej - korepetycje	Zrealizowano wsparcie edukacyjne - korepetycje dla osób małoletnich przebywających w pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej. To zajęcia indywidualne lub w małych grupach celem wsparcia edukacyjnego, wyrównywania szans edukacyjnych i rozwoju podopiecznych pieczy zastępczej. Korepetycje były dostępne dla osób z rodzin zastępczych i Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej. Małoletni umieszczani w pieczy zastępczej częściej mają deficyty edukacyjne co wynika najczęściej z wcześniejszych zaniedbań opiekuńczych i wychowawczych. Wymagają, szczególnie w początkowym okresie od umieszczenia w pieczy zastępczej, podejmowania zintensyfikowanych działań niwelujących te różnice. Wsparcie edukacyjne dostępne było dla osób mających trudności edukacyjne poświadczane słabszymi wynikami szkolnymi zweryfikowane na podstawie wydruków ocen i ze świadectw. W ramach projektu zrealizowano tu następujące wsparcie: - 102godz.-j.angielski-14os. - 36godz.-przyroda-1os. - 38godz.-j.niemiecki-1os. - 74godz.-matematyka-7os. - 72godz.-j.polski-1os. Wydatek w okresie 01.11.2018-31.12.2019: 21.002,28 zł.
8.	pkt 8 Kolonie/obozы socjoterapeutyczne/ edukacyjne - indywidualnie wg potrzeb małoletnich w pieczy zastępczej - dofinansowanie	Kolonie i obozy socjoterapeutyczne i edukacyjne - wybrane w opracowaniu indywidualnych ścieżek reintegracji wg indywidualnych potrzeb, możliwości i predyspozycji osób małoletnich przebywających w pieczy zastępczej (rodzinnej i instytucjonalnej). Sfinansowanie udziału w zorganizowanych ogólnodostępnych formach wypoczynku koloniach lub obozach trwających min. 10 dni. Dzieci i młodzież uczestniczyły w tej formie zajęć z innymi rówieśnikami, na powszechnych zasadach, bez względu na stygmatyzowanie przebywaniem w pieczy zastępczej. Dofinansowanie dotyczyły wyjazdów edukacyjnych, gdzie oprócz wypoczynku i rekreacji, rozwijały posiadaną wiedzę, umiejętności, zainteresowania i talenty to np. obozy nauki języka obcego, rozwoju zainteresowań np. taneczne, przygodowe, sportowe, jazdy konnej, fotograficzne, itp. Była to też nauka samodzielności oraz wpajania zasad współżycia społecznego i norm społecznych. Wysokość dofinansowania uzależniona była od ceny i możliwości finansowych opiekunów/PO-W - maksymalnie 90% ceny, w części niedofinansowanej z innych środków publicznych. W 2019 roku zabezpieczono tę formę wsparcia dla 9 osób małoletnich, w tym jeden wyjazd treningowy sportowy poza granice Polski. Wydatek w okresie 01.01.2019-31.12.2019: 13.431,00 zł.
9.	pkt 9 Grupa Wsparcia Pieczy Zastępczej-opiekunów zastępczych - zajęcia prowadzą opiekunowie zastępczy - wolontariat- materiały do zajęć	Przeprowadzono spotkania grupy wsparcia dla osób pełniących funkcję rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych oraz rodzinnych domów dziecka. Spotkania grupy wsparcia mają na celu wymianę doświadczeń opiekunów zastępczych, zapobieganie izolacji rodzin. To spotkania tematyczne i warsztaty prowadzone przez samych opiekunów zastępczych i zaproszonych przez nich specjalistów np. z pielęgniarką, amazonką, warsztaty manualne np. decoupage. Ideą grupy wsparcia samo organizowanej się przez opiekunów zastępczych jest samopomoc, czyli wzajemna pomoc, korzystanie z siły i wsparcia grupy osób o podobnych doświadczeniach. Uczestnicy grupy sami dla siebie stanowią źródło wsparcia

10.	pkt 10 Grupa Wsparcia Pieczy Zastępczej-opiekunów zastępczych – zajęcia z trenerami	emocjonalnego, informacyjnego i instrumentalnego, źródło zasobów, inspiracji i motywacji do działania. Wartością grup wsparcia jest zaangażowanie uczestniczących w nich osób oraz ich gotowość do wprowadzania zmian w swoim życiu i rodzinie. W grupach uczestniczą osoby znajdujące się w różnych momentach funkcjonowania rodziny zastępczej, rodziny z różnymi doświadczeniami, przez co możliwe jest uzyskiwanie i dawanie wsparcia w sytuacjach życiowych (dzielenie się doświadczeniami, przeżywanymi emocjami, sposobami rozwiązywania problemów). Aby wzmocnić motywację opiekunów do samoorganizowania się zasadne było zabezpieczenie miejsca spotkań (Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny) oraz zabezpieczenie materiałów do wspólnych zajęć manualnych i poczęstunku. To także spotkania ze specjalistami - trenerami - spotkania tematyczne z elementami psychoedukacji będące przedmiotem zainteresowania rodziców zastępczych, tak aby nastąpił wzrost ich kompetencji opiekuńczo – wychowawczych np. dietetykiem, lekarz, prawnikiem Wydatek w okresie 01.01.2019-31.12.2019: 578,18 zł.
11.	pkt 11 Szkolenia/warsztaty/kursy rozwijające kompetencje opiekuńczo-wychowawcze opiekunów zastępczych PCPR/PO-W	Szkolenia, warsztaty, kursy rozwijające kompetencje opiekuńczo-wychowawcze opiekunów zastępczych, osób wykonujących zadania na rzecz pieczy zastępczej w PCPR i Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej. W szkoleniach wzięło udział łącznie 47 osób. Były to szkolenia w zakresie „Praca z dzieckiem po traumie umieszczonym w rodzinie zastępczej” oraz „Prawa Dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem praw dziecka w związku z jego umieszczeniem w pieczy zastępczej”. W szkoleniach wzięli udział opiekunowie zastępczy-26os., osoby wykonujące zadania pieczy zastępczej z PO-W-13os. i z PCPR-8os. Wydatek w okresie 01.01.2019-31.12.2019: 4.170,00 zł.
12.	pkt 12 Szkolenia/warsztaty/kursy rozwijające kompetencje społeczne opiekunów zastępczych	Doskonalenie kompetencji osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą-udział opiekunów zastępczych w ogólnodostępnych szkoleniach, warsztatach, kursach rozwijających kompetencje społeczne np. udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, kursy komputerowe, prawa jazdy. Wzrost kompetencji społeczno-zawodowych opiekunów zastępczych wpływa na poprawę funkcjonowania rodziny, zwiększenie ich mobilności, poprawia jakość świadczonej pieczy, podniesienie aktywności społeczno-zawodowej. Kurs prawa jazdy dostępny jest tylko w uzasadnionych przypadkach zamieszkiwania na obszarach wiejskich lub przebywanie w okresie pełnienia funkcji rodziny zastępczej minimum 3 podopiecznych - wynika to z diagnozy w takich przypadkach problemu braku możliwości zapewnienia optymalnej jakości pieczy zastępczej (np. znaczne trudności w dotarciu do specjalistów). W 2019 roku umożliwiono szkolenie w zakresie prawa jazdy kat. B dla opiekuna zastępczego zamieszkującego obszary wiejskie. Wydatek w okresie 01.01.2019-31.12.2019: 1.520,00 zł.
13.	pkt 13 Superwizja opiekunów zastępczych: RDD, rodziny zawodowe, niezawodowe, spokrewnione	Realizowano superwizję opiekunów zastępczych w czterech grupach - w podziale na opiekunów spokrewnionych i niezawodowych rodzin zastępczych (1 grupa) oraz opiekunów rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka (2 grupa), a także osób wykonujących zadania w zakresie pieczy zastępczej – PO-W (3 grupa) i PCPR (4 grupa). Sesje superwizyjne – indywidualne i grupowe mają na celu doskonalenie kompetencji, poszerzenie wiedzy i umiejętności osób wykonujących zadania w zakresie pieczy zastępczej, poprawę jakości świadczonych usług oraz nawiązanie przez te osoby relacji partnerskiej współpracy. Zrealizowano 95,5 godzin superwizji, w tym:
14.	pkt 14 Superwizja osób wykonujących zadania związane z pieczą zastępczą – PCPR/POW	grupa 1 – rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe – 16godz., grupa 2 – rodziny zastępcze zawodowe i rodzinne domy dziecka – 13godz., opiekunów zastępczych – indywidualna – 19,5 godz. - 17 os., Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza – 24 godz. - 14 os., PCPR – 22 godz. - 12 os., indywidualna – 1godz. - 1 os., Wydatek w okresie 01.01.2019-31.12.2019: 19.100,00 zł.
15.	pkt 15 Warsztaty umiejętności rodzicielskich - rodzin zastępczych (opiekunów z dziećmi) -1dn.wyjazdowe	Warsztaty umiejętności rodzicielskich - rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych - opiekunów wraz z dziećmi - 1dniowe wyjazdowe. Przeprowadzono zajęcia warsztatowe dla opiekunów zastępczych – w zakresie: potrzeby rozwojowe dzieci, zaburzenia rozwojowe u dzieci, metody pracy, komunikacja w rodzinie, radzenie sobie z agresją, uzależnienia u dzieci i młodzieży oraz zajęcia warsztatowe dla dzieci, a także zwiedzanie miejscowych atrakcji (spacer i zwiedzanie Muzeum Necel). Warsztaty miały na celu wzrost kompetencji opiekuńczo-wychowawczych osób sprawujących pieczę zastępczą, lepsze radzenie sobie w sytuacjach problemowych, polepszenie jakości świadczonych usług oraz profilaktykę w zakresie przeciwdziałania przedwczesnemu rozwiązaniu rodzin zastępczych i przenoszeniu dzieci do innych form pieczy zastępczej oraz integrację środowiska rodzin zastępczych. Warsztaty odbyły się w dniu 24.06.2019 roku w Chmielnie. Wzięło w nich udział 56 osób. Wydatek w okresie 01.01.2019-31.12.2019: 10.153,31 zł.

16.	pkt 16 Warsztaty umiejętności rodzicielskich - rodzin zastępczych zawodowych: RDD i zawodowych (opiekunów z dziećmi) -4dn.-wyjazdowe	Warsztaty umiejętności rodzicielskich - rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka - opiekunów wraz z dziećmi - 4dniowe wyjazdowe. Przeprowadzono zajęcia warsztatowe dla opiekunów zastępczych - w zakresie: proces adaptacji dziecka w nowym środowisku, przygotowanie dziecka do przysposobienia, zaburzenia więzi, wsparcie dziecka po traumie, terapeutyczne funkcje rodziny oraz zajęcia warsztatowe dla dzieci, a także zwiedzanie miejscowych atrakcji (spacer i zwiedzanie Muzeum Necel). Warsztaty miały na celu wzrost kompetencji opiekuńczo-wychowawczych osób sprawujących pieczę zastępczą, lepsze radzenie sobie w sytuacjach problemowych, polepszenie jakości świadczonych usług oraz profilaktykę w zakresie przeciwdziałania przedwczesnemu rozwiązaniu rodzin zastępczych i przenoszeniu dzieci do innych form pieczy zastępczej, rozwój osobisty opiekunów zastępczych zawodowo pełniących funkcję pieczy zastępczej oraz integrację środowiska rodzin zastępczych. Warsztaty odbyły się w dniach 26-29.06.2019 roku w Chmielnie. Wzięło w nich udział 50 osób. Wydatek w okresie 01.01.2019-31.12.2019: 41.271,29 zł.
17.	pkt 17 Wyjazdy edukacyjno-integracyjne dla rodzin zastępczych-dzieci z opiekunami	W okresie sprawozdawczym nie przeprowadzano wyjazdów edukacyjno-integracyjnych. Działania w tym zakresie zaplanowano na 2020 rok. Mają to być przedsięwzięcia polegające na organizacji i przeprowadzaniu np. wyjazdu do zoo, stadion piłkarski, teatru, Loopy's Word oraz rajd rowerowy rodzin itp. To działania animacyjne lokalne środowisko pieczy zastępczej i tworzenie przestrzeni dla rodzinnych aktywności-organizacji czasu wolnego. Przedsięwzięcia dedykowane są dla wychowanków pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej - wraz z opiekunami. Wydatek w okresie 01.01.2019-31.12.2019: 0,00 zł.
18.	pkt 18 Spotkania integracyjne dla rodzin zastępczych i PO-W (dzieci z opiekunami)	Spotkania integracyjne dla małoletnich umieszczonych w pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej (dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka - dzieci z opiekunami, także dzieci własnych) i dzieci i młodzieży z Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej wraz z wychowawcami odbyło się 30.08.2019 roku w Łeba Park w Nowęcinie. Wzięły w nim udział 133 osoby. Wydatek w okresie 01.01.2019-31.12.2019: 7.407,00 zł.
19.	pkt 19 Specjalista pracy z rodziną w Zespole ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej	Zadanie zaplanowane od 2020 roku. Celem zadania jest zabezpieczenie wsparcia dzieci i młodzieży w pieczy zastępczej rodzinnej - rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka. Specjalista pracy z rodziną w ramach projektu świadczy pomoc rodzinom zastępczym i RDD: - przygotowanie, we współpracy z asystentem rodziny i odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym RDD planu pomocy dziecku oraz jego ewaluacja i monitoring, - udzielanie pomocy w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej, - zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających, - pomoc w nawiązaniu wzajemnego kontaktu, - zapewnianie dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej, - przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej, - udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej, - pełnienie funkcji opiekuna usamodzielniania, - współpraca z asystentem rodziny przy opracowaniu planu pracy z rodziną, skoordynowanego z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej, - sporządzanie opinii w przedmiocie ustania przyczyny umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej i możliwości powrotu dziecka do jego rodziny na potrzeby postępowania sądowego w tej sprawie, - sporządzania opinii w przedmiocie: umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka większej liczby dzieci, w przypadku rodzeństwa; opinii dla rodziny zastępczej niezawodowej, która będzie starała się o zawarcie umowy o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej; opinii dla osoby, która w zastępstwie będzie mogła prowadzić rodzinny dom dziecka w przypadku nieobecności prowadzącego rodzinny dom dziecka; opinii w przedmiocie umieszczenia w rodzinie większej liczby dzieci, w przypadku połączenia pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej z funkcją rodziny zastępczej zawodowej albo rodziny zastępczej niezawodowej; opinii w przedmiocie umieszczenia w formie pieczy zastępczej większej liczby dzieci, w przypadku połączenia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej z prowadzeniem rodzinnego domu dziecka, gdy sprawa dotyczy rodzeństwa, - współpraca z placówką opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego,

		- konsultacje oceny sytuacji dziecka oraz dokonywanej przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka, - współpraca z ośrodkiem adopcyjnym, - przeprowadzanie, zgodnie z potrzebami, jednak nie rzadziej niż raz w miesiącu wizyt w środowisku rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka, dla których pracownik został wyznaczony jako koordynator, - zakładanie i prowadzenie teczki rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka z dokumentacją dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, zgodnie z wytycznymi przełożonego i rzetelne jej prowadzenie, - współudział w tworzeniu i realizacji programów dotyczących obszarów rodzinnej pieczy zastępczej, - współpraca ze środowiskiem lokalnym, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi w zakresie realizowanych zadań. Wydatek w okresie 01.01.2019-31.12.2019: 0,00 zł.
20.	pkt 20 Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny-rodzin zastępczych, RDD, rodziców naturalnych - wynajem mieszkania-czynsz, media, środki czystości	Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny (PWDziR) - utworzone przede wszystkim jako miejsce realizacji zadań pieczy zastępczej zaplanowanych w projekcie - prowadzenie działań projektowych np. wsparcia psychologicznego, terapeutycznego, pedagogicznego, terapii, diagnoz, konsultacji, dyżurów lekarza psychiatrów, warsztatów, grup wsparcia pieczy zastępczej oraz celem organizacji spotkań dzieci z pieczy zastępczej z rodzicami naturalnymi. W warunkach funkcjonowania PCPR nie było miejsca na prowadzenie w/w działań. Jego prosperowanie i organizacja w nim planowanych działań znacznie wpłynęła na jakość świadczonych dotąd usług społecznych, umożliwiło wzrost ich ilości oraz wprowadzenie usług nowego rodzaju. Zajęcia dla podopiecznych pieczy zastępczej prowadzone były tu w jak najbardziej zbliżonych do domowych, przyjaznych pomieszczeniach i aranżacji, co pozytywnie wpływa na atmosferę prowadzonych zajęć, zwiększając ich skuteczność i jakość organizowanego wsparcia. Wprowadzono regulamin PWDziR obowiązujący wszystkich jego użytkowników oraz prowadzona jest bieżąca ewidencja o wszystkich przebywających w nim osób. Wciąg z Regulaminu PWDziR: 1. Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny jest miejscem - odrębny lokal - organizowany celem realizacji zadań pieczy zastępczej zaplanowanych w Projekcie - prowadzenia działań projektowych, o których mowa w § 6 Regulaminu. 2. Bezpośredni nadzór nad Punktem Wsparcia Dziecka i Rodziny pełni osoba wyznaczona przez Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku - Osoba prowadząca PWDziR. 3. Stały, nieograniczony dostęp do PWDziR ma: Kierownik PCPR w Łęborku, Osoba prowadząca PWDziR, Koordynator działań PCPR w Projekcie 4. Przebywanie w PWDziR jest nieodpłatne. 5. PWDziR jest dostępny w godzinach od 6.00 do 22.00. 6. Z PWDziR korzystają jedynie osoby i rodziny objęte formami wsparcia w ramach Projektu oraz realizujące zadania zaplanowane w Projekcie. 7. Prawo korzystania z mieszkania mają jedynie osoby do tego upoważnione przez osobę wymienioną w pkt. 3, po zapoznaniu się niniejszego Regulaminu - Regulamin dostępny, będzie w widocznym, dostępnym w PWDziR, tablicy ogłoszeń PCPR w Łęborku i stronie internetowej jednostki. 8. Każdorazowe korzystanie z PWDziR wymaga uzgodnienia i zgody osób wymienionych w pkt. 3. 9. Każda osoba przed korzystaniem z lokalu ma obowiązek zapoznania się z niniejszym Regulaminem i złożenia oświadczenia w tym zakresie - wzór oświadczenia dostępny będzie w PWDziR. W imieniu osoby małoletniej oświadczenie podpisuje jego przedstawiciel ustawowy. Wymagane jest jednorazowe złożenie oświadczenia. 10. Uzgodnienie możliwości i terminu korzystania (przebywania) w PWDziR dokonuje się w formie: telefonicznej (tel. 059 8628106), osobiście lub pocztą na adres: ul. Czołgistów 5, 84-300 Łębork lub e-mail: pcpr@pcprleborg.pl. 11. W przypadku uzgodnienia korzystania z PWDziR dwóch lub więcej osób w tym samym terminie, każdorazowo wyznacza się osobę odpowiedzialną w tym czasie za ten lokal. Wyznaczona w/w osoba ma w szczególności obowiązki: - pobrania kluczy od Osoby Prowadzącej PWDziR lub innej osoby wymienionej w pkt. 3, - otwarcia i zamknięcia lokalu po zakończeniu zajęć, - podpisania oświadczenia, o którym mowa w pkt. 9, - wpisu do Ewidencji Korzystania z PWDziR (dostępnej w PWDziR), w szczególności dokładnego terminu przebywania w lokalu, wskazania wszystkich osób obecnych i złożenie własnoręcznego czytelnego podpisu,

- wykonania prac porządkowych tj. przywrócenia estetyki miejsca do stanu pierwotnego, wyłączenia wszystkich urządzeń elektrycznych, wyłączenia światel, zamknięcia wszystkich okien oraz zastosowania się do zasad dotyczących właściwego zabezpieczenia lokalu,
 - zdania kluczy do Osoby Prowadzącej lub innej osoby wymienionej w ust. 3 w ustalonym terminie,
 - osoba ta ponosi odpowiedzialność za zdrowie i bezpieczeństwo osób obecnych w tym czasie w lokalu.
12. Osoba prowadząca PWDziR oraz osoby wymienione w pkt. 3 mają prawo do:
- a) odmowy dostępu do PWDziR bez podania uzasadnienia,
 - b) żądania opuszczenia lokalu w każdej chwili bez podania przyczyny.
13. Nie ma możliwości nocowania w PWDziR, chyba że w szczególnie uzasadnionych przypadkach wyrazi na to zgodę Kierownik PCPR w Łęborku.
14. Każda osoba przebywająca w PWDziR, w przypadku wystąpienia awarii, uszkodzeń lub zdarzeń mających istotne znaczenie np. włamania, zalania, pożaru, a także wypadków, w szczególności uszkodzeń ciała (itp.) ma bezwzględny obowiązek niezwłocznie powiadomić o tym fakcie Osobę prowadzącą PWDziR lub Kierownika PCPR lub Koordynatora działań PCPR w Projekcie (tel. 504146618).
15. Do obowiązków osób korzystających z mieszkania należy:
- a) przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i przeciwpożarowych,
 - b) korzystanie z wyposażenia znajdującego się w mieszkaniu zgodnie z jego przeznaczeniem,
 - c) poszanowanie sprzętów i wyposażenia lokalu oraz naprawa ewentualnych zniszczeń wyposażenia i ponoszenie kosztów zawinionych przez siebie uszkodzeń,
 - d) dbanie i chronienie przed uszkodzeniem lub dewastacją części budynku przeznaczonego do wspólnego użytkowania jak korytarze, klatki schodowe oraz otoczenie budynku,
 - e) dbałość o bezpieczeństwo własne oraz innych osób przebywających w lokalu,
 - f) utrzymanie lokalu w należyтым porządku i czystości,
 - g) przestrzeganie całkowitego zakazu wnoszenia i spożywania alkoholu i/lub środków psychoaktywnych na terenie lokalu i w jego otoczeniu,
 - h) wnoszenia i pozostawiania jakichkolwiek przedmiotów bez zgody osoby prowadzącej PWDziR lub osób wskazanych w pkt. 3,
 - i) oszczędne korzystanie z mediów,
 - j) respektowanie zaleceń Osoby prowadzącej PWDziR oraz osób wskazanych w pkt. 3 a także osoby wskazanej w pkt. 6b niniejszego Regulaminu,
16. W Punkcie Wsparcia Dziecka i Rodziny oraz jego obrębie zabrania się:
- a) przebywania przez osoby będące pod wpływem alkoholu lub/i środków odurzających,
 - b) posiadania, stosowania i rozprowadzania wszelkich rodzajów środków odurzających, psychoaktywnych,
 - c) posiadania i spożywania napojów alkoholowych, palenia papierosów i innych wyrobów tytoniowych,
 - d) stosowania przemocy, zachowań agresywnych, zakłócania spokoju,
 - e) wynoszenia na zewnątrz przedmiotów stanowiących wyposażenie mieszkania,
 - f) udostępniania lokalu czy pomieszczeń wchodzących w skład lokalu oraz innych rzeczy będących na jego wyposażeniu innym osobom, czy odstępowania kluczy do mieszkania innym osobom.
17. W przypadku podejrzenia, że osoba przebywająca w lokalu jest pod wpływem alkoholu lub środków odurzających Osoba prowadząca PWDziR lub osoby wymienione w pkt. 3, ma prawo na wykonanie badania alkomatem lub wykonanie testu na obecność środków odurzających. Odmowa badania jest równoznaczna z natychmiastowym opuszczeniem lokalu.
18. Utrata kluczy do mieszkania zobowiązuje korzystającego do pokrycia kosztów związanych z wymianą zamków w mieszkaniu oraz kluczy dla pozostałych korzystających.
19. W przypadku podejrzenia, że korzystający z mieszkania jest pod wpływem alkoholu pracownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku ma prawo, a korzystający wyraża zgodę, na dobrowolne wykonanie badania alkomatem.
- PWDziR funkcjonuje od 01.12.2018. Wydatek w okresie 01.12.2018-31.12.2019: 22.711,07 zł

21.	pkt 21 Osoba prowadząca Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny w PCPR	Bezpośredni nadzór nad Punktem Wsparcia Dziecka i Rodziny pełni osoba wyznaczona przez Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborgu - Osoba prowadząca PWDziR. Do zadań jego należy: 1. Organizacja i prowadzenie Punktu Wsparcia Dziecka i Rodziny - jako miejsca w odrębnym lokalu, do realizacji zadań pieczy zastępczej zaplanowanych w w/w projekcie; 2. Uzgadnianie możliwości i terminów korzystania (przebywania) w PWDziR przez osoby uprawnione; 3. Uzgadniania z osobami uprawnionymi do korzystania z PWDziR odpowiedzialności za: - pobranie kluczy od Osoby Prowadzącej PWDziR lub innej wskazanej osoby, - otwarcia i zamknięcia lokalu po zakończeniu zajęć, - podpisania oświadczenia o zapoznaniu się z Regulaminem PWDziR, - wpisu do Ewidencji Korzystania z PWDziR (dostępnej w PWDziR), w szczególności dokładnego terminu przebywania w lokalu, wskazania wszystkich osób obecnych i złożenie własnoręcznego czytelnego podpisu, - wykonania prac porządkowych tj. przywrócenia estetyki miejsca do stanu pierwotnego, wyłączenia wszystkich urządzeń elektrycznych, wyłączenia światła, zamknięcia wszystkich okien oraz zastosowania się do zasad dotyczących właściwego zabezpieczenia lokalu, - zdanie kluczy do Osoby Prowadzącej lub innej wskazanej osoby, - osoba ta ponosi odpowiedzialność za zdrowie i bezpieczeństwo osób obecnych w tym czasie w lokalu. 4. W przypadku braku uzgodnień odpowiedzialności osób w w/w zakresach, odpowiedzialność ponosi Osoba prowadząca Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny. 5. Sprawowanie nadzoru nad funkcjonowaniem i korzystaniem osób z PWDziR zgodnie
-----	--	---

		z Regulaminem uczestnictwa w projekcie - Regulaminem Punktu Wsparcia Dziecka i Rodziny, w szczególności nad: - przestrzeganiem przepisów bezpieczeństwa i przeciwpożarowych, - korzystaniem z wyposażenia znajdującego się w mieszkaniu zgodnie z jego przeznaczeniem, - poszanowaniem sprzętów i wyposażenia lokalu oraz naprawą ewentualnych zniszczeń wyposażenia i ponoszenie kosztów zawinionych przez siebie uszkodzeń, - dbaniem i chronieniem przed uszkodzeniem lub dewastacją części budynku przeznaczonych do wspólnego użytkowania jak korytarze, klatki schodowe oraz otoczenie budynku, - dbałością o bezpieczeństwo własne oraz innych osób przebywających w lokalu, - przestrzeganiem całkowitego zakazu wnoszenia i spożywania alkoholu i/lub środków psychoaktywnych na terenie lokalu i w jego otoczeniu, - wnoszeniem i pozostawianiem jakichkolwiek przedmiotów bez zgody osoby prowadzącej PWDziR lub innych wskazanych osób, - oszczędnym korzystaniem z mediów, - respektowaniem zaleceń Osoby prowadzącej PWDziR oraz innych wskazanych osób, 6. Utrzymanie lokalu w należytym porządku i czystości; 7. Prowadzenie pełnej dokumentacji związanej z funkcjonowaniem PWDziR, w szczególności w zakresie: - ewidencji korzystania z PWDziR tj. wszystkich osób przebywających w tym lokalu, - prowadzenia ewidencji osób uprawnionych do korzystania z PWDziR i jednocześnie dopowiedzianych w zakresach wskazanym w pkt. 3, - potwierdzenia zapoznania się osób przebywających w PWDziR z jego regulaminem, - ewidencji wszystkich kluczy PWDziR, - planów i poniesionych wydatków w zakresie funkcjonowania PWDziR, w ramach kalkulowanego limitu wydatków określonych w budżecie projektu oraz wnioskowanie o sfinansowanie wydatków związanych z funkcjonowaniem PWDziR zgodnie z zasadami udzielania zamówień i dokonywania zakupów w jednostce, - sporządzanie, gromadzenie i przetwarzanie dokumentów finansowych w zakresie funkcjonowania PWDziR. 8. W przypadku wystąpienia awarii, uszkodzeń lub zdarzeń mających istotne znaczenie np. włamania, zalania, pożaru, a także wypadków, w szczególności uszkodzeń ciała (itp.) - niezwłoczne zawiadomienie odpowiednich służb, a także Kierownika PCPR i/lub koordynatora realizacji działań PCPR projektu; 9. Współuczestnictwo w podejmowanych zadaniach w projekcie zgodnie z harmonogramem realizacji projektu oraz zgodnie z zdiagnozowanymi w trakcie realizacji projektu potrzebami; 10. Upowszechnianie usług społecznych realizowanych w ramach projektu, w tym promowanie środków z Unii Europejskiej w ramach Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego; 11. Przygotowywanie własnych protokołów odbioru ewidencji godzin i zadań (miesięczna karta czasu pracy - dostarczona w ciągu 5 dni kalendarzowych od zakończonego miesiąca) zgodnych z załącznikiem nr 4 do Zasad wdrażania RPO WP 2014 - 2020 - Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014 - 2020. Wydatek w okresie 01.11.2018-31.12.2019: 24.173,34 zł
22.	pkt 22 Mieszkanie treningowe dla osób usamodzielnianych opuszczaj. pieczę zastępc. kontynuuj.naukę-3 miejsca - wynajem mieszkania	Mieszkanie chronione treningowe funkcjonowało od 1 stycznia 2019 roku. Jest formą pomocy społecznej wspierającą osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, ubóstwem i opuszczając pieczę zastępczą, w szczególności, gdzie zapewnia się usługi bytowe, naukę, rozwijanie lub utrwalanie samodzielności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienie ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia samodzielnego życia. Organizacja i prowadzenie mieszkania chronionego treningowego odbywa się na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 kwietnia 2018r. w sprawie mieszkań chronionych oraz pkt. 6 Mieszkania wspomagane załącznika nr 3 Minimalne wymagania świadczenia usług w społeczności lokalnej do załącznika nr 3 - Standardy realizacji wsparcia w zakresie działania 6.02. Usługi społeczne RPO WP 2014-2020 do regulaminu konkursu w ramach RPO WP nr RPPM.06.02.02-IZ.00-22-002/17. W 2019 roku do mieszkania zostały skierowane w ramach Indywidualnego Programu Usamodzielnienia dwie osoby. Mieszkanie w ramach Projektu może funkcjonować do 31.12.2020 roku. Wydatek w okresie 01.01.2019-31.12.2019: 17.514,97 zł.

23.	pkt 23 Opiekun mieszkania chronionego treningowego	Do zadań opiekuna mieszkania chronionego treningowego należy m.in.: - organizacja i prowadzenie mieszkania chronionego treningowego zgodnie w/w przepisami, - koordynacja działań o charakterze administracyjnym związanych z bezpośrednim zarządzaniem mieszkaniem, w tym także sprawowanie opieki nad właściwym użytkowaniem mieszkania przez jego mieszkańców, a w szczególności sprawowanie nadzoru nad funkcjonowaniem i korzystaniem osób z mieszkania treningowego zgodnie z uchwałami Rady Powiatu Łęborskiego w sprawie utworzenia mieszkania chronionego treningowego i szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniu chronionym treningowym dla osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą oraz regulaminem mieszkania chronionego treningowego, - bieżące monitorowanie poziomu funkcjonowania społecznego i stanu zdrowia mieszkańców i reagowanie w sytuacji pogorszenia się stanu zdrowia czy zaprzestania zażywania leków, - współpraca i wspieranie mieszkańców w rozwiązywaniu ich problemów, w szczególności udzielanie pomocy i wskazywanie sposobów załatwiania bieżących spraw codziennych, osobistych, urzędowych, - uczestnictwo i koordynacja w realizacji usług świadczonych w mieszkaniu w mieszkaniu wspomagany - treningowym, - wspieranie mieszkańca mieszkania treningowego w realizacji programu usamodzielnienia lub programu wsparcia oraz dokonywanie oceny sytuacji mieszkańca warunkującej zakres i rodzaj świadczonego wsparcia, - współpraca z rodzinami mieszkańców, - współpraca z pracownikami PCPR w zakresie wydawania decyzji administracyjnych, o skierowaniu do mieszkania treningowego i o ustaleniu odpłatności za pobyt w tym mieszkaniu, - przygotowanie ustalania średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkania treningowego, - prowadzenie pełnej dokumentacji związanej z funkcjonowaniem mieszkania treningowego, w szczególności w zakresie, - sporządzanie planów i poniesionych wydatków w zakresie funkcjonowania mieszkania treningowego, w ramach kalkulowanego limitu wydatków określonych w budżecie projektu oraz wnioskowanie o sfinansowanie wydatków związanych z funkcjonowaniem mieszkania treningowego zgodnie z zasadami udzielania zamówień i dokonywania zakupów w jednostce. W okresie sprawozdawczym trzy osoby pełniły funkcję opiekuna mieszkania chronionego treningowego w łącznej ilości do 60 godzin w miesiącu w rozliczeniu kwartalnym. Wydatek w okresie 01.01.2019-31.12.2019: 19.147,23 zł.
24.	pkt 24 Zakup wyposażenia mieszkania pieczy zastępczej i chronionego treningowego	Zakup podstawowego, niezbędnego do realizacji celów funkcjonowania mieszkań - Punktu Wsparcia Dziecka i Rodziny oraz mieszkania chronionego treningowego - wyposażenia. Wynajęcie lokali dotyczyło umeblowanych lokali, jednak konieczne było uzupełnienie wyposażenia o brakujące meble, sprzęty oraz zabezpieczenie środków czystości, dorabianie kluczy dla pracowników i osób wykonujących zadania. W 2019 roku zakupiono np. brakujące sofy i fotele, ceraty na stół, naklejki na okna, biurko, czajnik elektryczny, odkurzacz, naczynia, środki czystości oraz przeprowadzono odświeżające malowanie pomieszczeń, wstawiono zamki w wewnętrznych pomieszczeniach i dorabiano klucze. Wydatek w okresie 01.01.2019-31.12.2019: 5.012,53 zł.
25.	pkt 25 Transport osób na zajęcia- (wynajem przewozu/zwrot kosztów dojazdów	Transport osób na zajęcia w formie organizacji przewozu lub dokonywania zwrotu kosztów dojazdów dla uczestników/czek i ich opiekunów W ramach zadania możliwe jest wynajęcie usług przewozu lub dokonywane były zwroty kosztów dojazdu lub rozliczenie biletów - na podstawie przyjętego regulaminu uwzględniającego oświadczenie lokalnego przewoźnika przy transporcie prywatnym o cenie biletów na podanej trasie (zgodnie z pkt 5 załącznika nr 3-Standardy realizacji wsparcia w zakresie Działania 6.2. Usługi społeczne RPO WP 2014-2020). Wydatek w okresie 01.01.2019-31.12.2019: 1.380,44 zł.
26.	pkt 26 Opieka nad dziećmi podczas zajęć	W ramach projektu możliwe było zorganizowanie i sfinansowanie opieki nad dziećmi podczas zajęć - nad dziećmi do lat 7 podczas udziału opiekunów w zajęciach projektu w formie umowy zlecenia zakupu usługi lub opłat za przedszkole czy żłobek (proporcjonalnie do ilości godzin pobytu dziecka w placówce podczas obecności opiekuna na zajęciach projektu). W 2019 roku nie wystąpiła sytuacja konieczności realizacji tej formy wsparcia. Wydatek w okresie 01.01.2019-31.12.2019: 0,00 zł.

27.	pkt 27 Utworzenie nowych placówek opiekuńczo-wychowawczych 14-osobowych-zakup: meble, pomoce dydaktyczne, edukacyjne	W ramach projektu uwzględniono na 2020 rok, w ramach tworzenie nowych placówek opiekuńczo-wychowawczych 14-osobowych – możliwość zakupu mebli, pomocy dydaktycznych i edukacyjnych (w tym biurka, łóżek, krzeseł, lampek na biurko, szaf, komód, stolików). Działanie to zaplanowano na 2020 rok z uwzględnieniem dofinansowania w ramach projektu w wysokości 78.400,00 zł. Wydatek w okresie 01.01.2019-31.12.2019: 0,00 zł
28.	pkt 28 Kampania informacyjna o rodzicielstwie zastępczym	W projekcie zaplanowano przeprowadzenie kampanii informacyjnej promującej rodzicielstwo zastępcze. Kampania ma na celu rozpowszechniania idei rodzinnej pieczy zastępczej, poprawy świadomości społecznej o ważności realizacji funkcji rodzin zastępczych, pozyskania kandydatów do prowadzenia rodzin zastępczych, tak aby utrzymać lub zwiększyć ilość miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej. Uwzględnia ona wykonanie informatorów, zakup materiałów promocyjnych, ogłoszenia prasowe oraz organizacja konkursu plastycznego dla dzieci i młodzieży z placówek oświatowych. W 2019 roku przeprowadzono wykonanie informatorów, rozpowszechniano informacje podczas Dni Jakubowych i wizytowano szkoły podczas tzw. wywiadówek, zwrócono się do parafii o udostępnienie informacji w tym zakresie a także przeprowadzono konkurs plastyczny, na który wpłynęło 108 prace z 8 placówek. Najpiękniejsze prace posłużą jako oprawa i tło do wykonania informatorów i banneru o tematyce pieczy zastępczej. Wydatek w okresie 01.01.2019-31.12.2019: 1.112,99 zł.
29.	pkt 29 Zakup oprogramowania do realizacji zadań merytorycznych projektu	W związku z tym, iż zajęcia w ramach projektu prowadzone były przez różnych specjalistów, którzy przygotowywali projekcje i materiały do zajęć zakupiono oprogramowanie do posiadanego laptopa. Wydatek w okresie 01.01.2019-31.12.2019: 500,00 zł.
30.	pkt 30 Zakup artykułów spożywczych (poczęstunek kawowy) i przemysłowych na zajęcia uczestników/czek projektu	Dokonano zakupów artykułów spożywczych na poczęstunek kawowy i przemysłowych (talerzyki, serwetki, obrusy, papier. itp.), które wykorzystywano podczas organizowanych zajęć grupowych dla uczestników/czek projektu np. szkoleń, warsztatów, spotkań grupowych. Wydatek w okresie 01.01.2019-31.12.2019: 116,31 zł.
31.	pkt 31 Opiekun merytoryczny uczestników/uczestniczek projektu.- opracowanie i realizacja indywidualnych ścieżek reintegracji	Opiekunowie merytoryczni uczestników/czek projektu odpowiedzialni są za opracowanie, aktualizację i realizacja indywidualnych ścieżek reintegracji zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie. Indywidualna ścieżka reintegracji jest opracowywana we współpracy: opiekuna merytorycznego, uczestnika/czkę i właściwego koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, a w przypadku małoletnich - ich opiekunów, w PO-W wychowawców, natomiast w uzasadnionych przypadkach także np. psychologa, pedagoga lub innego specjalisty np. diagnozującego, psychiatry rodziców naturalnych, asystentów rodziny, pracowników socjalnych . W/W osoby uzgadniają którymi poszczególnymi działaniami są objęci uczestnicy/czki projektu. Opiekunowie merytoryczni zobowiązani są do zachowania spójności indywidualnych ścieżek reintegracji małoletnich z planem pomocy dziecku w pieczy zastępczej. Do ich zadań należeć konsultacja, uzgadnianie, aktualizowanie i realizacja form wsparcia dla uczestników/czek. Zadania opiekuna merytorycznego to: 1. Opracowanie, aktualizacja i realizacja indywidualnych ścieżek reintegracji uczestników projektu - indywidualnych umów na zasadach analogicznych jak dla kontraktu socjalnego wobec osób korzystających ze wsparcia PCPR w ramach realizacji projektu; 2. Prowadzenie procesu rekrutacji i kwalifikacji do projektu jego uczestników; 3. Prowadzenie pracy z uczestnikami projektu, mające na celu realizację działań podejmowanych w projekcie oraz dążenie do osiągnięcia wyznaczonych rezultatów (wskaźników); 4. Stały kontakt z uczestnikami projektu, udzielanie pomocy, poradnictwo metodyczne, motywowanie, pobudzanie i inspirowanie uczestników projektu związane z realizacją usług społecznych w projekcie; 5. Współpraca z uczestnikami projektu, właściwym koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i w przypadku małoletnich - ich opiekunami (przedstawicielami ustawowymi) oraz Kierownikiem PCPR i koordynatorem działań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w projekcie, a także innymi osobami realizującymi projekt w zakresie określania i realizacji indywidualnych ścieżek reintegracji uczestników projektu; 6. Przygotowanie i realizacja form wsparcia - usług społecznych - dla uczestników

		w ramach ścieżek reintegracji uczestników projektu; 7. Współuczestnictwo w podejmowanych zadaniach w projekcie zgodnie z harmonogramem realizacji projektu oraz zgodnie z zdiagnozowanymi w trakcie realizacji projektu potrzebami; 8. Upowszechnianie usług społecznych realizowanych w ramach projektu, w tym promowanie środków z Unii Europejskiej w ramach Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego; 9. Inicjowanie nowych form pomocy osobom i rodzinom mającym trudną sytuację życiową - zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, służące poprawie sytuacji tych osób, podnoszeniu kompetencji społecznych i zawodowych oraz wzmacnianiu funkcjonowania i pełnienia ról społecznych; 10. Prowadzenie pełnej dokumentacji związanej z uczestnictwem osób w projekcie; 11. Opracowanie i realizacja planów wydatków dla indywidualnych ścieżek reintegracji uczestników projektu w ramach kalkulowanego limitu wydatków określonych w budżecie projektu; 12. Wnioskowanie o sfinansowanie usług społecznych określonych w indywidualnych ścieżkach reintegracji dla uczestników projektu zgodnie z zasadami udzielania zamówień w jednostce; 13. Gromadzenie i przetwarzanie właściwych dokumentów finansowych realizowanych form wsparcia uczestników projektu i przedkładanie ich koordynatorowi realizacji działań PCPR w projekcie i/lub Zespołowi Finansowo-Księgowemu PCPR - do wypłaty; 14. Przygotowywanie własnych protokołów odbioru ewidencji godzin i zadań (miesięczna karta czasu pracy - dostarczona w ciągu 5 dni kalendarzowych od zakończonego miesiąca) zgodnych z załącznikiem nr 4 do Zasad wdrażania RPO WP 2014 - 2020 - Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014 - 2020 - ze wskazaniem, iż zadania te realizowane są w ramach dodatkowych zadań opiekuna merytorycznego uczestniczek/uczestników projektu. W okresie od 1 listopada 2018 roku opiekunami merytorycznymi są w ramach dodatkowych zadań 2 osoby, które realizowały zadania w ilości do 60 godzin w miesiącu w rozliczeniu kwartalnym, względem łącznie 118 uczestników. Wydatek w okresie 01.01.2019-31.12.2019: 50.979,44
32.	pkt 32 Wkład własny - Świadczenia-obligatoryjne	Wkład własny w ramach projektu stanowi przyznawane i wypłacane w ramach budżetu PCPR świadczenia na rzecz rodzinnej pieczy zastępczej. Były to: - świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w pieczy zastępczej-obligatoryjne wypłacane comiesięcznie opiekunom zastępczym - wydatek w okresie 01.01.2019-31.12.2019: 40.500,00 zł, - świadczenia fakultatywne - np. dofinansowanie do wypoczynku dla małoletnich przebywających w pieczy zastępczej, świadczenia losowe, na przyjęcie dziecka do pieczy zastępczej wypłacane opiekunom zastępczym - wydatek w okresie 01.01.2019-31.12.2019: 3.500,00 zł, - świadczenia dla osób usamodzielnianych - na kontynuację nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie - wydatek w okresie 01.01.2019-31.12.2019: 1.578,00 zł.
33.	pkt 33 Wkład własny-Świadczenia fakultatywne	
34.	pkt 34 Wkład własny-Świadczenia dla osób usamodzielnianych	
Finansowanie projektu:		Kwota wydatków określona w zakresie finansowym w umowie: Kwalifikowane - 1.072.489,45 zł Dofinansowanie - 991 .200,00 zł Kwota wydatków narastająco od początku realizacji projektu (01.11.2018-31.12.2019): Kwalifikowane - 439.594,36 zł Dofinansowanie - 394.016,36 zł
Okres realizacji projektu:		01.11.2019-31.12.2020
Łączna ilość uczestników:		Łącznie w okresie od 01.11.2018-31.12.2019 w projekcie w PCPR - przystąpiło do projektu-118U. Łącznie w projekcie w PCPR dotąd zakończyło udział-18U.

Źródło: opracowanie własne na podstawie wniosków o płatność - podane kwoty wydatków wynikają z kumulatywnych kwot wniosków o płatność za okres od 01.11.2018 do 31.12.2019 roku, z tym, że wnioski o płatność do 30.09.2019 roku zostały zatwierdzone, natomiast wniosek o płatność za okres od 01.10.2019 do 31.12.2019 jest w trakcie weryfikacji przez Instytucję Zarządzającą.

IV. Domy pomocy społecznej

Na terenie powiatu łęborskiego w 2019 roku funkcjonowały dwa domy pomocy społecznej, w których było łącznie 146 miejsc, tj.:

- Dom Pomocy Społecznej Nr 1 w Łęborku, ul. Stryjewskiego 23 dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz osób przewlekle psychicznie chorych, liczba miejsc - 88, w tym 23 dla osób psychicznie chorych,
- Dom Pomocy Społecznej Nr 2 w Łęborku, ul. Wojska Polskiego 43 dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz osób w podeszłym wieku, liczba miejsc - 58, w tym 28 miejsc dla osób przewlekle somatycznie chorych.

Aktami regulującymi zadania, prawa i obowiązki mieszkańców, organizację domów pomocy społecznej powiatu łęborskiego regulują statuty, odpowiednio - Statut Domu Pomocy Społecznej Nr 1 zatwierdzony Uchwałą Rady Powiatu Łęborskiego Nr XXXVI/278/09 z dnia 30.10.2009 roku oraz Statut Domu Pomocy Społecznej Nr 2 zatwierdzony Uchwałą Rady Powiatu Łęborskiego Nr XXIX/249/2013 z dnia 19 czerwca 2013 roku.

Strukturę organizacyjną i szczegółowy zakres zadań Domu Pomocy Społecznej Nr 1 w Łęborku określa Regulamin organizacyjny zatwierdzony Uchwałą Nr 113/2011 Zarządu Powiatu Łęborskiego z dnia 21 grudnia 2011 roku, natomiast Domu Pomocy Społecznej Nr 2 w Łęborku - Regulamin organizacyjny zatwierdzony Uchwałą Nr 266/2013 Zarządu Powiatu Łęborskiego z dnia 3 lipca 2013 roku.

Domy te posiadają zezwolenie Wojewody Pomorskiego, odpowiednio DPS Nr 1 - od 2007 roku i DPS Nr 2 od 2009 roku, na czas nieokreślony osiągając standardy świadczonych usług.

W 2019 roku do tut. jednostki wpłynęło 61 zapytań z ośrodków pomocy społecznej w sprawie możliwości umieszczenia osób w domach pomocy społecznej, w tym 22 dotyczące umieszczenia osób psychicznie chorych, w tym dla 8 osób w trybie wydania postanowienia sądu o umieszczeniu bez zgody osoby. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku prowadząc w 2019 roku procedurę umieszczania osób w domach pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie powiatu łęborskiego, z uwagi na ograniczoną ilość miejsc w placówkach wydało 27 decyzji administracyjnych o umieszczeniu (w tym 23 osoby umieszczono, natomiast 4 decyzje dotyczyły przedłużenia pobytu w domu - DPS Nr 1 - 3, DPS Nr 2 - 1), w tym o umieszczeniu osób w Domu Pomocy Społecznej Nr 1 - 15, natomiast w Domu Pomocy Społecznej Nr 2 - 8.

Liczba osób przewlekle psychicznie chorych przyjętych w latach 2015 – 2019 przez DPS 1 posiadający 23 miejsca dla osób z tymi schorzeniami przedstawia się następująco:

Tabela 18. Liczba osób przyjętych do DPS 1 na miejsca dla osób psychicznie chorych w latach 2015 – 2019

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba osób przyjętych	0	1	1	0	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborku za lata 2006 – 2019

Odeszło z w/w Domów łącznie 26 osób, z tego 16 osób z Domu Pomocy Społecznej Nr 1 i 10 osób z Domu Pomocy Społecznej Nr 2, w tym zmarły 22 osoby, 2 osoby odeszły do rodziny, 2 odeszły do innych placówek.

Bilans liczby miejsc w domach pomocy społecznej w stosunku do mieszkańców według stanu na 31.12.2019 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 19. Bilans liczby miejsc i mieszkańców w domach pomocy społecznej powiatu łębskiego w 2019 roku

Lp.	DPS	Liczba miejsc	Liczba mieszkańców wg stanu na 31.12.2019 r.	Liczba mieszkańców przebywających wg starych zasad	Odeszło w 2019 roku	Liczba osób przyjętych w 2019 roku
1.	Dom Pomocy Społecznej Nr 1	88	88	15	16	15
2.	Dom Pomocy Społecznej Nr 2	58	57	5	10	8
Razem:		146	145	20	26	23

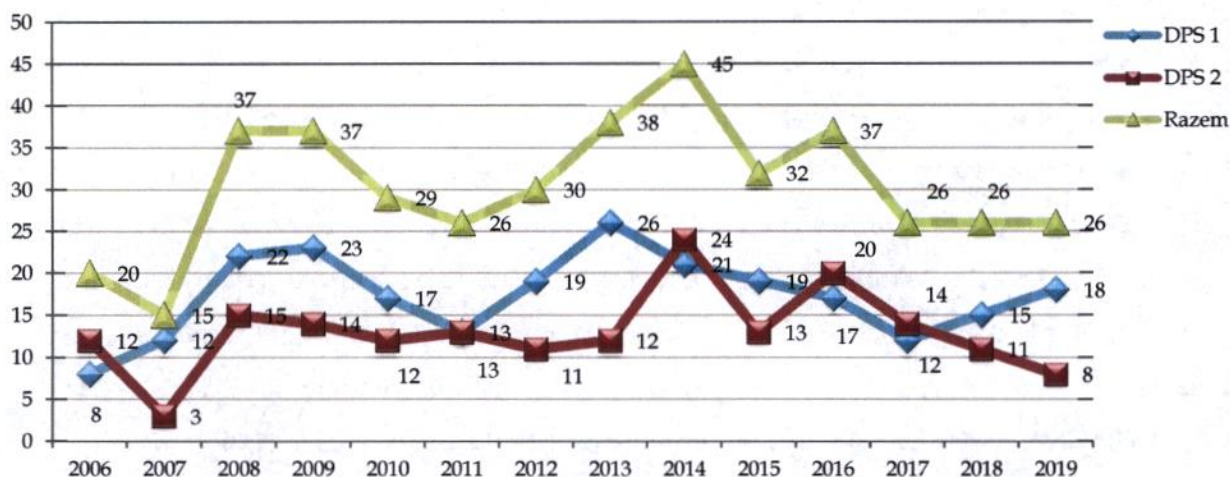
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborku za lata 2006 – 2019

Tabela 20. Przyjęcia osób do domów pomocy społecznej w powiecie łębskim w latach 2006 – 2019

Przyjęcia do DPS	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
DPS 1	8	12	22	23	17	13	19	26	21	19	17	12	15	15
DPS 2	12	3	15	14	12	13	11	12	24	13	20	14	11	8
Razem	20	15	37	37	29	26	30	38	45	32	37	26	26	23

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborku za lata 2006 – 2019

Wykres 9. Przyjęcia osób do domów pomocy społecznej w powiecie łębskim w latach 2006 – 2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborku za lata 2006 – 2019

Domy pomocy społecznej powiatu lęborskiego zapewniają swoim mieszkańcom wymagane przepisami prawa standardy zgodnie z ustawą z dnia 24 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 1507, z późn. zm.) oraz Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 roku w sprawie domów pomocy społecznej (t.j. Dz. U z 2018 roku, poz. 734, z późn. zm.)

Wszyscy mieszkańcy domów to osoby wymagające wsparcia i opieki w codziennym funkcjonowaniu, o zróżnicowanym poziomie sprawności ruchowej.

W placówce DPS Nr 1 przebywało:

- 10 osób leżących,
- 23 osoby poruszające się na wózku inwalidzkim, w tym 11 wyłącznie przy pomocy opiekunów i 12 bez pomocy,
- 12 osób poruszających się przy pomocy kuli, laski bądź balkonika,
- 43 sprawne ruchowo.

W placówce DPS Nr 2 przebywało:

- 6 osób leżących,
- 12 osób poruszających się na wózku inwalidzkim,
- 19 osób poruszających się przy pomocy kuli, laski bądź balkonika,
- 20 osób poruszających się samodzielnie.

Domy świadczą usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne, w tym:

1) w zakresie potrzeb bytowych, zapewniają:

- a) miejsce zamieszkania,
- b) wyżywienie,
- c) odzież i obuwie,
- d) utrzymanie czystości;

2) w zakresie usług opiekuńczych, zapewniają:

- a) udzielanie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych,
- b) pielęgnację,
- c) niezbędną pomoc w załatwianiu spraw osobistych;

3) w zakresie usług wspomagających, zapewniają:

- a) umożliwienie udziału w terapii zajęciowej,
- b) podnoszenie sprawności i aktywizowaniu mieszkańców domu, w tym w zakresie komunikacji wspomagającej lub alternatywnej, w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej,
- c) umożliwienie zaspokojenia potrzeb religijnych i kulturalnych,
- d) warunki do rozwoju samorządności mieszkańców domu,

- e) stymulowanie nawiązywania, utrzymywania i rozwijania kontaktu z rodziną i społecznością lokalną,
- f) działania zmierzające do usamodzielnienia mieszkańca domu, w miarę jego możliwości,
- g) pomoc usamodzielniającemu się mieszkańcowi domu w podjęciu pracy, szczególnie mającej charakter terapeutyczny, jeżeli mieszkaniec spełnia warunki do takiego usamodzielnienia,
- h) bezpieczne przechowywanie środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych,
- i) finansowanie mieszkańcowi domu nieposiadającemu własnego dochodu wydatków na niezbędne przedmioty osobistego użytku, w kwocie nieprzekraczającej 30% zasiłku stałego,
- j) przestrzeganie praw mieszkańców domu oraz zapewnieniu mieszkańcom dostępności do informacji o tych prawach,
- k) sprawne wnoszeniu i załatwianiu skarg i wniosków mieszkańców domu.

W 2019 roku w obydwu domach prowadzono konieczne prace remontowe, celem przystosowania jednostki do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz utrzymania standardów świadczonych usług.

W Domu Pomocy Społecznej Nr 1 zrealizowano następujące zadania:

- remont 10 pokoió w mieszkańców w budynku głównym łózkowym,
- rozbiórka ścianek działowych, wymiana glazury, terakoty, montaż parapetów, malowanie ścian i sufitów, montaż armatury sanitarnej, położenie tapet, montaż oświetlenia montaż odbojników i narożników ze stali nierdzewnej,
- remont pokoju socjalnego i toalety w budynku głównym łózkowym,
- rozbiórka ścianek działowych, wymiana glazury, terakoty, montaż parapetów, malowanie ścian i sufitów, montaż armatury sanitarnej, montaż oświetlenia montaż odbojników i narożników ze stali nierdzewnej,
- wykonanie projektu oraz wymiana 2 rozdzielnic elektrycznych w budynku kuchni,
- montaż altany i siłowni na wolnym powietrzu,
- przygotowanie podłoża, wykonanie mapki do celów projektowych, montaż altany, altana, ułożenie kostki brukowej, płyt SBR i obrzeży,
- wykonanie 2 parawanów oraz 4 wózków ze stali nierdzewnej,
- wykonanie nowej instalacji elektrycznej w pokojach w budynku głównym łózkowym,

- wykonanie nowej instalacji elektrycznej w 10 pokojach i pokoju socjalnym w budynku głównym łóżkowym, przygotowanie nowych przyłączy do pozostałych pomieszczeń na odc. A i B,
- naprawa dachu w budynku pałacowym,
- wymiana luźnych dachówek i gąsiorów, wykonanie uszczelnień oraz czyszczenie rynien w całym obiekcie.

W celu podniesienia standardu usług dla mieszkańców oraz pracowników domu w 2019 roku zakupiono ponadto:

- łóżka z materacami przeciwodleżynowymi,
- 6 szafek trzyłóżkowych,
- 2 wózki kąpielowe,
- meble, w tym: fotele, sofy skórzane, szafki umywalkowe, fotele biurowe, stolik, krzesła, szafy ubraniowe, meble do kuchni oraz lustra, rolety do pokoiów mieszkańców, donice, rośliny sztuczne,
- 4 urządzenia rolkowe,
- sprzęt AGD (wyciskarka do warzyw, przystawka do mielenia mięsa, czajniki bezprzewodowe, wentylatory, mikser ręczny),
- sprzęt komputerowy i RTV (monitor, telewizor, mysz),
- sprzęt warsztatowy (wiertarka, zaciskarka hydrauliczna),
- pościel (100 kompletów),
- tkaninę do pokrycia foteli, firany,
- oświetlenie do pokoiów mieszkańców, kuchni głównej, lampy ewakuacyjne,
- płyty SBR podłoże pod siłownię,
- rewitalizacja ogrodu (zakup kory, ziemi ogrodowej, drzewek, kwiatów).

Razem remonty i inwestycje: 137 901,88 zł.

W Domu Pomocy Społecznej Nr 2 zrealizowano następujące zadania:

- naprawa windy, obieraczki do ziemniaków oraz bieżącego funkcjonowania domu,
- zakup środków chemicznych,
- zakup szaf,
- wyposażenie domu oraz meble ogrodowe, naczynia kuchenne, wymiana zużytego sprzętu,
- zakup i montaż sprzętu medycznego i gospodarczego,
- przeglądy techniczne i serwisowe.

Razem remonty i inwestycje: 46 933,87 zł.

Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2019 roku w Domu Pomocy Społecznej Nr 1 wynosił: ogółem zatrudnionych 57 osób, w przeliczeniu na pełne etaty 55,50. Stan zatrudnienia w Domu Pomocy Społecznej Nr 2 wynosił natomiast: ogółem zatrudnionych 40 osób, w przeliczeniu na pełne etaty 39.

Dochody domów pomocy społecznej w 2019 roku wykonane zostały na poziomie łącznie 5.588.759,55 zł, (tj. w DPS Nr 1 - 3.294.249,32 zł, a w DPS Nr 2 - 2.294.510,23 zł), w tym dochody z tytułu odpłatności za pobyt pensjonariuszy wyniosły łącznie 5.569.379,24 zł, w DPS Nr 1 - 3.278.573,52 zł, a w DPS Nr 2 - 2.290.805,72 zł, natomiast dotacja z budżetu Wojewody na prowadzenie domów pomocy społecznej wyniosła łącznie 811.261,00 zł, z tego DPS Nr 1 otrzymał 569.038,00 zł, DPS Nr 2 zaś 242.223,00 zł. Wydatki Domów Pomocy Społecznej w 2019 roku wyniosły łącznie 6.683.684,32 zł, w tym DPS Nr 1 - 4.034.345,32 zł oraz DPS Nr 2 - 2.649.339,00 zł.

Realizację planu finansowego w 2019 roku przez domy pomocy społecznej przedstawia tabela.

Tabela 21. Realizacja planu finansowego przez domy pomocy społecznej powiatu lęborskiego w 2019 roku

DPS	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Średni miesięczny koszt pobytu mieszkańca ustalony na rok 2019* w zł
Dom Pomocy Społecznej Nr 1	4.092.777,00	4.034.345,32	3.651,18
Dom Pomocy Społecznej Nr 2	2.656.313,00	2.649.339,00	3.618,10

*Średni miesięczny koszt pobytu mieszkańca ustalony na rok 2019 na podstawie Zarządzenia Starosty nr 8/2019 z dnia 6 lutego 2019 roku, ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego poz. 989 z dnia 28 lutego 2019 roku
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 - 2019.

V. Rehabilitacja osób z niepełnosprawnością

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest realizatorem zadań Powiatu ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, wynikających z art. 35a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 1172, z późn. zm.).

W powiecie lęborskim w obszarze wykonywania zadań samorządu na rzecz mieszkańców - osób z niepełnosprawnością, obowiązywał w ubiegłym roku Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2017-2022, przyjęty uchwałą Nr XXX/187/2017 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 17 lutego 2017 roku. Program ten określał zadania w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej oraz zatrudnienia i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

Na terenie naszego powiatu działa Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych w składzie powołanym zarządzeniem Nr 26/2019 Starosty Lęborskiego z dnia 24 czerwca 2019 roku. Zadania i funkcjonowanie Rady określa ustawa z dnia

27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2003 roku w sprawie organizacji oraz trybu działania wojewódzkich i powiatowych społecznych rad do spraw osób niepełnosprawnych (Dz. U. z dnia 14 kwietnia 2003r., Nr 62, poz. 560). Zadania Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych to inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, realizacji praw osób niepełnosprawnych; opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych; ocena realizacji projektów oraz opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu (radę miasta na prawach powiatu) pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych. Członkami Rady, na okres 4 lat kadencji, są państwo: Barbara Stachowska, Bożena Klinkosz, Maria Machola, Maria Wenta i Zygmunt Wilczyński. W 2019 roku przewodniczącym Rady była pani Maria Wenta, jego zastępcą pani Barbara Stachowska natomiast sekretarzem pan Zygmunt Wilczyński.

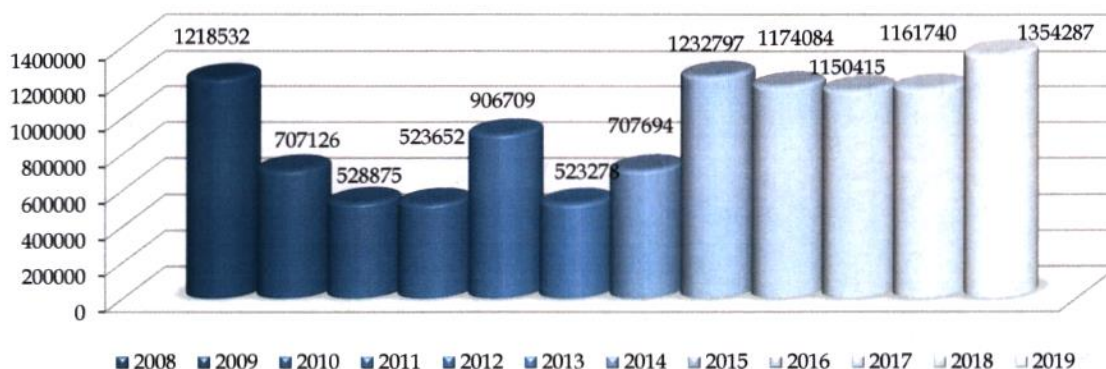
W 2019 roku Zarząd PFRON dokonał podziału środków w planie finansowym z przeznaczeniem na zadania na rzecz osób niepełnosprawnych, należące do kompetencji samorządów powiatowych na podstawie przepisów w/w ustawy oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 roku w sprawie algorytmu przekazywania środków PFRON samorządom wojewódzkim i powiatowym (Dz. U. z 2019 roku, poz. 1605 z późn. zm.). Przekazano w 2019 roku w ramach tego algorytmu powiatowi łęborskiemu łączną kwotę 1.354.287 zł. Dla porównania wysokości przyznanych środków w ubiegłych latach, na przestrzeni ostatniej dekady, przedstawia poniższa tabela i wykres na lata 2007 – 2019.

Tabela 22. Wysokość środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na lata 2008 – 2019

Wysokość środków z algorytmu PFRON (w zł)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	1.218.532	707.126	528.875	523.652	906.709	523.278	707.694	1.232.797	1.174.084	1.150.415	1.161.740	1.354.287

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborgu za lata 2008 – 2019.

Wykres 10. Wysokość środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na lata 2008 – 2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborgu za lata 2006 – 2019.

Otrzymywane środki finansowe podlegają, w zakresie przeznaczenia na konkretne ustawowe zadania, podziale przez Radę Powiatu Lęborskiego. W 2019 roku organ ten podjął w tej sprawie uchwałę Nr VI/33/2019 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 21 marca 2019 roku w sprawie ustalenia zadań i wysokości środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych do realizacji w 2019 roku, która została zmieniona uchwałą Nr XIII/92/2019 z dnia 14 listopada 2019 roku oraz uchwałą Nr XIV/110/2019 z dnia 18 grudnia 2019 roku. Na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej przeznaczono 1.306.326,83 zł, natomiast na rehabilitację zawodową 47.960,17 zł. Szczegółowe zestawienie limitów przyznanych środków i ich wykorzystanie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 23. Zestawienie przyznanych limitów środków PFRON z ich wykorzystaniem w 2019 roku

LP	Nazwa zadania	Limit środków w zł	Wykorzystanie w zł	Realizacja w %
Zadania z zakresu zatrudnienia i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych				
1.	– finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy; – środki na podjęcie działalności gospodarczej; udzielenie dofinansowania do wysokości 50% oprocentowania kredytów bankowych (art. 11, art. 12a, art. 13)	32.960,17	32.960,17	100
2.	– zwrot kosztów poniesionych w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności; – zwrot miesięcznych kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu; – zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy; (art. 26, art. 26d, art. 26e)	15.000,00	15.000,00	100
Razem		47.960,17	47.960,17	100
Zadania w ramach rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych				
1.	– dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów na turnusach rehabilitacyjnych (art. 35a ust. 1 pkt. 7 lit. a i e)	42.443,00	42.443,00	100
2.	– dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych (art. 35a ust. 1 pkt. 7 lit. b)	15.000,00	15.000,00	100
3.	– dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów (art. 35a ust. 1 pkt. 7 lit. c)	557.835,83	557.819,00	99,99
4.	– dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych (art. 35a ust. 1 pkt. 7 lit. d)	148.168,00	148.057,00	99,92
5.	– dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika (art. 35a ust. 1 pkt. 7 lit. f)	0,00	0,00	0,00
6.	– dofinansowanie kosztów tworzenia i działania WTZ (art. 35a ust. 8)	542.880,00	542.880,00	100
Razem:		1.306.326,83	1.306.199,00	99,99
Razem rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych ze środków PFRON		1.354.287,00	1.354.159,17	99,99

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 – 2019.

Łącznie na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych oraz na pokrycie kosztów obsługi realizowanych zadań z PFRON otrzymano w 2019 roku 1.354.287,00 zł, wykorzystano tę kwotę na poziomie 99,99% wydatkując 1.354.159,17 zł.

Przedstawione dane dotyczące ilości złożonych wniosków i udzielonego dofinansowania w 2019 roku, wskazują na niewystarczającą ilość środków finansowych do realizacji potrzeb osób niepełnosprawnych i ta tendencja pogłębia się w ostatniej dekadzie. Szacuje się, iż zrealizowane zadania zabezpieczają ogółem niespełna 50% otrzymanych wniosków. Należy jednocześnie podkreślić, iż przez naszą jednostkę preferowane jest udzielanie wsparcia głównie na dofinansowanie przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych. Jest to uzasadnione faktem, iż podstawowe i pilne potrzeby osób niepełnosprawnych w tym zakresie oraz posiadane przez nich dysfunkcje organizmu, łączą się często z wystąpieniem ubóstwa. Środki finansowe z PFRON w zakresie pomocy przy zakupie przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych zostały zabezpieczone w niemalże 100%. Znacznie trudniej przedstawia się sytuacja z pozostałymi zadaniami rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. W przypadku likwidacji barier architektonicznych dostępne środki PFRON wystarczyły na realizację niespełna 10% potrzeb. W konsekwencji tego, w porozumieniu z Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych, obostrzono kryteria udzielania w/w dofinansowań, w stosunku do warunków ubiegania się o wsparcie wynikających z samej ustawy o rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych oraz przepisów wykonawczych.

W ramach realizacji zadań na rzecz osób niepełnosprawnych, pracownicy PCPR brali również czynny udział w przedsięwzięciach organizowanych przez instytucje i organizacje z powiatu łęborskiego. Uczestniczyli m.in. w dniu 20 września 2019 roku w XI Miniolimpiadzie Osób Niepełnosprawnych w Charbrowie, a także licznych uroczystościach i spotkaniach organizacji pozarządowych realizujących zadania na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych w powiecie łęborskim.

W roku sprawozdawczym - od września 2019 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku rozpoczęło wdrażanie Systemu Obsługi Wsparcia PFRON. To nowoczesna platforma, za pomocą której Osoby Niepełnosprawne i jednostki działające na ich rzecz mogą elektronicznie składać wnioski o wsparcie finansowane przez PFRON, dystrybuowane przez jednostki samorządu terytorialnego. Celem projektu, w ramach którego powstał System SOW, jest zwiększenie dostępności pomocy oferowanej w ramach zadań i programów finansowanych ze środków PFRON, których realizatorem są Jednostki Samorządu Terytorialnego.

System SOW umożliwia Osobom Niepełnosprawnym i podmiotom działającym na ich rzecz proces aplikowania o środki PFRON będące w gestii jednostek samorządowych bezpośrednio za pomocą systemu informatycznego. Pozwala na weryfikację wniosków osób indywidualnych i instytucji na etapie przyznawania dofinansowań, jak również na badanie skuteczności wydatkowania środków PFRON.

Możliwe jest załatwienie sprawy drogą elektroniczną na każdym jej etapie:

- uzyskanie informacji,
- wypełnienie wniosku,
- podpisanie i złożenie wniosku,
- dokonanie ewentualnych wyjaśnień i uzupełnień,
- zapoznanie się ze wzorem umowy,
- rozliczenie dofinansowania.

W 2019 roku w systemie SOW pracownicy Zespołu ds. Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych obsługiwali dofinansowania (generacja pism, umów, rozliczeń, załączników, sprawozdań) w ramach Modułu II programu Aktywny Samorząd. Należy mieć jednak na uwadze, iż poza tą formą wsparcia, niemal wszystkie wnioski na rzecz wsparcia osób niepełnosprawnych wpływały do tut. jednostki w formie tradycyjnej. Wymagało to udzielania pomocy wnioskodawcom w umożliwieniu dostępu do systemu oraz w dokonaniu wprowadzenia i przekazaniu sprawy w formie elektronicznej. W związku z powyższym SOW był dotąd wdrażany w ograniczonym zakresie – o okresie od września do grudnia 2019 roku było to 59 spraw wnioskodawców.

V.1. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w 2019 roku w ramach algorytmu PFRON to:

V.1.1. Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

O dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne posiadające aktualne orzeczenie o niepełnosprawności, które dokonały zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych na wniosek lekarza i otrzymały dofinansowanie na ten cel z Narodowego Funduszu Zdrowia oraz spełniają kryteria dochodowe. W ramach wydatków na rehabilitację społeczną zrealizowano dofinansowania zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze. W roku sprawozdawczym wpłynęło 1.415 takich

wniosek na kwotę 1.147.728,00 zł. Ze środków PFRON wypłacono dofinansowanie na 1.375 wniosków w wysokości łącznie 553.277,00 zł.

V.1.2. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny

W ramach wydatków na rehabilitację społeczną zrealizowano także dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny. W roku sprawozdawczym wpłynęło 10 takich wniosków na kwotę 13.535,00 zł. Zawarto 7 umów na dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego na łączną kwotę 4.600,00 zł.

V.1.3. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych

Realizowano także dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się, technicznych oraz architektonicznych. Ogółem na likwidację barier wpłynęło do Centrum w 2019 roku 136 wniosków, na kwotę 691.749,00 zł. Na to zadanie wypłacono dofinansowanie dla 84 osób na łączną kwotę 148.057,00 zł (w tym dla 9 dzieci i młodzieży - na łączną kwotę 30.006,00 zł), z tego:

- na dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się wypłacono dofinansowanie dla 11 osób - 22.426,00 zł,
- na dofinansowanie barier technicznych - 46 osób - 71.370,00 zł,
- na likwidację barier architektonicznych - 27 osób - 54.261,00 zł.

V.1.4. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

Do form rehabilitacji społecznej zalicza się również uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych. Dofinansowany może być również pobyt opiekuna osoby niepełnosprawnej w przypadku, gdy jego obecność wynika z wyraźnego i uzasadnionego zalecenia lekarskiego. Wysokość tego dofinansowania dla osób niepełnosprawnych jest uzależniona od stopnia niepełnosprawności tych osób i wysokości przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej obowiązującego w dniu rozpatrywania przedmiotowych wniosków.

W 2019 roku do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie wpłynęło 199 wniosków o dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych. Łączna kwota wypłaconego dofinansowania na ten cel wyniosła: 42.443,00 zł dla 42 osób, w tym 25 osób niepełnosprawnych i 17 ich opiekunów, w tym dla:

- 10 dzieci i młodzieży na kwotę 11.680,00 zł,

- 10 opiekunów dzieci i młodzieży na kwotę 7.790,00 zł,
- 15 osób dorosłych na kwotę 17.520,00 zł,
- 7 opiekunów osób dorosłych na kwotę 5.453,00 zł.

V.1.5. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

Następnym zadaniem realizowanym przez naszą jednostkę z obszaru rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych jest dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych. O dofinansowanie w wysokości do 60% kosztów przedsięwzięcia mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. Wniosek o dofinansowanie składa się w terminie do dnia 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadań. W roku 2018 wpłynęło 7 wniosków na łączną kwotę 22.789,00 zł. W roku 2019 przyznano i rozliczono dofinansowanie 7 organizacjom na łączną kwotę 15.000,00 zł:

Nazwa organizacji	Nazwa zadania	Ilość osób uczestniczących, w tym os. Niepełnosprawne., młodzieży oraz mieszkańcy terenów wiejskich	Całkowity koszt przedsięwzięcia w zł	Przyznane dofinansowanie w zł
Stowarzyszenie Pomocy Osobom ze Spektrum Autyzmu "NIEBIESKI SKARB"	Wyjazd integracyjno-rekreacyjny do ZOO w Dolinie Charlotty wraz z pobytem w Ustce	52 ON: 2 DZ: 20 W: 22	1 856,00	1 100,00
Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych "Światło"	"Poznajemy historię, kulturę naszej Ojczyzny - ziemia Wileńska"	40/50 ON: 35/45 DZ: 4/6 W: 40/50	16 000,00	3 000,00
Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym "WIĘCEJ RADOŚCI"	"Dla zdrowia i radości"	16 ON: 8 DZ: 0 W: 10	13 600,00	2 300,00
Polski Związek Niewidomych, Okręg Pomorski, Koło Powiatowe w Lęborku	"Wyjazd sportowo-turystyczny członków KP PZN w Lęborku do Swarzewa"	16 ON: 12 DZ: 0 W: 8	4 400,00	2 300,00
Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym "Promyk"	"Integracyjna wycieczka turystyczno - krajoznawcza do PARKU MINIATUR w Strysej Budzie z okazji Dnia Dziecka"	35 ON: 11 DZ: 12 W: 33	1 725,00	1 000,00
Fundacja Ekologiczno-Sportowa im. Tomasza Hopfera	"Udział zawodnika niepełnosprawnego w Międzynarodowym Kongresie Bałtyckim w Brydżu Sportowym oraz Organizacja imprezy sportowej: XXXVII Ogólnopolski Bieg Przełajowy o Puchar Leśny Pamięci Tomasza Hopfera"	300 ON: 8 DZ: 0 W: 60	30 000,00	2 300,00
Stowarzyszenie "Amazonka"	"Weekend w Toruniu"	20 ON: 20 DZ: 0 W: 5	5 000,00	3 000,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań rzeczowo-finansowych PCPR w Lęborku.

V.1.6. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej

Warsztaty Terapii Zajęciowej funkcjonują w powiecie łębskim od 29 grudnia 2014 roku. Prowadzą one rehabilitację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych. Uczestnicy WTZ muszą posiadać orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wraz ze wskazaniem kwalifikacji uczestnictwa. Przy lekkim stopniu niepełnosprawności WTZ nie mogą zostać przyznane natomiast przy stopniu niepełnosprawności umiarkowanym wskazanie do WTZ może zostać uwzględnione tylko przy symbolach przyczyny niepełnosprawności 01-U i 02-P i niezdolności do pracy. Przy znacznym stopniu niepełnosprawności i zapisem o niezdolności do pracy, WTZ mogą zostać przyznane osobie bez względu na symbol przyczyny niepełnosprawności. Zajęcia w warsztacie prowadzone są zgodnie z indywidualnym programem rehabilitacji i terapii, gdzie przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej, zmierza się do rozwijania umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, a także psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy.

WTZ są placówką dziennego pobytu. Zajęcia w nim realizowane były od poniedziałku do piątku, w godzinach 8.00-16.00 w prosperujących 6 pracowniach: krawieckiej, artystycznej, komputerowej, umiejętności społecznych, gospodarstwa domowego i stolarskiej.

WTZ posiadało 30 miejsc. Według stanu na 31.12.2019 roku uczestniczyło w zajęciach 30 osób, w tym: 13 kobiet i 17 mężczyzn. Poniższa tabela przedstawia strukturę uczestników WTZ wg miejsca ich zamieszkania.

*Tabela 24. Uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej wg miejsca zamieszkania
(wg stanu na 31.12.2019 roku)*

Lp.	Gmina	Ilość uczestników WTZ
1.	Cewice	8
2.	Łębork	14
3.	Łeba	0
4.	Nowa Wieś Łębska	7
5.	Wicko	1
x	Razem:	30

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań WTZ w Łęborku za 2019 rok.

Koszty działania WTZ w 2019 roku wynosiły łącznie 603.200,00 zł, w tym ze środków PFRON wydatkowano 542.880,00 zł i 60.320,00 zł ze środków własnych powiatu.

Łączna kwota wydatkowana na rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych w 2019 roku wyniosła 1.306.326,83 zł i została wykorzystana w 99,99%.

V.2. Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych

Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w 2019 roku w ramach algorytmu PFRON to:

1. finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy; środki przyznawane osobom niepełnosprawnym na rozpoczęcie działalności gospodarczej albo rolniczej;
2. dokonywanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej.

W ramach rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych w 2019 roku realizowano wsparcie pracodawców na otwartym rynku pracy tworzących nowe miejsca pracy dla osób niepełnosprawnych. Zadania podjęte w tym zakresie to zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy. Dotyczy osób niepełnosprawnych bezrobotnych lub poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu, skierowanych do pracy przez powiatowy urząd pracy. Maksymalna wysokość pomocy finansowej ze środków PFRON nie może przekraczać dwudziestokrotnego przeciętnego wynagrodzenia (III kwartał: 4.839,24 zł) za każde przystosowane stanowisko pracy osoby niepełnosprawnej.

Do tut. jednostki w roku 2019 wpłynął jeden wniosek, został on rozpatrzony pozytywnie, pracodawcy przyznano kwotę 38.980,00 zł, z czego kwota 23.980,00 zł została pokryta z dodatkowych środków pozyskanych w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III”. Osoba niepełnosprawna w ramach tej umowy będzie miała zatrudnienie w okresie minimum 36 miesięcy.

W 2019 roku przyznano także środki na podjęcie działalności gospodarczej dla osób niepełnosprawnych, bezrobotnych lub poszukujących pracy. Podstawowym warunkiem uzyskania tej formy pomocy jest nieotrzymanie wcześniej przez zainteresowanego bezzwrotnych środków publicznych na ten cel. Konkretna kwota dotacji podana jest w umowie cywilnoprawnej, która określa obowiązki stron ją zawierających. Maksymalna wysokość pomocy wynosi piętnastokrotność przeciętnego wynagrodzenia, tj. ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim kwartale. Do Centrum wpłynęły w tym zakresie 4 wnioski na łączną kwotę 241.687,50 zł. Zawarto 1 umowę i wykorzystano na ten cel kwotę 25.000,00 zł. Osoby niepełnosprawne otworzyły własną działalność gospodarczą w ramach których są zobowiązane do prowadzenia swojej działalności gospodarczej przez okres co najmniej 12 miesięcy.

W ramach rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborgu realizowało w 2019 roku m.in. zadania w zakresie finansowania wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy - staże i prace

interwencyjne dla osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łęborgu jako osoby poszukujące pracy. 1 osoba niepełnosprawna złożyła wniosek w tym zakresie i udzielono wsparcia na łączną kwotę 7.960,00 zł.

Łączna kwota wydatkowana na rehabilitację zawodową osób niepełnosprawnych w 2019 roku wyniosła 47.960,17 zł i została wykorzystana w 100,00%.

V.3. Program PFRON pn. „Aktywny Samorząd”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborgu w 2019 roku realizowało program pn. Aktywny Samorząd, w ramach którego osoby niepełnosprawne mogły uzyskać pomoc ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W 2019 roku, w ramach niniejszego programu realizowane były następujące formy wsparcia:

Moduł I Obszar A Zadanie 1 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu - maksymalna kwota dofinansowania wynosiła 10.000 zł,

Moduł I Obszar A Zadanie 2 i 3 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy - maksymalna kwota dofinansowania wynosiła 4.800 zł, w tym:

- dla kosztów kursu i egzaminów kategorii B -2.100 zł,
- dla kosztów kursu i egzaminów pozostałych kategorii -3.500 zł,
- dla pozostałych kosztów uzyskania prawa jazdy w przypadku kursu poza miejscowością zamieszkania wnioskodawcy -500 zł,

Moduł I Obszar B Zadanie 1 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania - maksymalna kwota dofinansowania wynosiła:

- dla osoby niewidomej - 24.000 zł, z czego na urządzenia brajlowskie 15.000 zł,
- dla pozostałych osób z dysfunkcją narządu wzroku - 9.000 zł,
- dla osoby z dysfunkcją obu kończyn górnych - 5.000 zł;

Moduł I Obszar B Zadanie 3 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania - maksymalna kwota dofinansowania wynosiła 6.000 zł

Moduł I Obszar B Zadanie 4 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania - maksymalna kwota dofinansowania wynosiła 2.500 zł

Moduł I Obszar C Zadanie 1 - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym - maksymalna kwota dofinansowania wynosiła 10.000 zł;

Moduł I Obszar C Zadanie 2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym - maksymalna kwota dofinansowania wynosiła 3.500 zł;

Moduł I Obszar C Zadanie 3 - pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. co najmniej na III poziomie jakości – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła 3.500 zł;

Moduł I Obszar D - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej tj. dziecka będącego pod opieką Wnioskodawcy, przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką (dziennego opiekuna, niani lub w ramach klubu dziecięcego, punktu przedszkolnego, zespołu wychowania przedszkolnego) – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła 200 zł miesięcznie – tytułem kosztów opieki nad jedną (każdą) osobą zależną,

Moduł II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym poprzez dofinansowanie kosztów edukacji w szkole policealnej, kolegium lub w szkole wyższej (studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktoranckie prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym/ dziennym lub niestacjonarnym/ wieczorowym/ zaocznym lub eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem Internetu).

W ramach Programu Aktywny Samorząd w 2019 roku prowadzono, celem dotarcia z informacją do jak najszerszego grona odbiorców – osób niepełnoprawnych, akcję informacyjną polegającą na przygotowaniu i rozpowszechnianiu materiałów informacyjnych, ulotek, broszur oraz materiałów promocyjnych – długopisów, notatników i zakładek z nadrukiem logo tego Programu.

Tabela 25. Realizacja Programu pn. Aktywny Samorząd w 2019 roku

Lp.	Moduł Programu	Obszar wsparcia	Kwota przekazana przez PFRON na realizację Programu w zł	Liczba wnioskodawców ogółem					Kwoty dofinansowania łącznie			
				Wnioski złożone	Wnioski zweryfikowane negatywnie	Wnioski zaakceptowane do dofinansowania	Wnioski rozpatrzone pozytywnie	Wnioski zrealizowane (wyplata dofinansowania)	We wnioskach złożonych (kwota wnioskowana) (w zł)	We wnioskach przeznaczonych do dofinansowania (zweryfikowane pozytywnie) (w zł)	W zawartych umowach (w zł)	Wysokość środków wypłaconych (w zł)
1.	I.	A-1	109.091,61	1	0	1	1	1	4.900,00	4.165,00	4.165,00	4.165,00
2.		A-2		4	0	4	4	4	8.080,00	8.079,00	8.079,00	8.079,00
3.		A-3		1	0	1	1	1	2.575,00	1.931,00	1.931,00	1.931,00
4.		A-4		0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
5.		B-1		6	2	4	4	4	29.757,00	17.878,00	17.878,00	17.878,00
6.		B-2		0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
7.		B-3		3	0	3	3	3	17.088,00	11.961,00	11.961,00	11.961,00
8.		B-4		12	0	12	12	12	32.599,00	29.102,00	29.102,00	29.102,00
9.		B-5		0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
10.		C-1		1	1	0	0	0	8.900,00	0,00	0,00	0,00
11.		C-2		5	0	5	5	5	11.271,36	11.271,00	11.271,00	11.271,00
12.		C-3		1	0	1	1	1	14.000,00	12.600,00	12.600,00	12.600,00
13.		C-4		0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
14.		C-5		0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
15.		D		3	1	2	2	2	4.720,00	2.882,00	2.882,00	2.882,00
16.	II.	X	204.986,22	74	4	70	70	60	267.846,5	203.482,00	203.482,00	132.857,00
Razem:			314.077,83	111	8	103	103	93	401.736,86	303.351,00	303.351,00	232.670,48

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborku za lata 2006 – 2019.

V.4. Program PFRON pn. „Program wyrównywania różnic między regionami”

Celem strategicznym programu pn. *Program wyrównywania różnic między regionami III* jest wyrównanie szans osób niepełnosprawnych zamieszkujących regiony słabo rozwinięte gospodarczo i społecznie w dostępie do rehabilitacji zawodowej i społecznej.

Powiat Lęborski złożył wniosek 28 lutego 2019 roku w ramach dofinansowania w obszarze D - likwidacja barier transportowych dla Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Lęborku oraz w obszarze G - skierowanie do powiatów poza algorytmem dodatkowych środków na finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

W ramach zawartej umowy otrzymano łączne dofinansowanie w kwocie 125.825,00 zł, z czego 55.825,00 zł na obszar G oraz 70.000,00 zł na obszar D. Termin rozliczenia przedmiotowej umowy upływa 30 kwietnia 2020 roku.

VI. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Orzekanie o niepełnosprawności dla celów pozarentowych prowadzone jest na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2019 roku, poz. 1172, z późn. zm.).

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności funkcjonuje w ramach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. Został on powołany Uchwałą nr 226/2006 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 27 kwietnia 2006 roku w sprawie zmiany regulaminu organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. Na stanowisko Przewodniczącego Zespołu Starosta Lęborski powołał Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku (Zarządzenie nr 3/2006 z dnia 6 kwietnia 2006 roku oraz 39/2019 z dnia 18 listopada 2019 roku). Starosta Lęborski powołał członków Zespołu. W 2019 roku w jego skład, wg stanu na dzień 31.12.2019 roku, wchodziło łącznie 20 członków, w tym:

- przewodniczący - 1 os.,
- sekretarz - 1 os.,
- lekarze - 6 os. (w tym: ortopeda - traumatolog narządu ruchu, psychiatra, okulista, laryngolog - pediatra, anestezjolog - specjalista intensywnej terapii, specjalista medycyny rodzinnej),
- psycholog - 2 os.,
- pedagodzy - 2 os.,
- doradcy zawodowi - 3 os.,

- pracownicy socjalni – 2 os.,
- obsługa administracyjna – 3 os.

W 2019 roku członkowie PZOON uzyskali uprawnienia do pełnienia funkcji oraz orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w zakresie specjalności: przewodniczący, sekretarz, psycholog, pedagog, pracownik socjalny. Wymagane szkolenia i egzaminy odbywały się w Wojewódzkim Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gdańsku, kolejno: 24.04.2019 roku - dla pracowników socjalnych, 21.11.2019 roku - dla pedagogów, 12.04.2019 roku - dla psychologów, 08.10.2019 roku - dla sekretarzy, 16.12.2019 roku - dla przewodniczących.

Budżet Zespołu w 2019 roku wynosił 388.565,00 zł, z czego dotacja z budżetu wojewody wynosiła 318.565,00 zł, natomiast wydatki z budżetu powiatu 70.000,00 zł.

W roku sprawozdawczym do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wpłynęło łącznie 2.153 wnioski o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, w tym dla osób przed 16 rokiem życia – 162 wnioski, a osób powyżej 16 roku życia – 1.991 wniosków.

Zespół, na wniosek, wydaje:

- orzeczenia o stopniu niepełnosprawności osoby powyżej 16 roku życia,
- orzeczenia o niepełnosprawności osoby poniżej 16 roku życia,
- legitymacje osób niepełnosprawnych oraz
- karty parkingowe.

VI.1. Orzekanie niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności

Orzecznictwo o niepełnosprawności służy osobom, które chcą uzyskać prawne potwierdzenie statusu osoby niepełnosprawnej, umożliwiające korzystanie z przewidzianych dla nich świadczeń i przywilejów takich jak np. odliczenia podatkowe, zasiłki, ulgowe przejazdy, umieszczenie w domu pomocy społecznej. Pozwala ukierunkować działania osoby niepełnosprawnej bądź jej opiekunów związane z prowadzoną terapią i rehabilitacją.

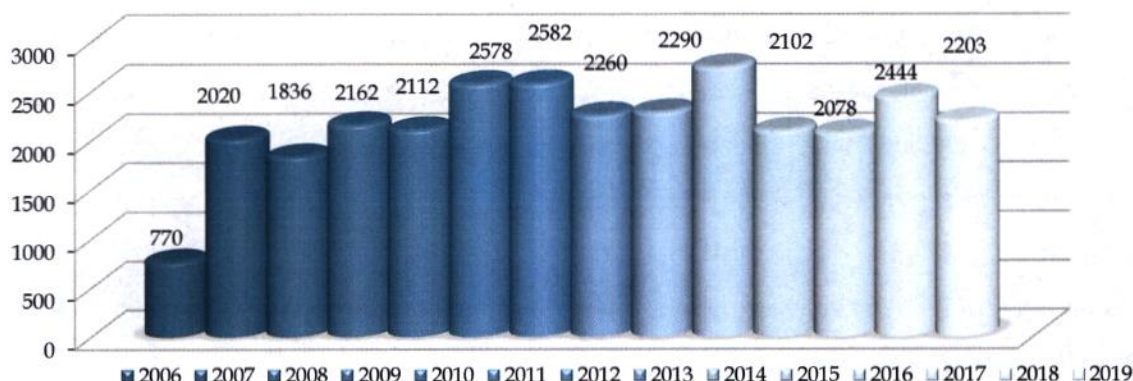
Ilość wydanych orzeczeń od początku działalności Zespołu do końca okresu sprawozdawczego 2019 roku przedstawia tabela i wykres z danymi z poszczególnych lat od 2006 do 2019.

Tabela 26. Ilość wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w latach 2006 – 2019

	2006*	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ilość wydanych orzeczeń (ogółem)	770*	2.020	1.836	2.162	2.112	2.578	2.582	2.260	2.290	2.745	2.102	2.078	2.444	2.203

Zródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 – 2019.

Wykres 11. Ilość wydanych orzeczeń
przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w latach 2006 – 2019

*rozpoczęcie działalności PZOON od 01.07.2006 roku,

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborgu - rzeczowo-finansowych PFRON za lata 2006 – 2019.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności wydał łącznie w 2019 roku - 2.203 orzeczenia (są to orzeczenie o zaliczeniu osób do osób niepełnosprawnych, zaliczeniu do określonego stopnia niepełnosprawności oraz o niezaliczeniu osób do osób niepełnosprawnych i odmowie ustalenia niepełnosprawności). Poniższa tabela przedstawia szczegółowe dane dotyczące wydanych orzeczeń z tego okresu oraz z czterech ubiegłych lat.

Tabela 27. Ilość wydanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności
w latach 2015 - 2019 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Ilość orzeczeń w 2015 roku	Ilość orzeczeń w 2016 roku	Ilość orzeczeń w 2017 roku	Ilość orzeczeń w 2018 roku	Ilość orzeczeń w 2019 roku
RAZEM WYDANE ORZECZENIA O STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI i NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI		2.745	2.102	2.078	2.444	2.203
Orzeczenia o stopniu niepełnosprawności - ogółem (dla osób po 16 roku życia)		2.494	1.932	1.884	2.213	2.040
1.	Wydane orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności	2.365	1.853	1.809	2.165	1.977
A	w tym:					
	- znaczny stopień niepełnosprawności	830	699	689	842	890
	- umiarkowany stopień niepełnosprawności	1.251	921	921	1.137	963
B	- lekki stopień niepełnosprawności	284	233	199	186	124
B	w tym orzeczenia wydane po raz pierwszy:	657	466	650	649	803
	- znaczny stopień niepełnosprawności	237	165	221	263	409
	- umiarkowany stopień niepełnosprawności	271	202	318	288	328
	- lekki stopień niepełnosprawności	149	99	111	98	66
2.	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	57	25	18	12	13
3.	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności	72	54	57	36	50
Wydane orzeczenia o niepełnosprawności - ogółem (dla osób przed 16 rokiem życia)		251	170	194	231	163
1.	Wydane orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych, w tym:	197	132	171	220	156
A	- 0-3 lata	30	35	43	38	9
	- 4-7 lat	60	31	42	59	33
	- 8-16 lat	107	66	86	123	84
B	- dla dziewcząt	75	56	56	89	92
	- dla chłopców	122	76	115	131	64
2.	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	51	34	18	9	7
3.	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia niepełnosprawności	3	4	5	2	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborgu za lata 2006 – 2019.

W 2019 roku obowiązywało 12 symboli przyczyn niepełnosprawności. Symbol przyczyny niepełnosprawności zawarty w orzeczeniu odzwierciedla rozpoznanie uszkodzenia lub choroby, która niezależnie od przyczyny jej powstania powoduje zaburzenia funkcji organizmu oraz ograniczenia w wykonywaniu czynności życiowych i aktywności społecznej. Orzeczenie może zawierać więcej niż jeden symbol przyczyny niepełnosprawności, nie więcej niż trzy symbole schorzeń, które w porównywalnym stopniu wpływają na zaburzenie funkcji organizmu.

Symbol przyczyny niepełnosprawności oznacza się następująco:

- 01-U - upośledzenie umysłowe;
- 02-P - choroby psychiczne;
- 03-L - zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu;
- 04-O - choroby narządu wzroku;
- 05-R - upośledzenie narządu ruchu;
- 06-E - epilepsja;
- 07-S - choroby układu oddechowego i krążenia;
- 08-T - choroby układu pokarmowego;
- 09-M - choroby układu moczowo-płciowego;
- 10-N - choroby neurologiczne;
- 11-I - inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego;
- 12-C - całościowe zaburzenia rozwojowe.

Tabela 28. Ilość wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności i o niepełnosprawności ze względu na symbol przyczyny niepełnosprawności w 2019 roku

Lp.	Symbole	Ilość wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności				Ilość wydanych orzeczeń o niepełnosprawności
		znaczny	umiarkowany	Lekki	Razem	
1.	01-U	1	2	0	3	1
2.	02-P	148	113	7	268	67
3.	03-L	36	86	21	143	13
4.	04-O	14	24	9	47	6
5.	05-R	212	401	57	670	9
6.	06-E	2	10	0	12	3
7.	07-S	158	137	14	309	12
8.	08-T	58	34	3	95	0
9.	09-M	68	28	1	97	4
10.	10-N	139	50	1	190	12
11.	11-I	53	78	11	142	28
12.	12-C	1	0	0	1	1
Razem		890	963	124	1977	156

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborgu za lata 2006 - 2019.

Orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydawane są w formie decyzji administracyjnych, dlatego też służy od nich odwołanie, kierowane

do Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gdańsku składa się za pośrednictwem PZOON w terminie 14 dni od dnia odbioru orzeczenia. W 2019 roku złożono łącznie 58 odwołań, w tym w 49 przypadkach osób powyżej 16 roku życia i 9 dotyczących osób poniżej 16 roku życia.

VI.2. Legitymacje osób niepełnosprawnych

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności wydawał na wniosek legitymacje osób niepełnosprawnych. W 2019 roku wydano 1.213 legitymacji osób niepełnosprawnych, w tym:

- 1.120 legitymacji wydanych osobom po 16 roku życia na podstawie orzeczeń o stopniu niepełnosprawności,
- 93 legitymacji wydanych osobom przed 16 rokiem życia na podstawie orzeczeń o niepełnosprawności.

VI.3. Karty parkingowe osób niepełnosprawnych

Karta Parkingowa to dokument uprawniający osoby niepełnosprawne do korzystania z miejsc parkingowych wyznaczonych dla osób niepełnosprawnych, a także potwierdzający uprawnienia do niestosowania się do niektórych znaków drogowych.

Kartę parkingową, zgodnie z obowiązującymi przepisami, wydaje Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności dla:

- osób niepełnosprawnych zaliczanych do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się;
- przy czym osoby zaliczone do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności mogą otrzymać kartę parkingową jedynie w przypadku ustalenia przyczyny niepełnosprawności oznaczonej symbolem: 04-O, 05-R lub 10-N;
- osób niepełnosprawnych powyżej 2-go roku życia, które nie ukończyły 16 roku życia, mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się, bez względu na przyczynę niepełnosprawności.

Ponadto, uprawnienia do karty parkingowej zachowują osoby niepełnosprawne ze znacznym stopniem niepełnosprawności, posiadające w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności jeden z trzech symboli przyczyny niepełnosprawności: 04-O (choroby narządu wzroku), 05-R (upośledzenie narządu ruchu) lub 10-N (choroba neurologiczna) oraz zawierające pozytywne wskazanie o spełnieniu przesłanek uprawniających do uzyskania karty parkingowej. Pozostałe osoby posiadające ważne orzeczenie

Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wydane na stałe lub okresowo przed 1 lipca 2014 roku, chcąc uzyskać kartę parkingową muszą wystąpić z ponownym wnioskiem o wydanie orzeczenia na zasadzie obowiązujących przepisów w tym zakresie. Jest to spowodowane zmianą przesłanek materialno prawnych w zakresie brzmienia wskazania do karty parkingowej. W stosunku do takiej osoby Zespół zobowiązany jest do przeprowadzenia ponownie pełnego postępowania na zasadach ogólnych.

Karty parkingowe wydawane są na okres ważności orzeczenia, ale nie dłużej niż na okres do 5 lat.

O wydanie karty parkingowej mogą występować również placówki zajmujące się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się, uprawnionych do uzyskania karty parkingowej. Nowe karty parkingowe dla placówek wydawane są maksymalnie na okres 3 lat.

W 2019 roku do Powiatowego Zespołu ds. Osób Niepełnosprawnych wpłynęło łącznie 647 wniosków o wydanie karty parkingowej oraz rozpatrzono 30 wniosków z 2018 roku. Wydano w okresie sprawozdawczym 677 kart parkingowych, w tym:

- 637 dla osób powyżej 16 roku życia,
- 38 dla osób przed 16 rokiem życia i
- 2 dla placówki.

W 1 przypadku odmówiono wydania dokumentu, w tym 1 raz w stosunku do osoby dorosłej.

VII. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i interwencja kryzysowa

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku realizowało z zakresu interwencji kryzysowej zadania wskazane w ustawie o pomocy społecznej oraz o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W konsekwencji wypełniania zadań w ramach tego aktu prawnego wdrażano:

- Powiatowy Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy na lata 2016 – 2020 (uchwała Nr XXVII/160/2016 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 6 października 2016 roku),
- Powiatowy program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie (uchwała Nr XXX/186/2017 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 17 lutego 2017 roku na lata 2017 – 2020).

W ramach w/w programów w 2019 roku zrealizowano następujące cele i zadania:

- udzielanie poradnictwa psychologicznego i prawnego osobom doznającym przemocy w rodzinie,
- rozpowszechnianie informatorów dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie, materiałów, ulotek, plakatów promujących stosowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy w rodzinie schronienia w Hostelu,
- rozpowszechnianie informatora dotyczącego realizacji Powiatowego programu oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- realizacja Powiatowego programu oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- organizowanie spotkań profilaktycznych dla młodzieży na temat przeciwdziałania agresji, porozumiewania się i rozwiązywania konfliktów bez przemocy,
- współpraca z ośrodkami pomocy społecznej w: Lęborku, Nowej Wsi Lęborskiej, Wicku, Cewicach oraz z kuratorem Sądu Rejonowego w Lęborku w zakresie realizacji programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- nawiązywanie współpracy z Kościołami poprzez przekazywanie informacji o realizacji programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie, możliwości uzyskania wsparcia przez osoby doznające przemocy,
- współpraca z MOPS w Lęborku, w szczególności udział pracowników PCPR w pracach zespołu interdyscyplinarnego,
- kierowanie rodzin zgłaszających się o pomoc do innych jednostek udzielających wsparcia,
- podnoszenie kwalifikacji pracowników PCPR w zakresie udzielania wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie, poprzez m.in. udział w szkoleniach i konferencjach.

Przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku w 2019 roku organizowane i prowadzone było specjalistyczne poradnictwo prawne i psychologiczne świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód, w szczególności doświadczonych przemocą w rodzinie.

Poradnictwo psychologiczne - punkt wsparcia psychologicznego w ramach tzw. interwencji kryzysowej dla rodzin z powiatu lęborskiego przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie czynny był raz w tygodniu po dwie godziny. Jest to indywidualne poradnictwo psychologiczne - bezpłatne (w tym dla osób uzależnionych, dorosłych

członków rodzin alkoholowych oraz dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych). W 2019 roku udzielono 43 porad psychologicznych, w tym 2 dla osób doświadczających przemocy.

Poradnictwo prawne prowadzone było w PCPR w każdą środę najczęściej w godzinach 11.00 – 13.00 lub w uzgodnionych z klientami terminach, dostępne dla osób korzystających z systemu pomocy społecznej, w tym dla osób będących w trudnej sytuacji życiowej, ofiar przemocy. Udzielono tu łącznie 46 porad prawnych, w tym 2 dla osób doświadczających przemocy.

W 2019 roku, wzorem lat ubiegłych, celem realizacji założeń w/w Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy, na bieżąco rozpowszechniano informację o instytucjach z terenu powiatu lęborskiego udzielających pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie i ich sprawców, w formie broszury, publikacji danych kontaktowych na stronie internetowej PCPR oraz publikacji broszur i plakatów tematycznych. Powyższe informacje, celem dotarcia do lokalnej społeczności, rozpowszechniano również w centrum miasta podczas „Dni Jakubowych”, odbywających się w dniu 20 lipca 2019 roku.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku w okresie sprawozdawczym promowało odpowiednie wzorce rodzicielstwa poprzez zamieszczanie na stronie internetowej jednostki linków do materiałów edukacyjnych dla rodziców zawierających informacje na temat m.in. prawidłowych metod wychowawczych, praw dziecka, dostępnych formach wsparcia rodziny - kolportaż materiałów opracowanych przez Rządu ds. Równego Traktowania, Fundację Dzieci Niczyje, Fundację ITAKA, Pracownię Rozwoju Osobistego EMOCJA, Praskie Centrum Dziecka i Rodziny, Fundację ETHON, Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie NIEBEISKA LINIA.

W ramach interwencji kryzysowej, w szczególności zapewnienia schronienia w Domu Pomocy Społecznej Nr 2 w Lęborku funkcjonował Hostel. W okresie sprawozdawczym do Hostelu skierowano 1 kobietę w ciąży. W ramach działalności Hostelu dla osób korzystających z pomocy zabezpieczono miejsce do zamieszkania, całodzienne wyżywienie, wszechstronne wsparcie pracownika socjalnego i psychologa w zakresie rozwiązania sytuacji kryzysowej. Jest to działalność interwencyjna przy ścisłej współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Miejskimi/Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej, Sądem Rejonowym, Kuratorem sądowym, Policją, na rzecz rodziny i dziecka właściwymi ze względu na miejsce zamieszkania. Ma ona na celu niedopuszczenie do rozdzielenia dziecka od rodzica i realizowanie wszelkich działań w celu powrotu do środowiska lub stworzenie niezależnych możliwości funkcjonowania razem z dzieckiem w nowym środowisku. Przyjęcie do Hostelu następuje na podstawie skierowania

z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku, na wniosek właściwego ośrodka pomocy społecznej lub osób w kryzysie. Są tu miejsca dla trzech matek z dziećmi.

Średni miesięczny koszt utrzymania w Hostelu na rok 2019 wynosił (na podstawie Zarządzenia Starosty Nr 8/2019 z dnia 6 lutego 2019 roku, ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego poz. 989 z dnia 28 lutego 2019 roku):

- samotna matka – 805,00 zł,
- matka z 1 dzieckiem – 1.207,00 zł,
- matka z 2 dzieci – 1.609,00 zł,
- matka z 3 dzieci – 2.011,00 zł.

Hostel przy DPS nr 2 w Lęborku został utworzony, aby zapewnić realizację art. 19 pkt. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2019 roku, poz. 489, z późn. zm.): „Prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz art. 47 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej: Matki z małoletnimi dziećmi oraz kobiety w ciąży dotknięte przemocą lub znajdujące się w innej sytuacji kryzysowej mogą w ramach interwencji kryzysowej znaleźć schronienie i wsparcie w domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Do tych domów mogą być również przyjmowani ojcowie z małoletnimi dziećmi albo inne osoby sprawujące opiekę prawną nad dziećmi”. Jednocześnie, Domy dla matek z dziećmi i kobiet w ciąży, na podstawie obowiązujących przepisów prawnych, winny spełniać standardy określone w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 8 marca 2005 roku w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Hostel zapewniał standard podstawowych usług w zakresie interwencyjnym oraz opiekuńczo-wspomagającym na poziomie wskazanym w § 3 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia tj.:

„1. Standard podstawowych usług świadczonych przez dom obejmuje:

1) w zakresie interwencyjnym:

- a) zapewnienie schronienia kobietom w ciąży w okresie okołoporodowym,
- b) izolowanie osób ubiegających się o pomoc przed sprawcami przemocy,
- c) wspieranie w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej,
- d) zapobieganie marginalizacji społecznej przez umożliwienie mieszkańcom odnalezienia miejsca w społeczeństwie i powrót do normalności po odrzuceniu ich przez rodziny, partnerów czy środowisko z powodu nieoczekiwanego macierzyństwa lub konieczności przezwyciężenia sytuacji kryzysowej,

- e) zapobieganie sieroctwu społecznemu przez przygotowanie do świadomego i odpowiedzialnego wypełniania roli rodzicielskiej,
 - f) zapobieganie powielaniu złych wzorców rodzinnych i środowiskowych, a zwłaszcza wzorca wyuczonej bezradności;
- 2) w zakresie potrzeb bytowych:
- a) zapewnienie całodobowego, okresowego pobytu dla trzydziestu mieszkańców, przy czym liczba ta może ulegać zmianom, zależnie od możliwości domu w zakresie spełnienia pozostałych standardów,
 - b) odrębne pomieszczenia do spania oraz wspólne pomieszczenia do pobytu dziennego dla mieszkańców z dziećmi,
 - c) pokoje dla mieszkank w ciąży przeznaczone maksymalnie dla trzech osób oraz wspólne pomieszczenia do pobytu dziennego,
 - d) ogólnodostępne łazienki, wyposażone w sposób umożliwiający sprawne korzystanie zarówno przez mieszkańców, jak i dzieci, proporcjonalnie do liczby mieszkańców, odpowiednio jedna łazienka na pięć osób,
 - e) ogólnodostępną kuchnię do samodzielnego sporządzania posiłków oraz co najmniej jedno dodatkowe pomieszczenie do przyrządzania i spożywania drobnych posiłków,
 - f) pomieszczenia do prania i suszenia;
- 3) w zakresie opiekuńczo-wspomagającym:
- a) podstawową pielęgnację mieszkańca w czasie choroby oraz opiekę nad dzieckiem w czasie choroby opiekuna dziecka,
 - b) umożliwienie korzystania ze świadczeń zdrowotnych,
 - c) pomoc w załatwianiu spraw osobistych w przypadku wystąpienia takiej potrzeby,
 - d) środki higieny osobistej, środki czystości w sytuacji, gdy nie ma możliwości ich samodzielnego zakupu".

Hostel jednak nie zapewnia standardu w zakresie usług bytowych porównywalnego ze standardem obowiązującym w domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 lit. d rozporządzenia tj.: „łazienka powinna być wyposażona w sposób umożliwiający sprawne korzystanie zarówno przez mieszkańców, jak i dzieci oraz że jedna łazienka powinna przypadać na pięć osób; jednorazowo w Hostelu mogło przebywać osiem osób, a znajdowała się w nim jedna łazienka, oraz z § 3 ust. 1 pkt 2 lit. e rozporządzenia tj.: powinno się również zapewnić ogólnodostępną kuchnię do samodzielnego sporządzania posiłków – natomiast w Hostelu brak jest takiego pomieszczenia."

Ponadto Hostel dysponuje ograniczoną ilością miejsc, nieadekwatną do oszacowanych potrzeb. Przeznaczony jest dla 3 kobiet z małoletnimi dziećmi, natomiast diagnoza potrzeb mieszkańców Powiatu Lęborskiego, na podstawie szacowanych danych przekazanych we wrześniu 2019 roku przez Miejskie i Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej w Lęborku, Łebie, Nowej Wsi Lęborskiej, Cewic i Wicka, wykazała zasadność zabezpieczenia 7 miejsc. Ponadto należy mieć na uwadze, iż w okresie 2016-2019 roku łącznie 8 kobiet przebywało w tej placówce, w tym: w 2016 roku – 2 (z trójką dzieci), w 2017 roku – 3 (z czwórką dzieci), w 2018 roku – dwie (z dwójką dzieci), w 2019 roku – 1 kobieta w ciąży. Jednocześnie, w latach 2016-2019 (do czerwca) 18 osób dorosłych z terenu Powiatu Lęborskiego wnioskowało o zapewnienie schronienia. Wszystkim zapewniono tego wsparcia, ale 3 osoby z małoletnimi dziećmi i 1 kobieta w ciąży korzystały z pomocy w zakresie schronienia świadczonej przez pięć ośrodków wsparcia prowadzonych przez instytucje kościelne i stowarzyszenia (w Karwowie, Gdańsku, Koszalinie, Chojnicach i Matemblewie) oraz 5 matek z małoletnimi dziećmi w ramach Schroniska dla Bezdomnych w Lęborku.

PCPR realizowało w ubiegłym roku program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie. W lipcu 2019 roku przesłano do: Prezesa Sądu Rejonowego w Lęborku, Prokuratury Rejonowej w Lęborku, Komendanta Komendy Powiatowej Policji w Lęborku, urzędów gmin z terenu powiatu lęborskiego oraz ośrodków pomocy społecznej informację o realizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku Powiatowym programie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, przyjętym Uchwałą Nr XXX/186/2017 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 17 lutego 2017 roku na lata 2017 – 2020. Ponadto wystąpiło w tej sprawie do Prezesa Sądu Rejonowego w Lęborku z prośbą o rozważenie możliwości uwzględniania w wydawanych wyrokach zobowiązań do uczestnictwa osób skazanych za czyny związane ze stosowaniem przemocy w rodzinie, odbywających karę pozbawienia wolności w zakładach karnych albo wobec których sąd warunkowo zawiesił wykonanie kary, zobowiązując je do uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno – edukacyjnych oraz do Prokuratora Prokuratury Rejonowej o rozważenie możliwości wnioskowania w sporządzanych aktach oskarżenia o zobowiązanie przez sąd do uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych osób stosujących przemoc w rodzinie.

W 2019 roku rozpoczęto realizację kolejnej edycji programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Przeprowadzone zostały zajęcia indywidualne i kontrakt na udział w programie zawarto z 15 osobami. Kandydatów do programu zrekrutowano przy współpracy z pracownikami ośrodków pomocy społecznej powiatu lęborskiego, zespołów interdyscyplinarnych, Sądu Rejonowego w Lęborku. W ramach

programu są organizowane oddziaływania korekcyjno - edukacyjne wobec osób stosujących przemoc w rodzinie w formie zajęć indywidualnych i grupowych w ilości 60 godzin. Działania ukierunkowane są na taką zmianę zachowań i postaw, która spowoduje zmniejszenie ryzyka dalszego stosowania przemocy oraz zwiększenie zdolności uczestników do samokontroli agresywnych zachowań i do konstruktywnego współżycia w rodzinie.

W 2019 roku przeprowadzono monitoring funkcjonowania uczestników po zakończeniu udziału w programie korekcyjno - edukacyjnych z poprzedniej edycji. Do jednostek, które kierowały osoby do udziału w zajęciach programu przesłano 22 karty ewaluacyjne, celem zbadania skuteczności programów oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych organizowanych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Z otrzymanych zwrotnie 21 kart ewaluacyjnych (brak odpowiedzi z Sądu Rejonowego w Lęborku) wypełnionych przez pracowników socjalnych ośrodków pomocy społecznej wynika, że liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, które po ukończeniu programu w 2019 roku powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy w rodzinie wyniosła 1. W większości przypadków relacje w rodzinie uległy poprawie, osoby, które brały udział w zajęciach wycofały się z zachowań agresywnych, przemocowych. W 5 przypadkach podano, że małżonkowie/partnerzy nie zamieszkują już razem. W 1 przypadku pracownikowi socjalnemu nie udało się ustalić aktualnej sytuacji w rodzinie osoby, której dotyczyła Karta Ewaluacyjna.

Poniesione koszty za realizację zajęć indywidualnych w 2019 roku wyniosły: 1.680,00 zł. Przy realizacji niniejszego programu wykorzystano otrzymaną przez Powiat Lęborski w 2019 roku dotację celową, przyznaną na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej wynikających z art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W 2019 roku zorganizowano cykl spotkań profilaktycznych dla młodzieży na temat przeciwdziałania agresji, porozumiewania się i rozwiązywania konfliktów bez przemocy. W spotkaniach wzięło udział 16 osób. Zorganizowano również szkolenie z zakresu „Pracy z osobą stosującą przemoc w rodzinie. Motywowanie do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie”. W szkoleniu wzięli udział pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku oraz ośrodków pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu lęborskiego.

W strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku od 4 grudnia 2019 roku funkcjonuje Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Jest on placówką wsparcia o zasięgu lokalnym powołaną do realizacji zadań PCPR w zakresie udzielania pomocy rodzinom

z problemem przemocy oraz osobom w sytuacjach kryzysowych. Ośrodek Interwencji Kryzysowej wdraża działania celem udzielania i organizacji pomocy mieszkańcom powiatu lęborskiego w zakresie:

- pomocy psychologicznej,
- pomocy terapeutycznej o charakterze krótkoterminowym,
- poradnictwa specjalistycznego rodzinnego, socjalnego, pedagogicznego,
- poradnictwa prawnego,
- przyjęcie do Hostelu - ośrodka wsparcia dla kobiet w ciąży lub matek/ojców z dziećmi,
- programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie - mające trudności w powstrzymaniu zachowań agresywnych,
- telefonu informacyjno-interwencyjnego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku podjęło także działania ukierunkowane na współpracę z Kościołami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W tym celu przesłano do Parafii z terenu powiatu lęborskiego informację o realizacji programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz o możliwości uzyskania wsparcia przez osoby doznające przemocy, z prośbą o kierowanie osób zainteresowanych i borykających się z problemem przemocy do naszej jednostki.

W okresie sprawozdawczym pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku zgłaszających się o pomoc według zindywidualizowanych potrzeb kierowali na poradnictwo i konsultacje psychologiczne oraz prawne, także w ramach funkcjonujących w powiecie nieodpłatnej pomocy prawnej, gdzie udzielano osobom niezbędnego, bezpłatnego wsparcia w ramach działania naszej jednostki oraz innych instytucji funkcjonujących w obszarach pomocy społecznej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

VIII. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej i systemu pieczy zastępczej

Art. 112 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej wskazuje, że kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie przedstawia corocznie wykaz potrzeb w obszarze pomocy społecznej. Jednocześnie art. 182 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa, że należy wskazać także potrzeby w zakresie systemu pieczy zastępczej.

W okresie sprawozdawczym w 2019 roku realizowano zgłaszane uprzednio potrzeby w zakresie obszarów pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, w szczególności:

- liczba dzieci w rodzinnych formach pieczy zastępczej oraz rodzinnych form pieczy zastępczej osiągnięta została na poziomie odpowiednio 90 rodzin i 144 wychowanków, tj. o jedną rodzinę i jednego wychowanka mniej niż zapotrzebowano (dane w tabeli 9)
- świadczenia rodzinnych form pieczy zastępczej zrealizowano według zgłaszanych potrzeb i możliwości. Zostały one osiągnięte na poziomie przybliżonym do szacowanego: świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dla 144 wychowanków, świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka - dla 22 dzieci, świadczenie na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych - dla 12 rodzin, dofinansowanie do wypoczynku - dla 21 dzieci (w tym dla dwojga w ramach projektu RPO WP), środki na utrzymanie lokalu - dla 5 rodzin, środki na przeprowadzenie remontu - dla 3 rodzin (szczegółowe dane w tabeli 7);
- nie nastąpił wzrost ilości rodzin zastępczych, co wynika przede wszystkim z braku kandydatów do pełnienia funkcji pieczy zastępczej (dane w tabeli 9) natomiast formy prowadzenia kampanii informacyjnych i pozyskiwania kandydatów wskazano na str. 16;
- dokonano zmian organizacyjnych w jednostce przez utworzenie, zgodnie z założeniami, Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej (dane w tabeli 1);
- zapewnienie wskazanych form wsparcia rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności psychologicznych, pedagogicznych, psychiatrycznych, logopedycznych, rehabilitacyjnych, terapeutycznych oraz organizacji szkoleń, warsztatów i superwizji możliwe było dzięki wdrażaniu projektu RPO WP (dane w tabeli 17);
- Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej został opracowany i przyjęty uchwałą nr XV/119/2020 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 30.01.2020 roku w sprawie

przyjęcia Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Lęborskim na lata 2020 – 2022;

- Powiat Lęborki podejmował w okresie sprawozdawczym działania zmierzające do osiągnięcia wymaganych standardów opieki i wychowania w placówkach opiekuńczo-wychowawczych – wprowadzane były zmiany organizacyjne oraz prowadzono inwestycje budowy dwóch budynków z przeznaczeniem na ten cel;
- zgłaszane potrzeby kadrowe jednostki zostały zabezpieczone w taki sposób, że zatrudniono w dziale pieczy zastępczej osobę w ramach środków z programu MRPiPS pn. „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej” oraz ze środków projektu RPO WP, natomiast w dziale obsługi dofinansowań z PFRON nadal obsługa wspierana jest dzięki zaangażowaniu osób odbywających staże i praktyki zawodowe;
- w zakresie potrzeb lokalowych udostępniono jednostce dodatkowe pomieszczenie na drugim piętrze budynku Starostwa Powiatowego oraz zabezpieczono w ramach projektu RPO WP funkcjonowanie Punktu Wsparcia Dziecka i Rodziny, gdzie odbywają się wszystkie spotkania rodzin zastępczych i ich podopiecznych ze specjalistami np. diagnostyczne, psychologiczne, pedagogiczne, psychiatryczne, terapeutyczne, a także z rodzicami biologicznymi oraz szkolenia, warsztaty i superwizje;
- jednostka realizowała w 2019 roku, według możliwości finansowych i organizacyjnych, fakultatywne programy i projekty wdrażane zarówno przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (*Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej*), Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (*Aktywny samorząd i Program wyrównywania różnic między regionami*), jak też Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego (*Wsparcie postępu i Otwieramy horyzonty*).

Na podstawie Art. 112 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 182 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku, jako najważniejsze potrzeby na 2020 rok w powiecie łębskim, zgłasza:

VIII.1. Potrzeby w zakresie obszarów pomocy społecznej

Lp.	Potrzeby w zakresie pomocy społecznej
1.	W 2020 roku kończy się okres obowiązywania strategicznego dokumentu dla obszarów pomocy społecznej w lokalnym środowisku - uchwała Nr XXV/192/2012 Rady Powiatu Łębskiego z dnia 18 grudnia 2012 roku w sprawie przyjęcia do realizacji „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Łębskim na lata 2012-2020”. Jest to obligatoryjnie, na podstawie ustawy o pomocy społecznej, wdrażany dokument dla podejmowania rozwiązań w zakresie problemów społecznych w powiecie łębskim oraz planowania i realizacji wyznaczonych kierunków działań w zakresie lokalnej polityki społecznej powiatu łębskiego, realizacji zadań postawionych przed pomocą społeczną na poziomie społeczności lokalnej, rodziny jak i jednostki, niezbędny m.in. dla ubiegania się o środki zewnętrzne na realizację tych celów. Wymagane jest więc podjęcie działań zmierzających do opracowania programu na kolejne lata.
2.	Ustawa o pomocy społecznej wskazuje na obowiązek przygotowanie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Zasoby, o których mowa w ustawie, obejmują w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący. Obejmuje także osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy. Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego zgodnie z w/w ustawą winien przedstawić radzie powiatu w terminie do 30 kwietnia przedmiotową ocenę zasobów pomocy społecznej powiatu, która jest wraz z rekomendacją podstawą do planowania budżetu na rok następny. Dokument ten sporządzany jest w Centralnej Aplikacji Statystycznej po udostępnieniu formularza.
Potrzeby w zakresie wsparcia osób starszych	
3.	Utrzymania obowiązujących standardów w domach pomocy społecznej powiatu łębskiego: Domy pomocy społecznej powiatu łębskiego świadczą usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających. Aby utrzymać wypracowaną jakość świadczonych usług istnieje potrzeba realizacji w tych jednostkach działań ukierunkowanych na wsparcie mieszkańców, prowadzenia zajęć terapeutycznych i kulturalno - oświatowych, a także dbania o bezpieczeństwo i warunki bytowe osób w nich przebywających. W domach przeprowadzane są w miarę możliwości konieczne remonty i zakupy inwestycyjne, tym niemniej nie wszystkie zgłaszane potrzeby są realizowane. Obecnie jedną z takich ważnych potrzeb jest wymiana dźwigów windowych, ale także wymiana dachu, ogrodzenia, remonty pomieszczeń. Należy rozważyć również weryfikację ilości miejsc w domach pomocy społecznej, w szczególności dla osób przewlekłe psychicznie chorych. Z uwagi na ograniczoną liczbę miejsc i sporadyczne przypadki zwalniania miejsc dla osób z tego typu schorzeniami, nie było możliwości przyjęcia przez Dom Pomocy Społecznej Nr 1 w Łęborku wszystkich osób wymagających tego zabezpieczenia. W samym 2019 roku do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku wpłynęły 22 zapytania z ośrodków pomocy społecznej w sprawie możliwości umieszczenia w domu pomocy społecznej dla osób chorych psychicznie, a umieszczono dwie osoby.
4.	Podejmowania fakultatywnych działań i programów z zakresu wsparcia i aktywizacji społecznej i integracji osób z grup szczególnego zagrożenia wykluczeniem społecznym, w szczególności osób starszych. W powiecie łębskim istnieje potrzeba podejmowania dodatkowych działań w zakresie zajęć, spotkań, warsztatów i innych aktywności dla osób starszych, które wymagają zaangażowania organizacji i środków, aby możliwe było aplikowanie o ich współfinansowanie ze źródeł zewnętrznych np. konkursów MRPiPS. Należy tu uwzględnić, we współpracy z gminami i ich jednostkami oraz organizacjami, jakie są wdrażane lokalne rozwiązania w tym obszarze oraz jakie projekty są w nich planowane.
Potrzeby w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i interwencji kryzysowej	
5.	Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na samorządy powiatowe szereg zadań. Realizowano kolejną VI edycję Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie (uchwała Rady Powiatu Łębskiego Nr XXVII/160/2016 Rady Powiatu Łębskiego z dnia 6 października 2016 roku w sprawie przyjęcia do realizacji Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2016 - 2020). Należy, w ramach tego programu podjąć działania zmierzające do realizacji w 2020 roku i kolejnych latach Programu Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla osób stosujących przemoc (Powiatowy program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, przyjęty Uchwałą Nr XXX/186/2017 Rady Powiatu Łębskiego z dnia 17 lutego 2017 roku na lata 2017-2020). Podejmowane powinny być działania profilaktyczne, edukacyjne ukierunkowane na pomoc osobom w rodzinach zagrożonych przemocą. Zasadne jest także wdrażanie opracowanie i rozpowszechnienie informatora o instytucjach udzielających pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie i ich sprawców, a także zorganizowanie spotkań informacyjnych z przedstawicielami instytucji działającymi w tych obszarach (OPS, sądu, prokuratury, służby kuratorskiej, policji, szkół) nt. wdrażanych działań. Ponadto ustawowym zadaniem jest realizacja programu profilaktycznego z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie obejmującego promowanie i wdrażanie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą ma na celu poprawę stanu bezpieczeństwa rodziny. Uchwałą nr XV/118/2020 Rady Powiatu Łębskiego z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie przyjęcia do realizacji Powiatowego programu profilaktycznego w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie na rok 2020 należy podjąć szereg działań zmierzających do jego realizacji.

6.	Zgodnie z pkt 5 w 2020 roku zakończony zostanie okres obowiązywania w/w uchwały Nr XXVII/160/2016 Rady Powiatu Łębskiego z dnia 6 października 2016 roku w sprawie przyjęcia do realizacji Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2016 – 2020. Jest to strategiczny, obligatoryjnie wdrażany dokument dla realizacji zgodnie z wymogami ustawowymi zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy, konieczny także dla pozyskiwania środków zewnętrznych. Wymagane jest więc podjęcie działań zmierzających do opracowania programu na kolejne lata. Należy uwzględnić tu także opracowanie i przyjęcie: – Programu Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla osób stosujących przemoc (obecny Powiatowy program przyjęty Uchwałą Nr XXX/186/2017 Rady Powiatu Łębskiego z dnia 17 lutego 2017 roku obowiązuje na lata 2017–2020), – Powiatowego programu profilaktycznego w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie na rok 2020 (obecny Powiatowy program przyjęty Uchwałą Nr XV/118/2020 Rady Powiatu Łębskiego z dnia 30 stycznia 2020 roku obowiązuje w roku 2020).
7.	Od grudnia 2019 roku utworzono, w ramach realizacji zadań powiatu łębskiego z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i interwencji kryzysowej Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Aby mógł on realizować zadania adekwatne do lokalnych potrzeb i zgodnie z przyjętymi standardami wsparcia należy uwzględnić konieczność rozwoju świadczonych usług społecznych i zabezpieczenia merytorycznego w jednostce. Obecnie jest ono realizowane na łącznie jednym etapie przez pracownika socjalnego (¾ etatu) i psychologa (¼ etatu). Biorąc pod uwagę zakres zadań OIK (przede wszystkim świadczenie: pomocy psychologicznej, pomocy terapeutycznej o charakterze krótkoterminowym, poradnictwa specjalistycznego rodzinnego, socjalnego, pedagogicznego, poradnictwa prawnego, zabezpieczenia miejsc noclegowych w ośrodkach wsparcia, przyjęcia i prowadzenie kontraktu w ramach pobytu w Hostelu - ośrodka wsparcia dla kobiet w ciąży lub matek/ojców z dziećmi, organizowania programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie, realizacja dyżurów telefonu informacyjno-interwencyjny) – należy zabezpieczyć możliwości organizacyjne, finansowe i kadrowe dla ich właściwej realizacji, zgodnie z diagnozowanymi w bieżącym roku potrzebami w tym zakresie. Ponadto zadaniem, w ramach działania OIK jest zabezpieczenie miejsc noclegowych w ośrodkach wsparcia zgodnie z obowiązującymi standardami dla odpowiedniej ilości miejsc.
8.	Celem wsparcia realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie zasadnym jest aplikowanie w 2020 roku w przeprowadzanych konkursach i programach osłonowych – Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej np. w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie przez wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a także, w przypadku wystąpienia takiej możliwości złożenie zapotrzebowania na realizację Powiatowego Programu Oddziaływań Korekcyjno – Edukacyjnych do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego – Wydziału Polityki Społecznej oraz wdrażanie projektów współfinansowanych ze środków UE w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego RPO WP 2014-2020, ukierunkowanych na rozwój usług społecznych na rzecz osób i rodzin wymagających wsparcia w związku ze spełnianiem przesłanek wynikających z ustawy o pomocy społecznej.

Potrzeby w zakresie rehabilitacji osób z niepełnosprawnością

9.	Aplikowanie i realizacja fakultatywnych programów z obszaru rehabilitacji i aktywizacji społeczno – zawodowej i wsparcia osób z niepełnosprawnością współfinansowanych ze źródeł zewnętrznych – PFRON oraz Funduszu Sprawiedliwości. W powiecie łębskim istnieje potrzeba podejmowania dodatkowych, pozaustawowych działań celem aktywizacji i integracji społecznej środowiska lokalnego osób z niepełnosprawnością oraz zabezpieczenia wsparcia społecznego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji. W 2020 roku należy podjąć starania kontynuacji wdrażania także w szerszym dostępnym zakresie następujących dodatkowych przedsięwzięć: – Programu Wyrównywania Różnic Między Regionami, – Programu Aktywny samorząd, – a także innych ogłaszanych w ciągu roku programów – zgodnie z diagnozowanymi potrzebami i możliwościami oraz we współpracy z organizacjami pozarządowymi – w zakresie wsparcia i opieki nad osobami z niepełnosprawnościami, z uwzględnieniem wyznaczonych obszarów oddziaływania, ustalanych warunków brzegowych i dostępnych form finansowanego wsparcia inicjatyw.
10.	Od 2012 roku stale są rozszerzane zadania z zakresu rehabilitacji osób niepełnosprawnych w ramach fakultatywnych programów Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych pn. Aktywny Samorząd jak i od 2007 roku programu ukierunkowanego na wsparcie m.in. placówek, organizacji, urzędów i osób niepełnosprawnych pn. Wyrównywania Różnic Między Regionami. Programy te realizowane są przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborgu. Programy Funduszu rok rocznie poszerzają swoją ofertę działań i ustanawiają dodatkowe obszary i formy pomocy na rzecz osób z niepełnosprawnością. Powoduje to konieczność dodatkowego zabezpieczenia organizacyjnego i merytorycznego w PCPR, umożliwiającego prawidłowe i pełne wykonanie czynności. Przy obecnie ograniczonej i nie zmieniającej się od ponad dekady obsadzie kadrowej jest to coraz trudniejsze i stwarza zagrożenie realizacji zadań na niewystarczającym poziomie i standardzie, nie dającym gwarancji wdrażania adekwatnego wsparcia osób niepełnosprawnych. Ponadto od 2020 roku w realizacji zadań PFRON wprowadzany jest obligatoryjnie dodatkowe narzędzie w procedowaniu obsługi wniosków - system operacyjny System Obsługi Wniosków. Daje ono możliwość Wnioskodawcom składania i rozliczania się online (w skali 1% wszystkich wniosków), jednak powoduje przede wszystkim (w 99%) konieczność wprowadzania otrzymywanej dokumentacji w formie papierowej przez pracowników jednostki. System na obecnym etapie wdrażania wymusza dublowanie czynności obsługi i realizacji dofinansowań w formie tradycyjnego prowadzenia akt i wprowadzania ich na każdym etapie postępowania do systemu. W związku z powyższym uzasadnionym staje się zwiększenie o jeden etat zatrudnienia dla obsługi wsparcia osób z niepełnosprawnością - mieszkańców powiatu łębskiego.

Potrzeby w zakresie funkcjonowania Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności

11.	Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w kolejnym roku funkcjonowania musi zmierzyć się z nałożeniem nowych czasochłonnych i pracochłonnych obowiązków polegających na wprowadzeniu do systemu EKSMON druków wspomagających i prowadzeniem (obok dokumentacji tradycyjnej w formie papierowej) całego postępowania w systemie informatycznym. To oznacza, oprócz wprowadzania do EKSMON wszystkich ponad 4 tysięcy
-----	--

	dotychczasowych wniosków rocznie przyjmowanych w Zespole, konieczność prowadzenia w formie elektronicznej i drukowanej, dla każdej ze spraw np.: zawiadomień, wstępnej analizy, kilkunastu ocen specjalistów, w tym lekarzy, kart obiegowych, dokumentacji wspomagającej. Wprowadzenie, przy obecnej obsadzie kadrowej tego obowiązku, znacznie wydłuży czas pracy i realizacji każdej ze spraw, doprowadzi do zachwiania ciągłości orzekania i wydłużeniu czasu oczekiwania na wydanie orzeczenia, legitymacji i kart parkingowych. Zespół w dotychczasowej obsadzie kadrowej funkcjonuje od wielu lat. Wydaje rokrocznie orzeczenia w podobnej ilości. Należy jednak mieć na uwadze, że w ostatnim czasie zwiększono zakres jego zadań m.in. o wydawanie kart parkingowych, zmianę (na bardziej czasochłonną) procedur wydawania legitymacji, a w bieżącym roku w/w znaczne rozbudowanie systemu EKSMON. W związku z powyższym należy uwzględnić w planowaniu dalszego funkcjonowania Zespołu zabezpieczenie zwiększonego zatrudnienia.
12.	Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, dla prawidłowego funkcjonowania wymaga wsparcia w zakresie zapewnienia specjalistów składów orzekających, przede wszystkim lekarzy posiadających odpowiednie specjalizacje. Należy brać tu pod uwagę kontekst funkcjonowania i powszechnego braku lekarzy do wykonywania zadań oraz stawki ich zatrudniania. W zakresie specjalistów - na kolejny okres, ze względu na zmiany organizacyjne w jednostce, należy zabezpieczyć szkolenie i nabycie uprawnień przez orzeczników - pracowników socjalnych, doradcy zawodowego i pedagoga.

VIII.2. Potrzeby w zakresie systemu pieczy zastępczej

Tabela 29. Planowana ilość rodzin zastępczych w powiecie łęborgskim w 2020 roku

Lp.	Formy rodzinnej pieczy zastępczej w 2020 roku	Liczba rodzin	Liczba dzieci
1.	Rodziny spokrewnione	54	60
2.	Rodziny niezawodowe	24	32
3.	Rodziny zawodowe	7	18
4.	Rodziny zawodowe o charakterze pogotowia rodzinnego	2	6
5.	Rodziny zawodowe specjalistyczne	1	1
6.	Rodzinne domy dziecka	3	18
RAZEM:		91	135

Tabela 30. Świadczenia rodzinnych form pieczy zastępczej w powiecie łęborgskim w 2020 roku

Lp.	Świadczenia rodzinnych form pieczy zastępczej	Ilość rodzin/dzieci
1.	Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w kwocie: - na dziecko w rodzinie spokrewnionej - 694,00 zł - na dziecko w rodzinie niezawodowej - 1.052,00 zł - na dziecko w rodzinie zawodowej - 1.052,00 zł - na dziecko w rodzinnym domu dziecka - 1.052,00 zł - powiększone o dodatek na dziecko niepełnosprawne i umieszczone na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach nieletnich - 211,00 zł - powiększone o różnicę obecnie otrzymywanych świadczeń - 328,20 zł art. 80, art. 81 ust. 1	135 dzieci
2.	Jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka - art. 83 ust. 1 pkt 2 lit. a	20 dzieci
3.	Jednorazowe świadczenie na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych - art. 83 ust. 1 pkt 2 lit. b	12 rodziny
4.	Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka - art. 83 ust. 1 pkt 1	20 dzieci
5.	Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego dla rodzin zawodowych (powyżej 3 dzieci) - art. 83 ust. 2	3 rodziny
6.	Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego dla rodzinnego domu dziecka - art. 84 pkt 1	3 rodziny
7.	Świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego i innych nieprzewidzianych kosztów - art. 83 ust. 4 oraz art. 84 pkt 2 i 3	2 rodziny

Tabela 31. Wynagrodzenia rodzinnych form pieczy zastępczej w powiecie łęborgskim w 2020 roku

Lp.	Formy rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba rodzin
1.	Rodziny zawodowe	7
2.	Rodzina zawodowa o charakterze pogotowia rodzinnego	2
3.	Rodziny zawodowe specjalistyczne	1
4.	Rodzinny dom dziecka	3
5.	Osoba do pomocy w rodzinach zastępczych i w rodzinnym domu dziecka (powyżej 4 dzieci) - art. 57 i art. 64-65	5
6.	Rodzina pomocowa - art. 73-75 i art. 85 ust. 6-7	4

Lp.	Potrzeby w zakresie pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej
Rodzinna piecza zastępcza	
1.	Zwiększenie ilości miejsc w rodzinnych formach pieczy zastępczej, w szczególności dążenie do powstania rodzin zastępczych zawodowych, RDD oraz rodziny specjalistycznej. Pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka i rodzin pomocowych oraz tworzenie warunków do ich powstawania i działania.
2.	Systematyczna, zgodna z potrzebami realizacja szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, z uwzględnieniem nabycia przez pracowników jednostki kwalifikacji do ich przeprowadzania – szkolenia muszą być prowadzone przez dwóch trenerów. W PCPR w Łęborku uprawnienia te posiada jedynie psycholog dot. procedur adopcyjnych) powodują, iż ulega zmianie i zwiększa się ilości zadań wymagająca zaangażowania psychologa i pedagoga. Obecnie usługi te zabezpieczone są na minimalnym poziomie i należy uwzględnić w przyszłości potrzebę zatrudnienia tych specjalistów na umowę o pracę: psycholog na 1 etat i pedagog na 1/2 etatu. Ponadto w 2019 roku usługi społeczne były na rzecz pieczy zastępczej realizowane przede wszystkim w ramach projektu. Zapewnione tu wsparcie specjalistyczne – psychologiczne, terapeutyczne, psychiatryczne, pedagogiczne, psychotraumatologiczne itp., dla właściwej realizacji zadań pieczy zastępczej i wskaźników wdrażanego projektu powinno być kontynuowanie, bez względu na pozyskanie zewnętrznych źródeł finansowania.
3.	Zapewnienie specjalistycznego wsparcia dla rodzin zastępczych – psychologicznego i pedagogicznego w ramach standardu funkcjonowania pieczy zastępczej w powiecie łęborskim. Na rzecz rodzinnej pieczy zastępczej taką specjalistyczną pomoc świadczyły na umowę zlecenia: psycholog (60 godz./m-c) i pedagog (30 godz./m-c). Funkcjonująca i rozwijająca się rodzinna piecza zastępcza, a przede wszystkim wdrażanie kolejnych zmian przepisów prawnych i wytycznych MRPiPS (np. opinie i karty dziecka dot. procedur adopcyjnych) powodują, iż ulega zmianie i zwiększa się ilości zadań wymagająca zaangażowania psychologa i pedagoga. Obecnie usługi te zabezpieczone są na minimalnym poziomie i należy uwzględnić w przyszłości potrzebę zatrudnienia tych specjalistów na umowę o pracę: psycholog na 1 etat i pedagog na 1/2 etatu. Ponadto w 2019 roku usługi społeczne były na rzecz pieczy zastępczej realizowane przede wszystkim w ramach projektu. Zapewnione tu wsparcie specjalistyczne – psychologiczne, terapeutyczne, psychiatryczne, pedagogiczne, psychotraumatologiczne itp., dla właściwej realizacji zadań pieczy zastępczej i wskaźników wdrażanego projektu powinno być kontynuowanie, bez względu na pozyskanie zewnętrznych źródeł finansowania.
4.	Zabezpieczenie finansowania rodzinnych form pieczy zastępczej w zakresie ustawowych świadczeń, w tym także fakultatywnych, z uwzględnieniem wydatków m.in. na koszty utrzymania lokalu mieszkalnego i zatrudnienia osoby do opieki oraz wynagrodzeń. Aktualizacji wymagają zasady przyznawania świadczeń dla rodzin zastępczych, tak aby na bazie doświadczeń wprowadzono ujednolicone procedury i ujednolicone druki do ich realizacji. Należy uwzględnić dostosowanie pułapów wysokości przyznawanych fakultatywnych świadczeń do potrzeb adresatów i sytuacji, z której wynika konieczność udzielenia wsparcia, tak aby pomoc ta była dedykowana i efektywna.
5.	Tworzenie warunków do podnoszenia kompetencji opiekunów zastępczych, powstawania grup wsparcia pieczy zastępczej i integracji środowiska pieczy zastępczej – dalsze funkcjonowanie grup wsparcia i organizacja zajęć, spotkań, wyjazdów - edukacyjnych i integracyjnych dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej i dla opiekunów zastępczych, jako kontynuację realizowanego wsparcia i wskaźników, bez względu na rozstrzygnięcie konkursów dla pozyskania środków zewnętrznych na ten cel.
6.	Zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań specjalistycznych, w tym lekarskich, a także przeprowadzania diagnoz psychofizycznych przez psychologa i pedagoga. Obecnie także to obligatoryjne zadanie jest realizowane w ramach projektu, natomiast należy zagwarantować jego realizację bez względu na pozyskanie środków zewnętrznych.
7.	Realizacja zadań koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i specjalistów pracy z rodziną - działających w Zespole ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej – zachowanie ilości pracowników – 5 etatów, z uwzględnieniem zachowania poziomu zatrudnienia bez dotychczasowego współfinansowania jednego etatu ze środków UE RPO WP (zakończenie z dniem 31.12.2020 roku realizacji projektu, w którym zatrudniony jest specjalista pracy z rodziną). Należy zabezpieczyć w jednostce, taki poziom obsady kadrowej, aby ilość rodzin objętych opieką jednego koordynatora wynosiła do 15 rodzin zgodnie z wymogami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
8.	Zespół ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej i Świadczeń podejmuje realizację zadań w zakresie zabezpieczenia prawidłowej organizacji i funkcjonowania placówek opiekuńczo-wychowawczych, wdraża monitoring i sprawozdawczość oraz obsługuje wszystkie świadczenia i odpłatności oraz decyzje administracyjne i postępowania sądowe w zakresie alimentacji - dotyczące rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej. W związku ze wzrostem zakresu wykonywanych zadań oraz wdrażaniem dodatkowych rozwiązań organizacyjnych, zasadne jest zwiększenie zatrudnienia w tym zespole o jeden etat.
9.	Podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych w PCPR w realizację zadań z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w szczególności poprzez zagwarantowanie udziału w specjalistycznych szkoleniach i warsztatach, a także dostępu do superwizji.
Instytucjonalna piecza zastępcza	
10.	Funkcjonowanie i reorganizacja Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej w Łęborku. W przypadku Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej w Łęborku, posiadającej obecnie 30 miejsc, w tym 28 w siedzibie przy ul. Okrzei 15 w Łęborku oraz 2 miejsca w mieszkaniu usamodzielnienia, zasadnym podejmowanie działań przez Zarząd Powiatu, zmierzające do uruchomienia w bieżącym roku dwóch placówek spełniających wymagane standardy po 14 wychowanków. Termin wskazany w obowiązującej ustawie na przekształcenie placówek w 14 osobowe to 31.12.2020 roku. Jest to przedsięwzięcie, które wymaga niezwłocznego podejmowania skonkretyzowanych czynności związanych np. z podjęciem statutu nowych placówek, uzgodnienie ich formy organizacyjnych i funkcji (miejsca socjalizacyjne i interwencyjne), opracowanie regulaminów i procedur, struktur zatrudnienia, ale także zabezpieczenia pełnego wyposażenia czy spełnienia wszystkich wymagań p.poż., bhp, sanepidu i standardów ustawowych. Jest to procedura czasochłonna dlatego, aby w końcowym etapie możliwe było uzyskanie zezwolenia Wojewody Pomorskiego na prowadzenie nowych placówek w ostatecznym terminie od 1 stycznia kolejnego roku, działania powinny być prowadzone systematycznie i w uzgodnieniu z organem nadzorczym.

11.	Zapewnienie specjalistycznego wsparcia dla wychowanków, w tym psychologicznego i pedagogicznego w ramach standardu funkcjonowania pieczy zastępczej instytucjonalnej, z uwzględnieniem, iż w ostatnim roku także na rzecz podopiecznych placówki usługi społeczne były realizowane w ramach kończącego się projektu. Zapewnione tu wsparcie specjalistyczne – psychologiczne, terapeutyczne, psychiatryczne, pedagogiczne, psychotraumatologiczne itp., dla właściwej realizacji zadań pieczy zastępczej i wskaźników wdrażanego projektu powinno być kontynuowanie, bez względu na pozyskanie zewnętrznych źródeł finansowania.
12.	Zapewnienie możliwości podnoszenia kwalifikacji personelu Placówki, w szczególności osób bezpośrednio zaangażowanych w opiekę i wychowanie podopiecznych przez zagwarantowanie udziału w specjalistycznych szkoleniach i warsztatach, a także dostępu do superwizji.
13.	Wprowadzenie systematycznej sprawozdawczości realizacji zadań placówki opiekuńczo-wychowawczej w zakresie standardów opieki i wychowania, celem możliwości pogłębionej współpracy i rzetelnej weryfikacji dotyczącej bieżącego jej funkcjonowania, w szczególności metod i efektywności pracy, podejmowanych działań i inicjatyw wobec dzieci, czy form pożądanych i akceptowalnych oddziaływań. Dzięki wieloobszarowej sprawozdawczości PCPR wyznaczone obecnie do sprawowania kontroli w placówce, będzie miało możliwość posiadania aktualnej, pogłębionej wiedzy o sytuacjach trudnych oraz szybkiej interwencji, tak aby niezwłocznie podejmowane były działania i programy na rzecz podnoszenia standardów realizowanych usług w placówkach.
Usamodzielniani wychowankowie	
14.	Realizacja procesów usamodzielnienia wychowanków opuszczających rodzinną pieczę zastępczą obejmujących ich wsparcie merytoryczne, finansowe i rzeczowe. Wypracowanie i wdrażanie standardów w zakresie usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej obowiązującego w Powiecie Łęborskim zgodnie ze zindywidualizowanymi potrzebami i możliwościami tych osób. Należy, biorąc pod uwagę indywidualne możliwości, zasoby, a także ograniczenia i trudności wychowanków wynikających z ich sytuacji życiowej, dokonywać analiz ukierunkowanych na dostosowanie i udzielenie adekwatnego wsparcia. Należy rozważyć w tym zakresie przyjęcie właściwych zasad udzielania wsparcia i ustalenia kwot świadczeń przyznawanych osobom usamodzielnianym opuszczającym pieczę zastępczą - na kontynuację nauki (np. w przypadku, gdy osoby uczą się w systemie dziennym, nie przekraczają kryterium dochodowego zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, nie mają innych źródeł utrzymania). Taka forma zmian w systemie wsparcia osób usamodzielnianych przyczyni się do faktycznego umożliwienia podjęcia i kontynuacji nauki, poprawy ich sytuacji społecznej i zawodowej, wzrostu efektywności pomocy, ale też wpłynie pozytywnie na wzrost liczby miejsc w pieczy zastępczej.
15.	Organizowanie wsparcia ukierunkowanego na podnoszenie kompetencji społecznych i zawodowych osób usamodzielnianych – realizacja przedsięwzięć w formie zajęć, specjalistycznego poradnictwa i konsultacji oraz spotkań informacyjno – edukacyjnych dla osób opuszczających pieczę zastępczą oraz współpraca z lokalnym środowiskiem w tym zakresie. Należy, realizując i planując działania wspierające usamodzielnianych wychowanków, uwzględnić kontynuację zadań w ramach dotychczasowego projektu (także we współpracy z Regionalnym Centrum Młodzieży) oraz sytuację braku możliwości dalszego współfinansowania tych działań z zewnętrznych środków z EFS.
16.	Zadaniem powiatu wobec osób opuszczających pieczę zastępczą jest także wyrównywanie szans wchodzenia w dorosłe życie wychowanków opuszczających pieczę m.in. przez wsparcie zabezpieczenie im warunków mieszkaniowych. Jednocześnie, w 2020 roku rozważenia i podjęcia decyzji będzie wymagało wyłączenie funkcjonowania mieszkania usamodzielnienia ze struktury PO-W. Dotąd realizowane w ramach projektu funkcjonowanie mieszkania chronionego treningowego, wraz z zabezpieczeniem merytorycznej obsługi jego mieszkańców i administracyjnej obsługi jego prowadzenia winno być kontynuowane, także w przypadku braku możliwości kontynuacji współfinansowania tego zadania ze środków zewnętrznych.
17.	Zapewnienie możliwości podnoszenia kwalifikacji w zakresie planowania i realizacji wsparcia wychowanków w ramach indywidualnych programów usamodzielnienia i świadczeń przysługujących z tego tytułu, w szczególności dla osób bezpośrednio zaangażowanych – wychowanków, opiekunów usamodzielnienia, pracowników wykonujących zadania, przez zagwarantowanie udziału w specjalistycznych szkoleniach i warsztatach, a także dostępu do superwizji.

VIII.3. Potrzeby jednostki w zakresie realizowanych zadań

Potrzeby w zakresie realizowanych zadań	
1.	Poprawa warunków lokalowych, z uwzględnieniem funkcjonowania PCPR jako odrębnej jednostki oraz zapewnienia pomieszczeń dla przyjmowania interesantów z zachowaniem poufności danych wrażliwych, a także możliwości składowania akt.
2.	Zapewnienie pracownikom jednostki wynagrodzenia za pracę, aby odpowiadało w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganych przy jej wykonywaniu, a także uwzględniało ilość i jakość świadczonej pracy.
3.	Zapewnienie środków ochrony pracowników wykonujących zadania w terenie – preparaty dezynfekujące, przeciw wszawicy oraz rozwiązań w zakresie bezpieczeństwa w przypadku agresywnych zachowań interesantów.
4.	Zapewnienie możliwości realizacji zadań w terenie z wykorzystaniem służbowego środka transportu - gdzie nie ma możliwości wykorzystania samochodów prywatnych do celów służbowych, w szczególności do przewozu osób np. w sytuacji umieszczania osób małoletnich w pieczy zastępczej, dojazdów na zespoły organizowane poza terenem powiatu, kontroli w rodzinnej pieczy zastępczej, wywiadu środowiskowego rodzin biologicznych dla celów ustalenia odpłatności za pobyt w pieczy zastępczej i alimentacji oraz prowadzenia kontroli i wizji lokalnych w ramach zadań w zakresie dofinansowań z PFRON.

Spis tabel:

Tabela 1. Komórki organizacyjne i samodzielne stanowiska pracy PCPR w Łęborku	7
Tabela 2. Wydatki Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku w 2019 roku	9
Tabela 3. Wychowankowie pieczy rodzinnej i instytucjonalnej	12
Tabela 4. Liczba dzieci opuszczających rodzinne i instytucjonalne	12
Tabela 5. Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonego	14
Tabela 6. Ilość rodzin biorących udział w szkoleniu kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka w latach 2006 - 2019	20
Tabela 7. Wykaz świadczeń i wynagrodzeń powiatu łębskiego zrealizowanych na rzecz rodzinnych form pieczy zastępczej w 2019 roku	25
Tabela 8. Wydatki z budżetu powiatu łębskiego na rodziny zastępcze	28
Tabela 9. Ilość rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych w powiecie łębskim w latach 2006 - 2019	34
Tabela 10. Ilość rodzin zastępczych i dzieci w rodzinnych formach pieczy zastępczej w powiecie łębskim w latach 2012 - 2019 (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	35
Tabela 11. Liczba dzieci opuszczających rodzinne formy pieczy zastępczej latach 2012-2019	36
Tabela 12. Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonego po dniu 1 stycznia 2012 r. w instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2012-2019 rok	39
Tabela 13. Wychowankowie pieczy rodzinnej i instytucjonalnej	41
Tabela 14. Skierowania dzieci do instytucjonalnej pieczy zastępczej powiatu łębskiego	41
Tabela 15. Liczba dzieci opuszczających instytucjonalne formy pieczy zastępczej latach 2012-2019	42
Tabela 16. Stan zatrudnienia w Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej powiatu łębskiego według stanu na 31.12.2019 roku	42
Tabela 17. Działania PCPR w Łęborku w ramach projektu	47
Tabela 18. Liczba osób przyjętych do DPS 1 na miejsca dla osób psychicznie chorych	59
Tabela 19. Bilans liczby miejsc i mieszkańców w domach pomocy społecznej powiatu łębskiego w 2019 roku	59
Tabela 20. Przyjęcia osób do domów pomocy społecznej w powiecie łębskim	59
Tabela 21. Realizacja planu finansowego przez domy pomocy społecznej powiatu łębskiego w 2019 roku	63
Tabela 22. Wysokość środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na lata 2008 - 2019	64
Tabela 23. Zestawienie przyznanych limitów środków PFRON z ich wykorzystaniem w 2019 roku	65
Tabela 24. Uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej wg miejsca zamieszkania	70
Tabela 25. Realizacja Programu pn. Aktywny Samorząd w 2019 roku	74
Tabela 26. Ilość wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w latach 2006 - 2019	76
Tabela 27. Ilość wydanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności	77
Tabela 28. Ilość wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności i o niepełnosprawności ze względu na symbol przyczyny niepełnosprawności w 2019 roku	78
Tabela 29. Planowana ilość rodzin zastępczych w powiecie łębskim w 2020 roku	92
Tabela 30. Świadczenia rodzinnych form pieczy zastępczej w powiecie łębskim w 2020 roku	92
Tabela 31. Wynagrodzenia rodzinnych form pieczy zastępczej w powiecie łębskim w 2020 roku	92

Spis wykresów:

Wykres 1. Wychowankowie pieczy rodzinnej i instytucjonalnej	12
Wykres 2. Liczba dzieci opuszczających rodzinne i instytucjonalne	13
Wykres 3. Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonego	14
Wykres 4. Wydatki z budżetu powiatu łębskiego na rodziny zastępcze	28
Wykres 5. Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonego	30
Wykres 6. Ilość rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych w powiecie łębskim w latach 2006 - 2019	34
Wykres 7. Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonego	39
Wykres 8. Skierowania dzieci do instytucjonalnej pieczy zastępczej powiatu łębskiego w latach 2006 - 2018, w tym do Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej w Łęborku	41
Wykres 9. Przyjęcia osób do domów pomocy społecznej w powiecie łębskim	59
Wykres 10. Wysokość środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	64
Wykres 11. Ilość wydanych orzeczeń	77

Kierownik
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Łęborku
Bogusława Zielińska